

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200768

UNIVERSAL
LIBRARY

ವಿಚಿತ್ರವ್ರತ

(ನಾಟಕವು)

ಲೇಖಕರು :

ಶ್ರೀ. ತ. ಸು. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು

|| ಶ್ರೀ ||

ವಿಚಿತ್ರವ್ರತ

(ನಾಟಕವು)

ಲೇಖಕ :

ಶ್ರೀ ತ. ಸು. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ರಂಗಭೂಮಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,

ಮನೆಪಾತೆ-ಪಂಜ, - - - - ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಮುದ್ರಣಕಾರರು :

ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್,

ಮನೆಪಾತೆ-ಪಂಜ, - - - - ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

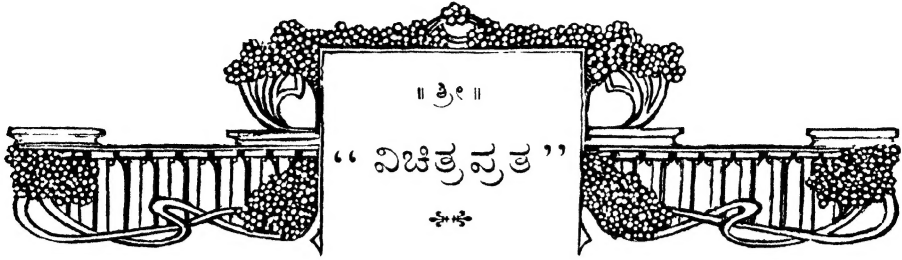
ಶೇಖಕನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳು.

ಈಗ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನನ್ನ ಲಂಗಾಯತ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು, ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ತಮಗೆ ಬರೆದು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ನಾನೇ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸಿ ಅಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಂತರಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ನನ್ನ ಮರ्याದೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯೆಂಬ (ತಪ್ಪೋ ಸರಿಯೋ) ಭಾವನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಲೈಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಹೆಸರಾದ ಕವಿಗಳು. ಅವರ ಮಗನಾದ ನಾನೂ ಕವಿಯೆಂದೇ ಅಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವವೂ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಉಸಿರುಬಿಡುವುದೇ ಎಂಬ ಭಯ, ಮೇಲಾಗಿ ನನಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಹುಕಾಲದ ಕುತೂಹಲ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮಾತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಬಂದೆಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಐದನೆಯ ಅಂಕದ ಐದು ಪ್ರವೇಶಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದೆನು. ಆಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ಆಧ್ಯೆಯವು ಪಟ್ಟಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೈಬಿಟ್ಟೆನು. ಕೆಲವರು 'ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಬರೆದು ಕೊಡಿ, ರಂಗಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯವರು, ಬೈಲನಲ್ಲ ಅಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಕುಣಿಯುವವರು. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೊರಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಅಭಿನಯಿಸುವರೆಂಬ ನಂಬಗೆಯು ನನಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒರುವು ಪ್ರಚಾರಂಭಿಸಿದ ಉದ್ದಾಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಶೇಖನಗಳ ಮತ್ತು ಲೇಖನಕಾರರ ಔನ್ನತ್ಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳು ನನ್ನ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಚಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗಿದ್ದ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕಗ್ಗಿಸಿದುವು' ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದರ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಯಾವ ಬರೆವಣಿಗೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಮನಗೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆನು. ಈಗ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಾಗ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯು ಅರ್ಧಾಂತಕವಾಗಿದ್ದದ್ದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸೋಣವೆಂದು ಮನ

ಸ್ಸಿಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಆ ದಿನವೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಐದನೆಯ ಅಂಕದ ಅರನೇ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದೆನು. ಅನಂತರ ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡಪಂಡಿರಿಗೆ, ಯಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿಲೆಯುಂಟೋ ಅವರಿಗೆ, ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆನು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬರುವ ಮುದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯನಾದ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಅವರು ಬಿಲೆಕೊಡದಿದ್ದು ದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. 'ನನಗೆ ವಿರಾಮವೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ' 'ಅಯ್ಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ನಾಟಕವಯ್ಯಾ! ಯಾರು ಕೇಳುವವರು.' ಎಂದು ಪೊದಲಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕೈತೆರಗಿಸಿದರು. ದೂದಲೇ ನಿರುತ್ಸಾಹಿಯೂ ಭೀತನೂ ಆದ ನನಗೆ ಇದು ಸಾಕಾಯಿತು. 'ನನ್ನ ನಾಟಕವು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ನನಗೂ ಆಗುವ ನಷ್ಟವೇನು' ಎಂದು ಶುಷ್ಕ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದೆನು. ಈಡೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ವಿಧ್ವಾಂಸ ಪಾರಿಶವಾಡ್ ಶೇಖರಿರಾಯರು ನನಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ನನ್ನ ನನ್ನ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಕೂಡಿಯೇ 'ರಂಗಭೂಮಿ'ಯ ಸಂಪಾದಕರೂ, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರೂ, ಉದ್ದಾಮ ವಿಧ್ವಾಂಸರೂ, ಕಲಾಭಿಜ್ಞರೂ ಆದ ಶ್ರೀಯುತ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಾರದ್ವಾಜರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆ ಮಹನೀಯರು ಭಯ ನಿರುತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಕುಗ್ಗಿದ ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ 'ರಂಗಭೂಮಿ'ಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಚಿರ-ಕೃತಜ್ಞನನ್ನೇ ಅಲ್ಲ-ಮುಣೆಯೂ ಆಗಿರುವೆನು. ಇದು-ವ್ಯಾಕರಣ ಭಂಡಸ್ಸುಗಳನ್ನರಿಯದ-ಅರಿಯಲನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ-ನನ್ನಿಂದ-ಆದರಲ್ಲೂ ಬಾಲ್ಯದ ಶೆಯಲ್ಪಿದ್ದಾಗ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥವಾದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಲವು ತೆರದ ಲೋಪಗಳಿರಬಹುದು. ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಗುಣಾಂಶಗಳೆರಡರ ಸರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಚಲ ಸದ್ಗುರವು ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನೇಯಲಿ.

ಇತಿ,

ತ. ಸು. ಕೃಷ್ಣರಾಯ.

(ನಾಂದ್ಯಂತದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಧಾರನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ)

ಸೂತ್ರ :— ಸ್ವಾ

ವೃತ್ತ || ತ್ರೀಮದ್ರಾಜವಿರೋಮಣಂ ಗುಣಮಣಂ ಭಕ್ತೈಕ
ಚಿಂತಾಮಣಂ | ಪ್ರೇಮಾವಾಸ ಮನಂತ ಸದ್ಗುಣಯುತಂ
ಯೋಗೀಶ ಸಂಪೂಜಿತಂ || ಕಾಮಾರಿಂ ಭಸಿತಾಂಗ ದಿವ್ಯ
ವಪುಷಂ ಕೈಲಾಸವಾಸಂ ತಿವಂ | ನೌಮಿ ಶ್ರೀ ಗಿರಿಜಾ
ವರಂ ತ್ರಿಣಯನಂ ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯಂ ಶಂಕರಂ ||

ಅಹಾ, ಪರಶಿವನ ಪರಮಪ್ರಸಾದ ಉಬ್ಬಿರಾದ ಈ
ಸಭಿಕರನ್ನು ಹೇಗೆತಾನೆ ಮೆಚ್ಚಿಸಲಾದೀತು? ಒಳ್ಳೆದು,
ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಶಂಭುದಾಸನನ್ನು ಕರೆದು ಯೋಚಿಸು
ವೆನು. (ತೆರೆಯ ಕೆಳ ತಿರುಗಿ) ಮಿತ್ರ, ಶಂಭುದಾಸ, ಕಾರ್ಯ
ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ
ಬಂದು ಹೋಗು.

ಶಂಭುದಾಸ :— (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಏನಯ್ಯಾ ತಿವದಾಸ, ಇಂಥ
ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನೇತಕ್ಕೆ ಕರೆದೆ?

ಸೂತ್ರ :— ಏನಯ್ಯಾ, ಎಂಥಾ ಹೊತ್ತು?

ಶಂಭು :— ತಿವದಾಸ, ಹೀಗೇಕೆ ಕೇಳುವೆ? ಇದು ರಾತ್ರಿಯ
ಹೊತ್ತಲ್ಲವೆ?

ತಿವ :— ಹವುದು. ಆದರೇನು?

ಶಂಭು :— ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆಷ್ಟು ಕೆಲಸವೆಂಬುದು ತಿಳಿ
ಯದೋ?

ತಿವ :— ಅದೇನಯ್ಯಾ, ಅಂಥಾ ಕೆಲಸ?

ಶಂಭು :— ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಕಂದ || ಕೆಲಬರ್ ಚೌರೈವಗೈವರ್ |

ಕೆಲಬರ್ ಸ್ವಭಿಚಾರ ಜೂದ ಪಾನಾಸಕ್ತರ್ ||

ಕೆಲಬರ್ ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತರ್ |

ಸಲೆ ಭವಿಷರ್ ನೀಲಕಂಠ ಸದಿದಾಸರೆಯಂ ||

ಹೀಗೆ ಅವರವರ ಚಿತ್ರವೃತ್ತಿಗನುಸರಿಸಿ ಜನಗಳು ಕಾ
ರ್ಯಾಸಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಈಗ ನೀನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿ
ರುವೆ?

ತಿವ :— ಈಗ ನಾನೊಂದು ನಾಟಕವನ್ನಭಿನಯಿಸಬೇಕೆಂದಿರು
ವೆನು.

ಶಂಭು :— ಏನು 'ನಾಟಕ' ! ಧೂ ! ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡು
ವುದೇ ಮಹಾ ಪಾಪವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದೇನಿದೆ?

ತಿವ :— ಅದೇಕಯ್ಯಾ, ನಾಟಕವನ್ನು ಅಜ್ಞೋದಯ ಜರಿ
ಯುತ್ತಿ? ನಾಟಕಗಳು ಅಷ್ಟು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದ್ದರೆ
ಪೂರ್ವಕರು ಅವುಗಳನ್ನೇಕೆ ಒರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು?

ಶಂಭು :— ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅಭಿನಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏಂ
ದಿನವರ ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಪುರಾತನ
ಶೌರ್ಯೋದಾರ್ಯ ಸಾಹಸಾದಿ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ
ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ, ನೊಟಕರ ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಅವು
ಬಿಂಬಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂತಲೂ ಹಿಂದಿ
ನವರ ಉದ್ದೇಶ. ಈಗಲಾದರೂ ಶೃಂಗಾರರಸಪ್ರಧಾನ
ವಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅಂದವಾದ ಬಟ್ಟೆ
ಬರೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಆಡಂಬರವಾದ ಸಂಗೀತವಿಂದಾಗಲಿ,
ಬೆಡಗಿನ ಹಾವಭಾವಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅಜ್ಞರನ್ನು ಮರುಳು
ಗೊಳಿಸಿ ಅವರ ಧನವನ್ನು ಸೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಉದರ ನಿರ್ವಾ
ಹವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳೇ ಎಲ್ಲೆ
ಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಹಾನಿಯೇ
ಹೊರತು ಲಾಭವಿಲ್ಲ.

ತಿವ :— ಶಂಭುದಾಸ, ನೀನು ಕೇವಲ ದೋಷೈಕ ಪಕ್ಷ
ಪಾತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೀಯೆ. ನಾಟಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೆಟ್ಟುವೇ
ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟುಹೊತ್ತುಗೆ ನಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರೇ ಅಳಿದು
ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ

చాచుదన్నే అధిపతినిపించు.

శంభు :—హాగాదరీ ఈగ యావ నాటకవన్నభిసయిస
బిడికిందిరుచి ?

శివ :—చేరినీ నావిబ్బరం నేరి మాతనాడిచ్చేవల్లా,
అదు యావ నాటక ? అదర యేరూ మరేతువోలె
యీతు. అదక్కాగియే నిన్నన్న కేళివోలెనందు కరె
చేను.

శంభు :—ననగల మరేతువోలెగిడి. ఇరలి, శివదాస,
చేరినీ యుగాది వట్టదల్ల ఎప్పుడన జంగమంగి
దాసోలెచమాదిసిడి ? ఎప్పుడు చూడయితు ?

శివ :—దాసోలెచవోలె, గిరివోలెచవోలె, ఈ కట్ట కాల
దల్లింను మాడలగుత్తడి. అల్లడి దాసోలెచక్కె
యోగ్యురద జంగమరం సిక్కుచ్చుదిల్ల. ఈగిన జంగ
మర అతార విజారగళన్న వేళువంతయే ఇల్ల.
ఇవరేను జంగమరం మంగమరం పరమేశ్వర
సిగ్గే గొత్తు.

శంభు :—ఇదేనయ్యా అన్యాయ ! పరశివనిగింతలం
దొడ్డనరేందు నావు భావిమాత్తిరువ జంగమ గురు
గళన్న సిందిసచుచుడి ! శివ శివ !

శివ :—అహాహా ! ఎను గురుగళన్నా ! 'గురారస్తవంధ
కారస్తా | రుకారస్తవ్విరూధతి || అంధకార నిరూ
ధత్వా | ద్గురు రిత్తభిషియతే' ఎంబంతే తిష్ఠర
అజ్ఞాననన్న కళిదు అవంగి పోక్షమాంగవన్న
తొలెరువనవరు గురుగళు. ఈగిన నామమాత్తనాద
గురుగళ సహవాసవింద పోక్షమాంగకే బడలాగి
నావు సరకమాంగవన్నే పిడియుత్తేచి.

శంభు :—ఎనయ్యా, శివదాస. గురుగళన్న తిరూ హి
యాళిమాత్తి ?

శివ :—అయ్యా, ఈగిన గురుగళ 'గురు'త్వకే అర్థ
వన్ను యేళుత్తేసి, కేళు.

కంద|| గురువేందరే బల్లారం |
గురునామకరె దురాత్మరిగేతిభారం ||
గురుగుట్టువ కుక్కరదొలె ||
దురుళివర త్యాజ్యరేనుగి భావిసే జగదొలె ||

శంభు :—అయ్యా, శివదాస, గురుదొలెకనాద నిన్న
సహవాసవు ననగి బిడి. నీనొల్లనీ ఈ ప్రపంచ

దల్లి లుక్తమను. లుళిదవరేల్లా కేట్టనరేందు భావి
సిరుచి. ఇదొలె నిన్న స్నేహకొందు నమస్కార.
(వేరిరడచును)

శివ :—(నిల్లిసి) మిత్రా, కలెపగొల్లబిడి. ఈగిన
జంగమర సామాన్య స్థితియన్న నాను బట్టసిదినే
ఎనా, గురునిందయే నన్న లుద్దేశవల్ల. నాటక
గళల్లియలె వేగి ఒట్టియవిదయోలె హాగియే జంగ
మరల్లియలె ఒట్టియవరిదొరె. ఆ విషయదల్లి నీను
ఎందిగల వృధేపట్టుకొల్లబిడి. ఈగ యేళు యావ
నాటకవన్నభిసయిపించు.

శంభు :—శివదాస, ఈగ జ్ఞాపక బంతు. నీను యేళి
దుదు విశిత్తనాద వ్రతవన్నాచరిసిద ఇక్కడమార
నేంబ శివశరణ నాటకవల్లబి ? ఇదు నొత్తనవా
గిరువంతే తొలెరుత్తడి. ఇదన్న రచిసిద కవియారు ?
అతన విషయచేను ? స్వల్ప యేళు.

శివ :—మిత్ర, తలకనాసియూద

కంద|| కవి సుబ్రహ్మణ్యత్వజ |
శివశరణ సరూప మధుస కృష్ణార్థం యీ |
కవినవ గురుకృపేయిందం |
తవరచిసిద నిదువే యాత నాది గ్రంథం ||

అతను తన్న విషయదల్లి వేగి వేళికోందిరువను
కంద|| పదక్రమనంద తరళన |
వదనచి బలు మనుకేయింద పోరనాడిసిదన్నే ||
సదయాత్మ సద్గురొత్తను |
బుధజన జీతలె విరలెల రేపాచలతాం ||

కంద|| గుణలీల గురువిగర్హిత |
గుణహినకేగాగి బంద నిందయు తనగి ||
గుణవన నొల్లయు సుజనరు |
గణిదచి దొలెపగళనందు కృమగిదొరేచి ||
ఇదే ఈ కవియ జరిత్త. తిళిదంతాయితప్పే. ఇన్న
వోలెగొలె నడి.

శంభు :—అగబుచుదు.

(ఇల్లరం వేరిరట్టువోలెగువరు)

ప్రథమాంశపు—నొలెటిం

(గ్రామద బిడియల్లి మారయ్య మారన్న ప్రవేతిసు
వరు).

ಮಾರ :— ಸಖೀಮಣಿ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದಮೇಲೆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ಜನ್ಮವು ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೇ ? ಏನುಮಾಡಿದರೆ ಪರಶಿವನು ಒಲಿಯುವನೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ.

ಮಾರ :—ನಾಥ, ನನಗೂ ಅದೇ ಚಿಂತೆಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವುದು. ನಮಗಾದರೋ ಸಂತಾನ ಸೌಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವಿರುವುದು. ಆದರೂ ವ್ರತವೇನಾದ ನಮಗೆ ಏನಿದ್ದರೂ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ. ಇಹ ಭೋಗವೇನೋ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಾಕ್ರಮವಾದ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನೊಲಿಸಿ ಪರಲೋಕ ಸೌಖ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯೋಣ.

ಮಾರ :—ಪ್ರಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಮಾತು ನಿಜ. ಆದರೆ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನು ಒಲಿಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ?

ಮಾರಿ :—ಸಿಕ್ಕಿ ? ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾದ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆಷ್ಟೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವ್ರತವನ್ನವಲಂಬಿಸೋಣ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬಹುದು.

ಮಾರ :—ಸರಿ. ಅಂತಹ ವ್ರತವಾವುದಿರುವುದು ?

ಮಾರಿ :—ಪುಣ್ಯಕರಗಳಾದ ತಿವರಾತ್ರಿವ್ರತ, ಕೇದಾರೇಶ್ವರವ್ರತ, ಸೋಮವಾರದ ವ್ರತವೇ ಸೊದಲಾಗಿ ಅನೇಕ ವ್ರತಗಳಿರುವವಲ್ಲಾ.

ಮಾರ :—(ಯೋಚಿಸಿ) ಕಾಂತಾಮಣಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದಂಥ ವ್ರತವನ್ನೇ ನಾವು ಆಚರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮದೇನು ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯಾಯಿತು ? ನಾವೊಂದು ಹೊಸದಾದ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸೋಣ. ಅದರಿಂದ ಬೇವರೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು, ನಮಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು.

ಮಾರಿ :—ಪ್ರಾಣನಾಥ, ಅಪ್ಪುಬುದ್ಧಿಯಾದ ನನಗೆ ಅಂತಹ ವ್ರತವೊಂದೂ ತೋಡದು.

ಮಾರ :—ಸಖಿ, ನಾನು ಹೇಳುವ ವ್ರತದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳು. ಅದು ಬಹು ಸುಲಭವಾದದ್ದು. ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಿನದಲ್ಲ. ದೇಹ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ದಾನಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯೇ ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳು, ಆರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳು, ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶ ನದಿ ಬೆಟ್ಟ ಇವುಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾರಿ :—ಅಬ್ಬಾ, ಅಂಥ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವ್ರತವು ಇನ್ನಾವುದಿರಬಹುದು. ಆರೈವ್ರತ, ಅಪೂರ್ವವಾದ ಇಂಥಾ ವ್ರತವನ್ನು ಕಂಡ ಹಿಡಿದಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಗಾಧವಾದದ್ದು. ನನಗಂತೂ ಆ ವ್ರತದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಲು ಕುತೂಹಲವು ಕ್ಷಣೇ ಕ್ಷಣೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು. ಅದರ ಹೆಸರೇನು ಅಂಜನೇಯನ ಬಾಲದಷ್ಟುದ್ದವಾಗಿರುವುದೋ ?

ಮಾರ :—ಪ್ರಿಯೆ, ಅದೇನೂ ನೀನು ಭಾವಿಸುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಅದರ ಹೆಸರು 'ದಾನಶೂನ್ಯ' ವ್ರತ.

ಮಾರಿ :—ನಾಥ, ಇದಂಥಾವ್ರತ ? ಇದರ ಅಚರಣೆ ಹೇಗೆ ? ಇದರ ಫಲವೇನು ?

ಮಾರ :—ಇದು ಬಹು ಗಂಭೀರವಾದ ವ್ರತ. ಯಾರಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದೇ ಇದರ ಅಚರಣೆ. ಇದರ ಫಲವು ಅನಂತವಾದದ್ದು, ಈ ವ್ರತಾಚರಣೆಯಿಂದ ಸಾಂಬಮೂರ್ತಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚುವನು.

ಮಾರಿ :—ಪ್ರಾಣಕಾಂತ, ಇದೇನು ಹೇಳಿದೆ.

ಕಂದ|| ಏನಂ ದಾನವ ಕೊಡದಿರೆ |
ಏನೆಂಬರು ಜನರು ಲೋಕದೊಳಗೆಮ್ನಂ ಸಂ ||
ಮಾನಿಪರೆ ನಾಥ ಯೋಚಿಸು |
ಹೀನೈಸದೆ ಬಿಡರು, ಬಿಡವೀವ್ರತವೆಮಗೆ ||

ಮಾರ :— ಸಖೀಮಣಿ, ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಸೀಸಪದ್ಯ|| ಎರಡಣಿಸದಿರುಕಾಂತೆ | ಜರಿಸಿದನು ಮತವಂತೆ |
ಪರಶಿವನು ಕರುಣಿಸನು | ಸಟಿಯಿದಲ್ಲ ||

ಮಾರಿ :—ಅಚರಿಸಲಂತಿದನು | ನೀಚರೆಂದೆ ಮ್ಮನನು | ವಾಚಿಸರೆ ಜನರು | ಯೋಚಿಸ್ತು ನಲ್ಲ ||

ಮಾರ :—ನಿಂದೆವಂದನೆಗಳಿಗೆ | ಕುಂದದರೆ ಬಿರೆಯದಲೆ |
ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯ ಭಜಿಪುದುಚಿತ ಕೇಳು ||

ಮಾರಿ :—ದೂರಲಿಮ್ಮನು ಬಂದೆ | ಸೈರಿವೆಂದೆಂತೊ ನಾರಿ |
ಸಾರಸಾಕ್ಷನೆ ನೀನೆ ತಿಳಿದು ಪೇಳು ||

ಮಾರ :—ಗುಪಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ | ವ್ಯಸದೇಶಕಾರಕರು ||
ವಿಪರೀತ ಪಾಪಗಳ | ನವಹರಿಪರು ||

ಮಾರಿ :— ನಲ್ಲನಿನ್ನಯವಚನ | ಸಲ್ಲಿವೆನು ಮೋಹನ | ಇಲ್ಲೆ
ಯಿರಲೆನ್ನಮನ | ವಲ್ಲದೇನೇ ||

ಮಾರ :—ಕಾಂತೆ ತ್ಯಜಿಸೀಗ್ರಾಮ ವಾಸವನ್ನು
ಕಾಂತಾರವನ್ನು ನಾವು ಸೇರುತ್ತೆನ್ನು

ಕಾಂತಮಾನಸರಾಗಿ ತಿವಚರಣವನ್ನು
ಚಿಂತಿಸುತ ನೂಕುವೆವು ಕಾಲವನ್ನು ||

ಮಾರಿ:—ಪ್ರಾಣಪದಕ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಯುಣೆಯಂತೆ ನಡೆಯಲು
ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆಯದಿನವೇ ನಮ್ಮ ದನಕರುಗ
ಇನ್ನೂ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನೂ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಂದ
ಹೊರಟು ಅದವಿಯನ್ನು ಸೇರೋಣ. ನಮಗೇನು ಭಯ?
ಸಟ್ಟಿಯದ್ದಲ್ಲವೇ ಪಟ್ಟಣವಷ್ಟೇ ?

ಮಾರಿ:—ನಿಜ, ಸಖೀಮಣಿ, ನೀನು ಅದವಿಯಲ್ಲಾದರೂ
ನಮ್ಮ ವ್ರತವನ್ನು ಮರೆತೀಯೆ ? ಮರೆತಾದರೂ ಒಂದು
ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಒಂದು ತುತ್ತ ಅನ್ನವನ್ನಿಟ್ಟೀಯೆ ? ಒಂದು
ಹಿಡಿ ಕಾಳನ್ನು ಹಾಕೀಯೆ ? ಜೋಕೆ ? ಮನೆಮಾರುಗಳು
ಹಾಳಾದರಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಣವೇ ಹೋಗಲಿ. ವ್ರತಭಂಗವು
ಮಾತ್ರ ಆಗಕೂಡದು.

ಮಾರಿ:—ಕಾಂತ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳ
ಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತಮಗೆ ತಕ್ಕ ಪತ್ನಿಯೇ
ಅಲ್ಲವೇ ?

ಮಾರಿ:—ಸರಿ, ಹಾಗಾದರೆ, ಇಂದಿನಿಂದ ನನಗೆ ಇಕ್ಕದ
ಮಾರನೆಂದೂ ನಿನಗೆ ಕೊಡದ ಮಾನೆಯೆಂದೂ ಹೆಸರು
ಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.
ಏನು ಗುಣಾತಿರಯಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಇತರರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತ
ವಾಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸವಿಸಾಕಕ್ಕೇ ಯಾರೂ ಸುಳಿಯುವು
ದಿಲ್ಲ.

ಮಾರಿ:—ಅದ್ವಿಯೇನು? ಅಗಬಹುದು.

ಮಾರಿ:—ಮನೋಹರ, ನಾನು ಈ ದಾಸಶೂನ್ಯ ವ್ರತ
ವನ್ನೇ ಏಕೆ ಆರಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿ ?

ಮಾರಿ:—ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಏಕೆ ?

ಮಾರಿ:—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಸಖಿ, ' ಆತ್ಮಾತ್ಮಪ್ರೀತಿ ಪುಣ್ಯ
ಪಾಪೈರಿಹವ್ಯ ಫಲಮಶ್ನುತೆ ' ಎಂಬಂತೆ ನಾವು ಮಾಡುವ
ಅತಿಯಾದ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವು
ದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗು
ವುದು. ಹಾಗೆ ಈಶ್ವರನ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನು
ಮುಕ್ತನಾಗುವನಷ್ಟೆ ? ರಾಮನ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋ
ಚಿಸು. ಅವನು ಅತಿ ಪಾಪಿಯಾದ್ದರಿಂದಲೇ ತ್ರೀಮುಖಾ
ರಾಯನು ರಾಮಚಂದ್ರನವತಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅವ
ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮಾತ್ಮನಾದ
ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಬಾಣದಿಂದ ಹತನಾದ ರಾಮನು ಒಂದಿ

ವಾಗಿಯೂ ಮುಕ್ತನೇ ಸರಿ. ಹೀಗೆಯೇ ನಾವೂ ಅತಿ
ಲೋಭಿಗಳಾದರೆ ಅಗ ತಿವನು ಒಂದು ನಮ್ಮನ್ನುದ್ದರಿಸು
ವನು. ಅತಿ ಲೋಭಿಗಳಾಗುವುದು ನಮಗೂ ಸುಲಭ.
ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ನಾನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದು. '

ಮಾರಿ:—ಸರಿ ಸರಿ, ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು. ನಡೆ, ಇನ್ನು ಪ್ರಕೃತ
ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಮಾರಿ:—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ. (ಹೊರಟುಹೋಗುವರು)

೨ನೆಯ ನೋಟ

(ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ ಸಭೆ)

ಪ್ರಮಥರು :—

ಪೃತ್ವ || ಭಜೇಹಂ ಸದಾ ಸಾಂಬವಾನಂದ ಸಾಂದ್ರಂ |
ಅಜನ್ಮಾನ ಮಂಧೋಜ ಚಾತಾವಿದ್ಯಂ ||
ಭುಜಂಗಾಕ್ಷ ಭಸ್ಮಾದಿಭರ್ಷಿತಾಂಗಂ |
ನಿಜಾನಂದಂ ಮಗ್ನಂ ಭವಾನೀತ ಮಾಡ್ಯಂ ||
ಹರನಮೇವಾರ್ಪತೀ ಪತಯೇ ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ.

ಈಶ್ವರ :—ಎಲೈ ನಂದಿ ಭೃಂಗಿ ಜಲಾದಿಪ್ರಮಥರಾ, ನಿಮ್ಮ
ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು. ಸಖಿ ಕಾತಾಳಯಿನಿ, ನಿನಗೆ ಭಕ್ತ
ರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಪರಮಾನಂದ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಞಾನಿಗ
ಳಾದ ಭಕ್ತರಿಗಿಂತಲೂ ಮೂಢ ಭಕ್ತರಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರೇ
ಮವು ಹೆಚ್ಚು.

ಪಾರ್ವತಿ :—ಪ್ರಾಣನಾಥ, ಅಸಮೃದ್ಧವಾದ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಯನ್ನು
ಬಣ್ಣಿಸುವಾರರು. ಭಕ್ತನಾದ ಬಾಣಾಸುರನ ಬಾಗಿಲು
ಕಾಯ್ದೆ. ಭಕ್ತನಾದ ಅರ್ಜುನನ ಕೂಡೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ
ನೀನೇ ಕಳಗಿ ಬಿದ್ದೆ. ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ದಶಕಂಠನಿಗೆ
ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ.
ಎದುರುಬಿದ್ದ ಶ್ರೀಪುರ ಜಲಂಧರ ಗಜಾಸುರರನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ
ತುಳಿದೆ. ದಕ್ಷನನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದೆ. ಮನೋಹರ, ನಿನ್ನ
ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಸ್ತೋಮಾತ್ರವಾದ ನಾನೆಷ್ಟರ
ವಳು. ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಸಹೋದರನಾದ ವಿಷ್ಣುವೂ
ಸರ್ವಲೋಕವಂದ್ಯನಾಗಿರುವನು. ಇಂತಹ ಪತಿ ಸಹೋ
ದರರನ್ನು ವಡೆದ ನಾನೇ ಧನ್ಯಳು.

ಈಶ್ವರ :—(ಸ್ವಗತ) ಈಗ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕೇಣಕಿ ಕೋಪ
ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ವಿನೋದವನ್ನೊಂದುಗಳಿಗೆ ನೋ
ಡೋಣ. (ಪ್ರಕಾಶಂ) ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ, ನಿಮ್ಮಣ್ಣನೂ
ಸರ್ವಲೋಕ ವಂದ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದುಹೇಗೆ?
ಇಂಥಾ ಮಾತನಾಡಬಹುದೆ ?

(ಸೀತವದ್ಯ)

ಇರಲೊಂದು ಮನೆಯಿಲ್ಲ | ಶರಧಿಯೊಳು ವಾಸವನು |
ಸರಸಿರುಹ ನೇತ್ರೆಯೊಂ ಪೊಗಳೈಯವನ |

ಪಾರ್ವತಿ :— ಗಿರಿಶ ತವ ದಿವ್ಯ ಮಂ | ದಿರವೆಲ್ಲಿ ರಾಜಿಪುದು |
ಗಿರಿಗಪ್ಪರದೊಳಹುದು ಮರೆದೆಯೊನು ||

ಈಶ್ವರ :— ವಾಮನಾಕಾರದಿಂ | ಭೂಮಿಯೊಳ ೭ಲಿಯ
ಬೇ | ಇಹ ಮಹಾಮಹಿಮ ನಿಮ್ಮೊಳ್ಳನವನು ||

ಪಾರ್ವತಿ :— ದೇವದೇವನೆ ಬೊಮ್ಮ | ದೇವನ ಕಪಾಲದೊಳ |
ಗಾವಗಂ ತಿರುದುಣುವನಲ್ಲಿ ನೀನು ||

ಈಶ್ವರ :— ಕುದುರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೊಂದು | ಮುದಿಹದ್ದ ನೇರು
ವನು | ಪದಮಾಕ್ಷಿ ಯಿಂದನ್ನ | ಪದವನರ್ಚಿಸಿದಂ ||

ವಾರ್ವತಿ :— ಮುದಿಯಿತ್ತ ನೀನೇತ | ಕಥಿರೋಹಿಸುವೆ,
ರಾಮ | ನಧಿಕ ಮಹಿಮೆಯ ಪಾಡಿ ಪೊಗಳೇಕೆ ||

ಈಶ್ವರ :— ಸ್ಮರಬಾಣಪಾತ ಜ | ರ್ಭೂರನಾಗಿ ಬೃಂದೆಯನು
ವರಿಸಿದನು | ಹರಿ ಅನಂಗನ ಗೆಲಿದೆ ನಾನು |

ವಾರ್ವತಿ :— ಹರ, ಬೆತ್ತೆಂದ್ರಿಯನಾಗೆ | ವರಿಸಿದೆಯದೇಕೆನ್ನ |
ಹರಿ ಬೃಂದೆಯನು ಕೂಡೆ ತಂದೆ ಬಳನ ||

ಕಾಲರುದ್ರ :— ಎಲೈ ಭೃಂಗಿಯೇ, ಇದೇನು, ಲೋಕನಾ
ಯಕರಾದ ಸಾಂಬಕಾತ್ಮಯಿನಿಯರು ಪಾಮರರಂತೆ ವಾ
ದಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಗೌರೀದೇವಿಯೇಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ
ವಿಷ್ಣು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಳೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ.

ಭೃಂಗಿ :— ಮಿತ್ರ, ಅವರು ಕ್ರೋಧದಿಂದ ವ್ಯಾಜ್ಯನಾಡುವ
ರೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯೋನು? ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವರಿಗದು ಕೇವಲ
ವಿನೋದ. ಅಲ್ಲದೆ ಪಾಮರರಾದ ನಮಗೆ ಹರಿಹರರಿಗಿರುವ
ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಾಠ. ಇದು ಕೊನೆ
ಗಾಣುವವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನಿರು.

ಈಶ್ವರ :—
ತೇಟಿಗೀತಾ|| ಬಲಿಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದ ದೀನ ನವನು |
ಭಲಿಂದ ಒಣ್ಣೆ ಪುದದೇಕೆ ನೀನು ||

ವಾರ್ವತಿ :— ಬಾಣನರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದುದನ್ನು |
ಬಾಣ ನೀ ಮರೆದು ಹರಿಯನು ಬೈದರೇನು ||

ಕಾಲರುದ್ರ :— ಭೃಂಗಿ, ಇದೇನು ! ಈ ವಾದವು ಕೊನೆಗಾಣು
ವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಪಾರ್ವತಿಯೇಕೆ ಹಿಡಿದ ಹಟವನ್ನು
ಬಿಡದೆ ಇರಬಹುದು.

ಭೃಂಗಿ :— ಮಿತ್ರ, ಲೋಕಮಾತೆಯಾದ ಸರ್ವಮಂಗಳಾ
ದೇವಿಯಲ್ಲಿ ದೋಷವನ್ನಾರೋಪಿಸಬೇಡ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡಿ,

ಗೌರೀದೇವಿಯ ವಾದದ ಫಲವು ನಿನಗೇ ನಿರರ್ಥವಾಗು
ವುದು.

ಈಶ್ವರ :— ಕಾಂತಾಮಣಿ, ಉಮಾ.

ಪಾರ್ವತಿ :— ನಾಥ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಗೋಜಿಗೆ ಬರಬೇಡಿ.
ಅಣ್ಣನಾದ ಹರಿಯೊಂದಿದ್ದು ನಾದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ
ತಾನೇ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರದ್ದು. ಇಂಥಾ ಹೀನಳಾದ ನನ್ನಿಂದ
ತಮಗಾಗಬೇಕಾದುದೇನು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ
ಬಂದವರನ್ನು ತಾವು ಸಮಾಪದ್ವಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
ನಾನು ಹೊರಟುಹೋಗುವನು (ಎದ್ದು ಹೊರಡುವಳು)

ಈಶ್ವರ :— (ಕೈ ಹಿಡಿದು) ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯೆ, ತಡೆತಡೆ, ಎಲ್ಲಿಗೆ
ಹೋಗುವೆ ?

ಕಂದ|| ಸರಸೋತ್ತಿಗೆ ನಾಂ ನುಡಿದುದು |

ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಕಮಲನೇತ್ರ ಕೋಪಿಸುವರೆ ಪೇಳ ||

ಹರಿಯನ್ನಿಂದ ಲಭಿಸ್ತೆಂ |

ಹರಿಹರರೊಳ ಭೇದವೆಣಿಸೆ ನರಕವೆ ಸತ್ಯಂ ||

ಗಿರಿಜಾ, ನಾನು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಸತ್ಯ
ವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬಹುದು ? ನಾನೂ ವಿಷ್ಣು
ವೂ ಅಭಿನ್ನರಲ್ಲವೆ ? ಘಂಟಾಕರ್ಣನ ಕಥೆಯನ್ನರಿಯೋ?
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೇದವೆಣಿಸಲು ನೀನೇನು ಪಾಮರಳೆ ?

ಪಾರ್ವತಿ :— ಪ್ರಭು, ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೋಪಗೊಳ್ಳು
ವೆನೆ ? ನೀವೂ ವಿಷ್ಣುವೂ ಅಭಿನ್ನರೆಂಬುವುದು ನಿಮ್ಮ
ಬಾಯಿಂದಲೇ ಹೊರಬಿದ್ದರೆ ಪ್ರಮಥರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗಿರುವ
ಸಂಶಯವು ಸರಿಹಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಕೋಪ
ಗೊಂಡಂತೆ ನಟಿಸಿದನು. ಈ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು
ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಭೃಂಗಿ :— ಕಾಲರುದ್ರಾ, ನೋಡಿದೆಯಾ ಪಾರ್ವತಿ ಸರಮೇ
ಶ್ವರರ ವಾದದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು. ಮೂಢರಾದ ನಮಗೆ
ಹರಿಹರರಿಗೆ ಬೇದವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾ
ಗಿಯೇ ಈ ಕವಟ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಹೂಡಿದ್ದು.
ಇದನ್ನರಿಯದೆ ಪಾಮರರು ಹರಿಹರರಲ್ಲಿ ಭೇದವೆಣಿಸಿ ಅನ್ಯಾ
ಯವಾಗಿ ಅಭೋಗತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

ನಾರದ :— (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ)

(ಪಂಚಜಾಮರ ವೃತ್ತ)

ಹರೇ ಪರೇಶ ಪಾಮನಾಶ ಪಾಮ ಪಾಮನಾತ್ಮಕ |
ಸುರಾದಿ ಜೀವಕೋಟಿ ಬೃಂದವಂದ್ಯ ಶೈಲಧಾರಕ |
ಸರೋಜಜಾತಜಾತ ತಾತ, ಭೂತನಾಥ ಪ್ರೀತಿದಾಯಕ |
ಸ್ಕರಾಮಿ ದಿವ್ಯವಾದ ಕಂಜಯುಗ್ಮ ಮಾರ್ಕ ನಾಶಕ ||

ನಾರಾಯಣ! ನಾರಾಯಣ! ವೈಕುಂಠವಾಸಿ! ನಾನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪವಿತ್ರಪ್ರಯವಾದ ಈ ಕೈಲಾಸಗಿರಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಜ್ಜನರು ಅಜ್ಜಿ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಇಕ್ಕದಮಾರಸು ಬಹು ವಿಲಕ್ಷಣನಾದ ಸಜ್ಜನ. ಅವನ ಪ್ರತಸ್ತೋ! ಮತ್ತೂ ವಿಲಕ್ಷಣನಾದದ್ದು. ಆಗಲಿ, ಈ ವ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಲಾಭವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಸಹಾಯಕನಾಗುವೆನು (ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ) ಇಗತ್ಪ್ರಬು, ಜಗಜ್ಜನನಿ, ನಾರದನು ವಂದಿಸುವನು.

ಪರ-ಪಾ.—ಕಲ್ಯಾಣಮಸ್ತು, ನಾರದ. ಬಾ, ಈ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮುಂಡಿಸು.

ನಾರದ.—ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಾಗಲಿ. (ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು)

ಈಶ್ವರ:—ನಾರದ, ಈಗ ಎಲ್ಲಿರಿದ ಬಂದೆ? ಯಾವ ಯಾವ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವಿಶೇಷ? ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಯಾದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಇರುವ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ನಾರದ:—ದೇವಾ, ನಾನು ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಈಗತಾನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವಿಶೇಷವೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಧೂಲಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬ ವಿಲಕ್ಷಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆನು.

ಪಾರ್ವತಿ:—ವತ್ಸ, ಅವನು ಯಾರು? ಅವನ ವಿಷಯವೇನು?

ನಾರದ:—ಮಾತೆ, ಅವನೊಬ್ಬ ಪರಮ ಲೋಭಿ. ಅವನಿಂದ ಮಾನವನೇ ಆಗಲಿ, ದುಡಿದ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಹೊಂದಿದವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು, ಇದ್ದೂ, ಈ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ಪರಮ ಭಕ್ತ.

ಪಾರ್ವತಿ:—ನಾಥ, ಆ ಪರಮ ಲೋಭಿಯು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತ ಸಂತೆ! (ನಗುತ್ತಾ) ಇವರ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ವಿಲಕ್ಷಣವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ. ರಾಮಣನೊಬ್ಬ ದುರ್ಮಾರ್ಗ. ಭಸ್ಮಾಸುರನು ಗುರುವಿಗೇ ತಿರುಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೂಡಿದವನು. ಜಲಂಧರನು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ ನಡುಗಿಸಿದವನು. ಈಗ ನೀನು ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪರಮ ಲೋಭಿ. ಎಲ್ಲವೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

ನಾರದ:—ಅಂಬಾ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೊಂದೊಂದು ವಿಧ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇರೀತಿಯಾಗಿರಲಾದೀತೇ? ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳೂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಆದರೆ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಸಮನಲ್ಲವೇ.

ಈಶ್ವರ:—ನಾರದ, ಈ ವ್ಯಂಗ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಂತಿರಲಿ. ಆ ಭಕ್ತನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾವುದು. ಅವನ ಹೆಸರೇನು? ಅವನ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೆಂಹುವು. ಹೇಳು.

ನಾರದ:—ದೇವ.

ಕಂದ|| ಇಕ್ಕದಮಾರನೆನುತ್ತಂ | ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಂಟಿರುವನು
ಭೂಮಿ ತಲದೊಳೆ || ತಕ್ಕ ಸತಿಯವನಿಗಿರುವಳು |
ವಕ್ಕಣಿಸರು ಕೊಡದಮಾರಿಯಿಂದೆನುತವಳಂ ||

ಈ ದಂಪತಿಗಳು ದಾಸಶೂನ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೂ ಏನೇನನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವರು. ಶಂಕರ, ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೂ ಅವರು ಬೇರೆ ಒಂದು ಕಾಳು ಧಾನ್ಯವನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಕುರುಡು ಕವಡೆಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಕೊಡರು.

ಪಾರ್ವತಿ:—ಇದು ಕೇವಲ ನಗಗೀಡಾದ ಮಾತು. ಆರೈ ಪುತ್ರ! ತಾವು ಏನಾದರೂ ಸಾಹಸಮಾಡಿ ಅವನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ವಸ್ತು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಅವನ ಭಕ್ತನು ಪರಮ ಲಾಭನೆಂಬ ಅಸಖ್ಯಾತಿ ಬಂದೀತು.

ಈಶ್ವರ:—ದೇವೀ, ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಆ ಇಕ್ಕದಮಾರನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆವಸ್ತು ತರುತ್ತೇನೆ.

ನಾರದ:—ಸಾಂಬ, ಇದು ನಿನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಇಕ್ಕದಮಾರ ಕೊಡದಮಾರಿಯರೇನು ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣವೇ ಹೋದರೂ ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವ್ರತವನ್ನು ಬಿಡಲಾರರು. ನೀನು ಹೋದಾಗ್ಯೂ ವಿಫಲನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವುದೇ ಬಂಡಿತ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೃಥಾ ಆಯಾಸಪಡಬೇಡವೆಂತ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಶ್ವರ:—ನಾರದ, ಇಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗನಾದ ನನ್ನ ಭಕ್ತ ನಿನ್ನೆಂಧವನಿರಬಹುದು. ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾರದ:—ದೇವಾ ನೀನೇನೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಫಲತಾಂಶವು ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿನ್ನ ಇಡ್ಡೆಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಪಾರ್ವತಿ:—ಜೀವರತ್ನ, ಈ ನಾರದನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಹಸಗಳೆಲ್ಲ ಅನುಮಾನವಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ. ತಾವು ಆ ಮಾರನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆವಸ್ತು ತಮ್ಮ ಸರ್ವ ಸಾಹಸದಿಂದಲೂ ತರಲೇಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಇವನಿಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ದೊಡ್ಡವನೋ ಅಥವಾ ಭಕ್ತನು ದೊಡ್ಡವನೋ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಈಶ್ವರ:—ನಿಜ, ರಮಣೇಶ್ವರ.

ಕಂದ್ಲೆ ತರಳುವೆನೀಗಲೆ
ಪಾರ್ವತಿ :— ಪೋಗೈ |
ನಾರದ :— ಬರಿದೇತಕ್ಕ,
ಈಶ್ವರ :— ಬಿಡೆನು
ಪಾರ್ವತಿ :— ಬಿಡಲು ಸುರರೇಂ ನೆಗರೇ ||
ನಾರದ :— ತರವಲ್ಲಾ ತುರ,
ಪಾರ್ವತಿ :— ಹರತಾಂ ||

ಪಿರಿದೈ,
ಈಶ್ವರ :— ಅಹುದಹುದು ಪೋವೆನೀಗಲೆ ಜವದಿಂ ||
ನಾರದ :— ದೇವಾ, ವೃಧಾ ಹರದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.
ನೀನು ಆ ಮಾರನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದದ್ದೇ ಆದರೆ ಭಂಗಪಟ್ಟು
ಬರುವುದೇ ಖಂಡಿತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೋಗಬೇಡ.

ಈಶ್ವರ :— ನಾರದ, ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡ. ಅವನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ
ವನ್ನು ನಾನು ತಂದೇಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅವನ ಸತ್ಪವಿಷ್ಟಿರು
ವುದೋ ನೋಡೋಣ. ಈಗಲೇ ಜಂಗಮವೇಷಧಾರಿ
ಯಾಗಿ ಹೊರಡುವೆನು. (ಹೋಗುವನು)

ಪಾರ್ವತಿ :— ನಾರದ, ಪ್ರಾಣಕಾಂತನು ಇಕ್ಕದಮಾರನನ್ನು
ಭಲಿಸಲು ಹೊರಟರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ್ಯವು ನೇರವೇರು
ಮತೆ ಮಂಗಳವ್ರತಗಳನ್ನಾಚರಿಸಲು ನಾನೂ ಹೊರಡು
ವೆನು. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲ ಹೋಗಿಬಾ (ಹೋಗುವಳು)

ನಾರದ :— ಇದೀಗ ನಾರದನ ಲೀಲೆ. • ನಾರದೋ ಕಲಹ
ಪ್ರಿಯಾ' ಎಂದು ಕೆಲವರು ನನಗೆ ಜಗಳಗಂಟನೆಂದು
ಹೆಸರಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾರದನೊಡ್ಡಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಪಂ
ಣಾಮವನ್ನು ಯೋಚಿಸುವವರು ಮಾತ್ರ ವಿರಳ. ಈಗ
ನಾನು ಒಡ್ಡಿದಂಥ ರಗಳೆಗಳನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಡ್ಡು
ವುದು. ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವೇನು ? ಹರಿಯಾಗಲಿ ಹರಸಾ
ಗಲಿ ವೇಷಾಂತರದಿಂದ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗು
ತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ನಂಚಾರಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಪಾಮರ
ರಾದ ಸರಬೇವರು ಹೇಗೆ ಉದ್ಧಾರಬೇಕು. ಆಗಲಿ, ಈಗ
ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗಿ ಆತನನ್ನು ಇನ್ನೂ
ಭಲಿಸಿ ಕಡೆಗೂ ಇಕ್ಕದಮಾರನು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವಂತೆ
ಮಾಡುವೆನು.

(ಹೋಗುವನು)

೩ನೆಯ ಪ್ರವೇಶ

ಪ್ರವೇಶ—ಸತ್ಯಬೋಧಾಚಾರ್ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾವ್.

(ಗ್ರಾಮದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ)

ಸತ್ಯ :— ಏನಯ್ಯಾ, ಕೃಷ್ಣರಾವ್. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ

ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಡಿದೇ ಇರುತ್ತೆ. ಈಗ ನೀನು ನೋಡು
ತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ ?

ಕೃಷ್ಣ :— ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ, ಇದು ಶರಣಲೀಲಾವೃತ್ತ.

ಸತ್ಯ :— ಏನು ! ಶರಣ-ಲೀಲ-ಅಮೃತ. ಏನಯ್ಯಾ, ಯಾವ
ಶರಣರ, ಯಾವ ಲೀಲೆಯ ಎಂಥಾ ಅಮೃತ ?

ಕೃಷ್ಣ :— ಇದು ಶಿವಶರಣರ ವಿಚಿತ್ರಲೀಲೆಯ ಬೋಧಾ
ಮೃತ.

ಸತ್ಯ :— ಇದು ಯಾವ ಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ?

ಕೃಷ್ಣ :— ವೀರಶೈವ ಮತಕ್ಕೆ.

ಸತ್ಯ :— ವೀರಶೈವ ಮತ ? ಅದಾವ ಮತವಯ್ಯ ? ಬ್ರಹ್ಮ
ಕ್ಷೇತ್ರ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಇದೊಂದು ಸರ್ವೇನ ಹೋಣ
ಮತವೋ ?

ಕೃಷ್ಣ :— ಆಚಾರ್ಯರೇ, ಇದು ಬಸವೇಶ್ವರನಿಂದ ಉದ್ಧಾರ
ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆರಾಧ್ಯ ಮತ. ಈಗಲೂ ಈ ಮತದಲ್ಲಿ
ಹಲವರು ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಧಾರಣೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮಂ
ಥಾ ದೊಡ್ಡಾಚಾರ್ಯರು ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂದು ತೇಗಿ
ಮೆಲುಕುಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಸತ್ಯ :— ಕೃಷ್ಣ, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಹುಡುಗರು ತೀರಾ ಕೆಟ್ಟ
ಹೋದರು. ಸ್ವಮತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ
ಪರಮತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.
ಮನೆದೇವರು ಕಲ್ಲಾಯಿತು. ಗುಡ್ಡದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಕ್ಷೀರಾಭಿ
ಷೇಕ.

ಕೃಷ್ಣ :— ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ, ಪರಮತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೋ
ದಿಬಾರದೆಂದು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಪ್ಪಣೆ
ಯಾಗಲ.

ಸತ್ಯ :— ಅಯ್ಯಾ ! ನೀನು ಈಗಿನ ನವನಾಗರೀಕ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ
ಸೇರಿದವನು. ನಿನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲು
ಗೊಡ್ಡ ವೈದಿಕನಾದ ನನ್ನಿಂದಾದೀತೆ ? ವೀರಶೈವ ಗ್ರಂಥ
ಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದ ನೀನೇ ತಕ್ಕದೆಯ್ಯಾ ಓದುತ್ತೀಯೆ ?
ನಿನಗದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಕೃಷ್ಣ :— ಆಚಾರ್ಯರೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದ ತಾವು ಕೃತ್ರಿಯನಾದ
ರಾಮನ ಕಥೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನಾದ ಕೃಷ್ಣನ
ಕಥೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ರಾಮಾಯಣ ಭಾಗವತ
ಗಳನ್ನೇಕೆ ಪಠಣಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದರಿಂದ ನಿಮಗಾಗುವ
ವಿರುಪಾರ್ಥವೇನು ?

ಸತ್ಯ:—ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಎಷ್ಟು ಸಿನ ಆವತಾರಗಳು. ಅವರ ಚಾತ್ರೆಯನ್ನೊದಿದರೆ ಆ ಮಹಾ ಎಷ್ಟು ಸಿನ ದಿವ್ಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದಂತಾಯಿತು.

ಕೃಷ್ಣ:—ಬಸವೇಶ್ವರನೇ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಶರಣರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆವತಾರಗಳು. ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನೊದಿದರೆ ಆ ಕೈಲಾಸದೊಡೆಯನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದಂತಾಯಿತು.

ಸತ್ಯ:—ಕೃಷ್ಣ, ನೀನು ಶುಭ್ರ ವಿತಂಡವಾದಿ.

ಕೃಷ್ಣ:—ಆಚಾರ್ಯರೇ, ತಾವು ಕೇವಲ ನಿರರ್ಥಕ ತಾರ್ಕಿಕರು.

ಸತ್ಯ:—ಹೋಗಲಯ್ಯಾ ಬಿಡು. ಪಾದದಿಂದ ನಮಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ವೀರಶೈವರೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲಾ ಅವರ ತತ್ವವೇನು ? ಅವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳೆಂತವು ? ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳು.

ಕೃಷ್ಣ:—ಅವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಬಹು ಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಂತೆಯೇ. 'ಹರಮುನಿದರ ಗುರು ಕಾಯನು ಗುರುಮುನಿದರ ಹರಿಹರರು ಕಾಯಲಾರರು' ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಮತದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವ. ಶಿವನೇ ದೊಡ್ಡ ದೇವರೆಂದು ಅವರ ನಂಬುಗೆ.

ಸತ್ಯ:—ಏನಯ್ಯಾ, ಹರಿಯೇ ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲವೇ 'ಹರೇ ನಾಮೈವ ನಾಮೈವ | ನಾಮೈವ ಮಮಜೀವನಂ || ಕಲಾ ನಾಸ್ತೈವ ನಾಸ್ತೈವ ನಾಸ್ತೈವ ಗತೆರನ್ಯಥಾ' ಎಂದು ಪರಮ ಹರಿಭಕ್ತನಾದ ವಿಧುರನು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

ಕೃಷ್ಣ:—ಆಚಾರ್ಯರೇ 'ಶರಣಂ ಶರಣೇಂದು ಶೇಖರ | ಶ್ವರಣಂ ಮೇ ಗಿರಿರಾಜ ಕನ್ಯಕಾ || ಶರಣಂ ಪುನರೇವ ತಾವುಭಾ | ಶರಣಂ ನಾನ್ಯದುಪೈವ ದೈವತಂ' ಎಂದು ಪರಮ ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಉಪಮನ್ಯುವು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಶಿವನೇ ದೊಡ್ಡವನು.

ಸತ್ಯ:—ನೀನೂ ಸ್ವಾರ್ಥ. ಅದಕ್ಕೇ ಶಿವನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿ.

ಕೃಷ್ಣ:—ನೀವು ವೃಷ್ಟನರ. ಅದಕ್ಕೇ ಎಷ್ಟು ವನ್ನು ಹೂಗುತ್ತೀರಿ.

ಸತ್ಯ:—ಏನಯ್ಯಾ, ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇ ಹೇಳು. ಯಾರು ದೊಡ್ಡವರು ? ಹರಿಯೋ ಹರನೋ ?

ಕೃಷ್ಣ:—ಆಚಾರ್ಯರೇ, ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯುಂಟೆ ? ಇಂದ್ರಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ?

ಕೃಷ್ಣ:—ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಹರಿಹರರಲ್ಲಿಯೂ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಸೂರ್ಯ

ನಿಂದ ನಾನಾಕಿರಣಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಸರಿ ಸುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅಖಂಡ ಪೈತನ್ಯಾತ್ಮಕನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ತೇಜೋಬಿಂದುಗಳು, ಹರಿ ಹರ ಎರಡು ಮೊದಲಾದ ನಾನಾರೂಪಗಳಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅಧಿಕ ? ಯಾವುದು ಕೀಳು ? 'ಶಿವಸ್ಯ ಪೃಥಯಂ ಎಷ್ಟುಃ | ಎಷ್ಟೋಶ್ಚ ಪೃಥಯಂ ಶಿವಃ || ಯಥಾ ಶಿವಮಯೋ ಎಷ್ಟುಃ | ಏವಂ ಎಷ್ಟುಮಯಃ ಶಿವಃ' ಎಂದು ಶ್ವತಿಸ್ತುತಿಗಳು ಒದರುವುದನ್ನು ಒಬ್ಬರೂ ಕೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ವೃಥಾ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗೊಳಗಾಗಿ ಶಿವನೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಷ್ಟುವೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಭೇದ ಒದ್ಬಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನರಕಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವರು.

ಸತ್ಯ:—ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಒದ್ದಿ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಲಿತು ಕೊಂಡೆಯೋ ? ಕೃಷ್ಣ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹುಡುಗ. ಎಷ್ಟು ಪದಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀಯಲ್ಲ ವಯ್ಯಾ. ನೀನು ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿದೆ. ನೀನು ಹೇಳುವಂತೆ ಹರಿಹರರಿಬ್ಬರೂ ಸಮ.

ಕೃಷ್ಣ:—ಇರಲಿ, ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ ಈ ಉರಿಸ ಮಾರ್ಗದ ಮನೆ ಮಾರಯ್ಯನು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಮೋದನಂತೆ. ಏನುಕಾರಣ ನಿಮಗೇನಾರೂ ಗೊತ್ತೆ ?

ಸತ್ಯ:—ಅವರಿವರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆನಪ್ಪಾ. ಅವನೇನೋ ಈಚೆಗೆ ಬಹು ಲೋಭಿಯಾಗಿದ್ದಾನಂತೆ. ಯಾರಾರಿಗೂ ಏನೇನನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿಷ್ಕಾರ. ಇದೇಕೆ ಪೀಕಲಾಟವೆಂದು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಜನ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದ ಅಡವಿಗೆ ಹೋದನಂತೆ. ಕೃಷ್ಣ, ನೀನು ಮಾತಮಾತೆಗೂ ವೀರಶೈವರ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೀಯೇ, ನೋಡಿದೆಯೋ ? ವೀರಶೈವನಾದ ಮಾರನೆಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು! ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ಹಿಂಗಿಂದಾದರೂ ಮಾಡಿಯಾನೆ ?

ಕೃಷ್ಣ:—ಆಚಾರ್ಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ತೀರದು. ಪ್ರಕಾಶಪುರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿಯು ಕಾಲವಾದಳು. ಆಕೆಗೆ ವಿಧವೆಯಾದ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು. ಪಾಪ ! ಬೇರೆ ಸಹಾಯಕರೇ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಜೋಯಿಸನಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆದರೆ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲ ಒಜ್ಜಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಲೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ

ವಿಚಿತ್ರವೃತ್ತ

ಬೀಗ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡ. ತಮಗೆ ಬರುವ ಮಾಮೂಲಿಗಾದರೆ ಅವನೂ ಅವನ ತಾಯಿಯೂ ಇಬ್ಬರೊಂದಾಗಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಅಲ್ಲವೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಯೋಗ್ಯತೆ?

ಸತ್ಯ:—ಇರಬಾ, ಕೃಷ್ಣ, ಈಗ ಮಾರನು ಅಡವಿಗೆ ತೋದನಲ್ಲಾ. ಅವನೆಂತಹ ಲೋಭಿಯರೊಂದು?

ಕೃಷ್ಣ:—ಅಚಾರ್ಯರೇ, ಅವನು ಕೇವಲ ಲೋಭಿಯರಂತೆ ಅಡವಿಯನ್ನು ಸೇರಿದನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಏನೋ ಗೊಳಿಸಿರಬೇಕು.

ಸತ್ಯ:—ಅಂಥಾ ಗೊಳಿಸುವೆಯ್ಯಾ?

ಕೃಷ್ಣ:—ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿರಿ, ಅವನು ಕೇವಲ ಲೋಭಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದು ತನ್ನ ಲೋಭವನ್ನು ಬಿಡದ ಇರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿವೆಂದು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ನಾಸ್ತಿ' ಶಬ್ದವು ತನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಬರಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು 'ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು? ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ.

ಸತ್ಯ:—ನನಗಂತೂ ಏನೂ ತೋಚುವದೇ ಇಲ್ಲವಯ್ಯಾ. ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ತುಂಬಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಯೋಚನೆಗೆ ಸ್ಥಳವೇ ಇಲ್ಲ. ನೀನೇ ಹೇಳು, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ?

ಕೃಷ್ಣ:—ಬಹುಶಃ ಅವನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಸತ್ಯ:—ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣ, ಅವನು ಏತಕ್ಕಾದರೂ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಲಿ. ನಾವು ಊಟಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಬಾ ಹೊತ್ತಾಯಿತು.

ಕೃಷ್ಣ:—ಆಗಬಹುದು. ನಡೆಯಿರಿ ಹೋಗೋಣ.

(ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗುವರು)

ಪ್ರಧನಾಂಕವು ಮುಗಿದುದು.

೨ ನೆ ಅಂಕವು

(ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕದಮಾರ ಕೊಡದಮಾರಿಯರ ಪ್ರವೇಶ)

ಮಾರ:—

ಕಂದ|| ಹರಪಾದಾಜ್ಞೆವೆ ಗತಿಯಂ |

ದುರು ನೋವಿಯ ಜರಿಸಲೆಂದು ಜನಸಂದಣಿಯಂ||

ತೊರೆದೀ ನಿಜನ ವಿವಿನದೊ |

ಳಿರುವೆಂ ವ್ರತಮಂ ಸಮಂತು ಪಾಲಿಕೆ ತಿವ ತಾಂ ||

ಸಖಿ-ನುಣಿ, ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟೆಯಂತೆ ಗ್ರಾಮವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಡವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಯಿತು. ಸರ್ವದಾ ಜನಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನೀನಿಗೆ ಈ ನಿಜನ ಪ್ರದೇಶವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ರಮ್ಯವಾಗಿರುವುದು?

ಮಾರ:—ಕಾಂತ, ದುರ್ಜನರಿಂದ ನಿಜಿಂಕೃತವಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಅಡವಿಯೇ ಮೇಲ್ಮನೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಪಾಪಿಗಳು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದ ಧರ್ಮವು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿರುವುದು. ಸಮ್ಮಂಧನರಿಗೆ ಅದೇ ಬೆಂಬಲ.

ಮಾರ:—ನಿಜ, ಪ್ರಿಯೆ, ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಪವೇ ಅತಿಯಾಯಿತು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದು ಪಾದವೂ ಕುಂಟುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ, ಶಾಂತಿ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿನಯಾದಿ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಅಪೂರ್ವವಾದವು. ಅನ್ಯತ, ಕಾಂಕ್ಷಾ, ವ್ಯಭಿಚಾರಾದಿ ಮಹಾ ಪಾತಕಗಳು ಬೆಳೆದುವು. ಜನಗಳು ಪಾಪಕ್ಕೆ ಜೇಸುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಅವನದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳೇ ಮೇಲು.

ಮಾರ:—ಕಾಂತ, ಲೋಕದವರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ನನುಗಾಗುವ ಲಾಭವೇನು? ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರಾಯಿತು. ಬಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಈಗತಾನೇ ಪೈರಿಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ.

ಮಾರ:—ಆಗಬಹುದು. (ಮುಂದೆಬಂದು) ಪ್ರಿಯೆ, ಈ ವಸಂತ ಪುತುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಸ್ತು ವೃಕ್ಷಲತೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಕೋಮಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುವು. ಈ ಬಸದ ಸೊಬಗನ್ನು ನೋಡು.

ವೃತ್ತ|| ಮಧುಪಂಗಳ ಶ್ರುತಿಯಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಿವಿವಹಂ ಸಂಗೀತಮಂ ಪಾಡೆ ಮಾ | ಗಿದ ಸಣ್ಣಳ್ ಬಗುಣ್ಣ ಮೃದಂಗರವಮಂ ನೀಡಲ್ ಕರಂಮೆಚ್ಚಿ ಸ | ಮೃದದಿಂ ಭೂರು ಹವ್ಯಂದಮಾತ್ಮತೀರಮಂ ತೂಂಗಲ್ ಮೃಗಂಗಳ್ ವಲಂ | ಪದೆ ದಾರಣ್ಯಕ ಕೇಳಿಯಾಡೆ ನಗುನಂ ನೋಡೀ ವಸಂತಾಧಿಪಂ ||

ಈ ಪಕ್ಷಿಗಣದ ಕಲಗಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯಾ?

ಕಂದ|| ಶುಕಪಿಪ ಕೋಕಿಲ ರುತವದು | ಸಖಿ, ಮನ್ಮಥರತಯ ಸಂಗಮೋತ್ಸವ ಶುಭಗೀ || ತಿಳಿಗಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುವಂತೆರವಿ ಪಾಡುಮಂತಿ ತೋರ್ಕಂ||

ಇಗೋ ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಇದು ನಿನ್ನ ಮಂದಹಾಸದಂತೆ ಪ್ರಘುಲ್ಲವಾಗಿರುವುದು.

ಮಾರಿ :—ರಮಣ, ಈಗತಾನೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ನೆಟ್ಟನೆ ನಿಂತಿರುವ ಈ ಬಟ್ಟದ ತೆನೆಯು ಯಾವನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧನತೆ ಪದಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನರಿಯದ ಶತ ಸ್ವಭಾವದ ಮುಗ್ಧಾಂಗನೆಯಂತೆ ಕಾಣುವುದು.

ಮಾರ :—ನಿಜ, ಲಜ್ಜಾ ವಶತಮುಖಿಯಾದ ಕೋಮಲೆಯಾದ ಪ್ರೌಢೆಯಂತೆ ಈ ಬಲಿತು ಬಾಗಿರ ತೆನೆಯು ಕಂಗೊಳಿಸುವುದು.

ಮಾರಿ :—ನಾಥ, ನಮಗೆ ನಾವಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವೇ ಸ್ವರ್ಗ. ಇದರ ಸುತ್ತಲೂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗ್ಯಾರೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಬೀಲಯೇ ಎಳು ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳೇ ಕಪ್ಪು ಮೃತ್ಯುಗಳು. ನಮ್ಮ ಹಸುಗಳೇ ಕಾಮಧೇನುಗಳು. ಹರಿಣಗಳೇ ದೇವತೆಗಳು.

ಮಾರ :—ನಿಶ್ಚಯ. ಈ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾನೇ ದೇವೇಂದ್ರ. ನಿನೇ ದೇವೇಂದ್ರನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯಾದ ಶಚಿ.

ಮಾರಿ :—ಕಾಂತ, ನಿನು ದೇವೇಂದ್ರನಾದರೆ ಆಗು. ನನಗೇನೋ ಶಚಿಯಾಗಲಿಪ್ಪವಿಲ್ಲ.

ಮಾರ :—ಅದೇಕೆ ಶಚಿದೇವಿ. ನಿನಗಾಗುವ ತೊಂದರೆ ಏನು ?

ಮಾರಿ :—ತೊಂದರೆಯೇ ? ಹೇಡಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಾಮಾಡಲಾರನಾದಕಾರಣ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಕ್ಷಸ ಬಾಧೆಯ ಭಯವಿದ್ದೇ ಇರುವುದು.

ಮಾರ :—ಇಲ್ಲಿ, ಈ ನನ್ನ ಗ್ಯಾರೆ ಬೀಲಯ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಕ್ಷಸರು ಪ್ರವೇಶಿಸಲೇಕು ?

ಮಾರಿ :—ಕಾಡು ಮೃಗಗಳು ಅಥವಾ ಭಿಕ್ಷುಕರು.

ಮಾರ :—ಛಿ-ಛಿ-ಛಿ-ಛಿ ಮಾರು. ಇರುವೆಯೂ ಸಹ ನುಸಿಯಲಾರದಷ್ಟು ಭದ್ರವಾಗಿರುವ ಬೀಲಯನ್ನು ದಾಟಿ ಕಾಡುಮೃಗಗಳಾಗಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಲಿ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ತೊಂದರಿಸಬಿಡುವುದೆಂದರೇನು ? ಈ ನಮ್ಮ ಬೀಲಯು ಸುತ್ತಲೂ ಅರು ಮೈಲುಗಳವರೆಗೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದೊಳಗಾಗಿ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವ್ರತವು ನಿರಾವಾಧಿಕವಾಗಿ ಜರುಗುವುದು.

ಮಾರಿ :—ಹುಗಾದರೆ ಸರಿ. ನಿನ್ನೆಯದಿನ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆ ಭಾಗದ ಹರಳು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕೊಂಡ್ಲ ಹುಳ ಬಿದ್ದಿದ್ದುವು. ಈ ದಿನ ಹೆಚ್ಚಿನೆಯೋ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬೇಕು ತಿಳಿಯದು.

ಮಾರ :—ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಿಯೆ, ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸು.

ಮಾರಿ :—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ. (ಹೊರಟುಹೋಗುವಳು)

ಮಾರ :—(ಮುಂದೆ ನಡೆದು) ಇದು ನನಗೇಯ ಹೊಲ. ರೋಗಾದ್ಯುಪದ್ರವಗಳಿಲ್ಲದೆ ಜೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಬಿಗಿಯಾದ ಕಾಮಲು ಮಾತ್ರ ಬೇಕು. (ಬೆರೆಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಇದೇ ಹರಳು ಹೊಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂಡ್ಲ ಹುಳುಗಳಿರುವುದು. ನಿನ್ನೆ ಗಿಂತಲೂ ಈ ದಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಏನುಮಾಡಲಿ ? ಊರಿನಲ್ಲಾದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಲಿ ? ಇಟ್ಟ ಪೈರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದಾದರೂ ಬಿಸಾಡುವೆನು. (ಆಯುತ್ತಾ ಇರುವನು)

ಈಶ್ವರ :—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ನಾರದನ ಮಾತಿನಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತನಾದ ನಾನು ಜಂಗಮವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಇಕ್ಕದದಮಾರನಿಂದ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬಂದೆನು. ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವನು (ಮುಂದೆ ಬಂದು) ಇದೇ ಅಡವಿಯಲ್ಲೆಯೇ ಅವನಿದ್ದಾನಂತೆ. (ನೋಡಿ) ಇದೇನು ! ಗ್ಯಾರೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಬೀಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಸ್ವಂತುಗಳೂ ಸಹ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರವು. ಈ ಬೀಲಯೇ ಅವನ ವ್ರತದ ಗುರುತಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ, ಬಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ (ಬಳಹೊಕ್ಕು) ಇಗೋ-ಇವನೇ ಮಾರಭಕ್ತ. ಹುಳುಗಳನ್ನು ಆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನೇ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಂದ|| ಎಲೆ ಮಾನಸ ಸಂಸಾರದ |

ಜಲಧೋಗವ ತೊರದು ಪರಮಪುರುಷನ ಪದಮಂ ||

ಸಲೆ ಭವಿಸು ದಾನಧರ್ಮವ |

ನೊಲವಿಂದಾಚರಿಸಿ ವೋಕ್ಷ ಸೌಖ್ಯವ ಪಡೆ ನೀಂ ||

ಮಾರ :—(ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ) ಸರಿ. ಯಾರೋ ಜಂಗಮರು ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. “ರಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಶನೇಶ್ವರ ಬಿಡದಂ” ಬಂತೆ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಡವಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ, ಭಿಕ್ಷುಕರ ಕಾಟ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಈತನು ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನೆಂದುತ್ತರಕೊಡಲಿ ? ಇಲ್ಲಿಂದೂ ಹೇಳಲು ಬಾಯಿಬಾರದು. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ರತದ ನಿರ್ಬಂಧ. ಆಗಲಿ, ಏನಾದರೊಂದುವಾಯವಿಂದ ಈತ

ನನ್ನ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. (ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು) ಗುರುನೇ, ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಶ್ವರ :— ಕಲ್ಯಾಣಮಸ್ತು. ಆಯ್ಯಾ ಭಕ್ತತಿರೋಮಣಿ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ?

ಮಾರ :— ದೇವ, ನನಗೆ ಇತ್ಯದಮಾರನೆಂದು ಹೆಸರು.

ಈಶ್ವರ :— ಸರಿ. ನಿನಗೆ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಇರುವಳೋ? ಆಕೆಯ ಹೆಸರೇನು ?

ಮಾರ :— ಆಕೆಯ ಹೆಸರು ಕೊಡದಮಾರಿಯೆಂದು. ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಯಾರು ? ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾವುದು? ಏಕೆಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸೋಣವಾಯಿತು ? ತಮ್ಮ ನಾಮಧೇಯವೇನು ?

ಈಶ್ವರ :— ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು .-

ಕಂದ|| ಗಿರಿಗುಹೆಯೊಳಿನಗೆ ವಾಸವು |
ತರುಣಿಯಿರ್ದರುಗಳೆವರು ಮೂವರು ಸುತಯೈ ||
ಇರಿಸುವೆ ಭಿಕ್ಷುವ ಲೋಕವಿ |
ಕರವರು ಗಂಗಾಧರಯ್ಯೆಯೆಂದೆನುತ್ತೆನ್ನಂ ||

ಪತ್ತೇ ಪುತ್ರರ ಕಾಟವನ್ನು ಸೈವಿಸಲಾರದೆ ನಿನ್ನಂಥಾ ದಾನಶೂರರಾದ ಭಕ್ತರಿಂದ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಯಾಚಿಸೋಣವೆಂದು ಬಂದೆವು. ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆತಿರ್ವಾರ್ತದ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವೆನು.

ಮಾರ :— ಪ್ರಭುವೇ, ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೈಲಾಸದೊಳೆಯನ ದರ್ಶನಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ತಮ್ಮಂಥಾ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ದಾನವು ಒಂದಕ್ಕೆ ನೂರಂಗುವುದು. ಅದರೆ ತಾವು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೋಣವಾಯಿತು. ನಾನು ಈಗತಾನೇ ಪ್ರರನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಧಾನ್ಯವು ಮನೆಗೆ ಒರಲ. ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆಗೂ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೂ ತಕ್ಕಂತೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುವೆನು.

ಈಶ್ವರ :— ಏನುಕೊಡುವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿತನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನಿನ್ನಂಥಾ ದಾನಶೂರನಾದ ಭಕ್ತನು ಯಥೇಚ್ಛೆಯಾಗಿಯೇ ನಮಗೆ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀಯೆಂದು ನಂಬುಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನಿಂದ ಒರುವುದೆಷ್ಟೆಂದು ಮೊದಲೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿದರೆ, ನಿನ್ನ ಫಲವು ಬರುವವರೆಗೂ ಬೀರೆಯವರೆಲ್ಲ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ತಂದು ಕಾಲವನ್ನು ತಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಮಾರ :— ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಈ ಸಾರೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬೆಳೆ

ಯಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಶ್ವರ :— ಏನಯ್ಯಾ, ಮಾರಭಕ್ತ. ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಯು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೂ ಸಾಲದಲ್ಲ? ನಿನ್ನಂಥ ಧನಧಾನ್ಯಯುಕ್ತನಾದ ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದರೂ ಇಷ್ಟೇನೆ? ಗುಡ್ಡವನ್ನು ತೋಡಿ ಇಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲಾ.

ಮಾರ :— ಗುರುನೇ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಭಿಕ್ಷುಕರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಬ್ಬನುಕೊಟ್ಟು ತಣಿಸಲಾದೀತೇ? ಈಸಾರೆಗೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೆಯೇ ಸಮಾಧಾನವಡೋಣವಾಗಲಿ. ಈಭಿಕ್ಷುವು ತಮಗೆ ಸಂದನಂತರ ಯೋಚಿಸೋಣ.

ಈಶ್ವರ :— ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ. ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರ :— ಪ್ರಭು. ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಡವನ ಮನೆ ಬಾಗಿಲವರೆಗೂ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥಾ ಸುಯೋಗವು ದೊರೆಯುವುದೇ ಅಪೂರ್ವ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೀನನಾದ ನಾನೊಂದು ವಿಚ್ಛಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಈ ನನ್ನ ಪೈರಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ರೋಗವೂ ತಗಲಬಾರದು. ಕಳ್ಳರು ಕವಿಯಬಾರದು. ಕಾಡು ಮೃಗಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸ ಬಾರದು. ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು. ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಾಗ ಬಾರದು. ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯೂ ಆಗಬಾರದು. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣಫಲವು ಕೈಸೇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ತಾವು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಖಾರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ :— ತಥಾಸ್ತು. ಭಕ್ತ ತಿರೋಮಣಿ, ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ. ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ

ಮಾರ :— ಬೇಯಾ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿಸೋಣವಾಗಲಿ.

ಈಶ್ವರ :— ಶುಭಮಸ್ತು. (ಹೊರಟುಹೋಗುವನು)

ಮಾರ :— ಬೀಸುವ ದೊಣ್ಣೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಸಾವಿರ ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯ. ಈಗ ಬಂದವನೇನೋ ಹೊರಟುಹೋದ. ಮುಂದೆ ಫಲ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ, ನೋಡೋಣ. ಆಗಲೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರಾಯಿತು. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಹೂಲದ ಯೋಜನೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿದಂತಾಯಿತು. ಬಹು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು, ಆಗಲಿ ಶಂಕರನ ಕೃಪೆ ಹೇಗಿದೆಯೋ ನೋಡೋಣ. (ಮೇಳೆ

ನೋಡಿ) ಭೋಜನದ ಹೊತ್ತು, ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯೆಯು ಕಾದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಬೇಗ ಹೋಗೋಣ. (ಹೋಗುವನು)

ಈಶ್ವರ :—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಮಾರಭಕ್ತನನ್ನೇನೋ ಕಂಡದ್ದಾಯಿತು. ಅವನ ಗ್ಯಾರಿ ಮುಳ್ಳಿನ ಬೀಲಿ, ಸೇರು ನವಣೆಯ ವಾಗ್ಧಾನ. ಪೈರನ ಬೆಳಗಿರುವ ವಿಘ್ನಗಳ ಪಂಹಾರ ವಿಷ ಯಕವಾದ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಾರದನ ವಾಕ್ಯವು ಸತ್ಯವೆಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಇನ್ನೆಂಥಾ ಮಹನೀಯಳೋ. ಆಕೆಯ ದರ್ಶನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ. (ಹೋಗುವನು)

೨ ನೆ ಪ್ರವೇಶ

(ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡದ ಮಾರಿಯು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವಳು)

ಮಾರಿ :—ಪಾಕವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಸಾಫನು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬರುವವರೆಗೂ ನಾನು ಮಾಡುವ ಕಲಸವೇನು! ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವೆನು. ಶಂಭೋ, ಶಂಕರ, ಮಹಾದೇವ!

ವೃತ್ತ|| ಪಾಹಿ ಗಿರೀಶ ಸುರೇಶ ಸುರಾರ್ಚಿತ ಪಾವನ ಪಾಪವಿ ನಾಶವಿಘ್ನ | ಯಾಹಿ ಮಹಾಮಹಿಮಾಚ್ಯುತ ಶಂಕರ ಶೈಲಮತಾಲಿಂಗಿತ ತನು ಭೋ | ಈ ಹಿತದಾತ ದಯಾ ರ್ಣವ ವಿಶ್ವವಿ | ನೋಹನ ವಿಶ್ವಂಭರ ಶಿವಭೋ | ದೇಹಿ ತವಾಂಘ್ರ ಸರೋರಹ ಯುಗ್ಮರತಿಂ ಪರಮಾತ್ಮ ಪರೇ ಪೈರ ಭೋ ||

ಕೈಲಾಸವಾಸ, ಕರುಣಾಧೀ ಭವಸಾಗರದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸು.

ಈಶ್ವರ :—(ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು) ತಾಯಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಮ್ಮ.

ಮಾರಿ :—(ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಇವನಾರು? ಅವಾರವಾದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ತನು ಮಂತ್ರನಂತೆ ಅಲಂಭ್ಯವಾದ ನಮ್ಮ ಗ್ಯಾರಿಮುಳ್ಳಿನ ಬೀಲಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈತನ ತೇಜೋಮಯವಾದ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಹಾ ಪುರುಷನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವನು. ಇಂಥಾ ಮಹನೀಯನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ? ಅಥವಾ ಹೇಗೆ ಹಾಕಲಿ? ಹಾಳಾದ ವ್ರತವೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಲಕೋಟಿಯೇ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ

ವ್ರತವೇ ಬೇಡವೆಂದು ಯಜಮಾನರಿಗೆ ನಾನು ನೊಡಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಹೋದರು. ಈಗೇನು ಮಾಡಲಿ? ಭಿಕ್ಷು ವನ್ನು ಹಾಕಲೇ, ವ್ರತ ಭಂಗವಾಗುವುದು. ಹಾಕದೇ ಇರಲೇ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾಪವೊದಗುವುದು. ಉಭಯ ಸಂಕಟವೊದಗಿತಲ್ಲಾ.

ಈಶ್ವರ :—ತಾಯಿ ಇದೇನು. ಹೀಗೆ ಮೌನವಾಗಿರುವೆ ನಿನ್ನ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಜಂಗಮಯ್ಯನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಮ್ಮ.

ಮಾರಿ :—(ಸ್ವಗತ) ಅಯ್ಯೋ ಶಿವಶಿವ, ಯಾರಿಗೂ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಕಕೂಡದೆಂದು ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿರಲು ನಾನು ಹೇಗೆ ಹಾಕಲಿ? ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ಸತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಧರ್ಮವು ಬೇರೆ ಯಾವುದಿರುವುದು? ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಅಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯೇ ಪ್ರಮಾಣ. ಅದನ್ನು ಛೇದಿಸುವ ದೋಷವು ಎಷ್ಟು ಜನ್ಮಗಳನ್ನೆತ್ತಿದರೂ ತೀರದು. ಬಂದ ಪಾಪವು ಬರಲಿ. ನಾನೇನೋ ಈ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ :—ಅಮ್ಮಾ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳೇ. ನಿಂತು ನಿಂತು ಕಾಲು ನೋಡುವು. ದಯಮಾಡಿ ಹಿಡಿ ಕಾಳು ಹಾಕಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರಿ :—ಗುರುವೇ ನಾನೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಈಶ್ವರ :—ಅದೇನು ಹೇಳಮ್ಮಾ. ಭಿಕ್ಷುಕರಾದ ನಮಗೆ ಕೋಪವೇಕೆ?

ಮಾರಿ :—ನಾನು ತಮಗೆ ಭಿಕ್ಷು ವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯತ್ನವಿಲ್ಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ.

ಈಶ್ವರ :—ಅದೇಕೆ ತಾಯಿ?

ಮಾರಿ :—ನನ್ನ ಸತಿಯು ನನಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈಶ್ವರ :—ಎನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಮಾರಿ :—ಯಾರಾರಿಗೂ ಭಿಕ್ಷು ವನ್ನಾಗಲೇ ಭೋಜನವನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಕಕೂಡದೆಂದು.

ಈಶ್ವರ :—ಯಾರಾರಿಗೂ ಹಾಕಕೂಡದಂತೋ?

ಮಾರಿ :—ಕೂಡದಂತೆ.

ಈಶ್ವರ :—ಸಾರ್ವಾತ್ ಈಶ್ವರನಿಗೂ?

ಮಾರಿ :—ಈಶ್ವರನಿಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಆಲ್ಲ. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಬೇಡಿದರೂ ಇಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ :—ಅದೇಕೆ ತಾಯಿ?

ಮಾರಿ :—ಅದೊಂದು ವ್ರತವಂತೆ.

ಈಶ್ವರ :- ಆದಿಂಥಾ ವ್ರತವಮ್ಮಾ ?

ಮಾರಿ :- ಎಂಥಾದ್ದೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಾನು ನಡೆಯ ತಕ್ಕವಳು.

ಈಶ್ವರ :- ಆಯ್ಯೋ ಹುಚ್ಚಮ್ಮಾ. ದಾನಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ವ್ರತವೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಉಂಟೆ ? ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಾನಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ವ್ರತಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆಯೇ ಹೊರತು ದಾನಮಾಡಬಾರದೆನ್ನುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಗಂಡನೊಬ್ಬ ಅವಿವೇಕಿ. ಅವನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ನೀನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬಹುದೆ ? ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳೇ ದೇವರಲ್ಲವೇ ? ಅವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರೆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಪೃಪ್ತನಾಗುವನು. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಹಾಕು.

ಮಾರಿ :- ಗುರುವೇ ನೀವು ಹೇಳುವಂತೆ ಅತಿಥಿಗಳು ದೊಡ್ಡವರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸತಿಗೆ ಪತಿಯು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವನು. ವಿವೇಕಿಗಳಾದ ಮಹನೀಯರು ಪತಿಯ ಮುಂದೆ ಪತಿಯನ್ನೆಂದೂ ಹೀಯಾಳಿಸಬಾರದು. ಅತನಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾರಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಹಾಕಲಾರೆನು.

ಈಶ್ವರ :- ತಾಯಿ, ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ನನ್ನನ್ನೂ ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರಿ :- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ನೀವು ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಿ ಮನೆಮನೆಯ ಬಾಗಿಲುಗೂ ಅಲೆಯುವುದೇಕೆ ? ಗುರುಗಳೇ. ಇಂಥಾ ತಕ್ಕು ಮಾತುಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ.

ಈಶ್ವರ :- ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದಮ್ಮಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಕಂದ|| ಅರಿಯದ ಮೂಢನೆ ನುಡಿಯಂ |
ಪರಮಾರ್ಥವಿದೆಂದು ಬಗೆದು, ಬಂದತಿಥಿಗಳಂ ||
ಪಂಚಶಿವದ ಪಿಂಡಿರುಗಿವೆ |
ಹರಕೃಪೆ ಪರಗತಿಗಳಕ್ಕು ಮೇ ಯೋಚಿಸುಂ ||

ಮಾರಿ :- (ದುಃಖದಿಂದ) ಹಾಯ್ ಹಾಯ್. ಪತಿನಿಂದೆಯು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಈ ದಿನವೇ ದುರ್ದಿನ. (ಕೋಪದಿಂದ) ಎಲವೋ, ಜಂಗಮವೇಕಧಾರಿಯೆ.

ಕಂದ|| ಅಮರಾಧೀಶನು ನೀನಾ |
ಗುಮೆ ಯರಸನೆಯಾಗು ಸಂಸಿಡೋದ್ಭವನಾಗೈ ||

ಯಮಿವರ ನಾಗೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀ |

ರಮಣನೆ ನೀನಾಗು ಕಡಿಪಲಾರೆನು ವ್ರತಮಂ ||

ಪತಿನಾಳ್ಕವನ್ನೆಲ್ಲಂಭಿಸುವಂತೆ ಉಪದೇಶಿಸುವ ನಿನ್ನ ಭರ್ವ ನೀತಿಗೆ ಉರಿಹಚ್ಚಲಿ. ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾರೆನು. ಹೊರಟು ಹೋಗು.

ಈಶ್ವರ :- ಇದೇನಮ್ಮಾ, ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಬೇಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಪವೆ ?

ಮಾರಿ :- ಈ ಪತಿನಿಂದಕನೊಡನೆ ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆಯ್ಯಾ ಹೋಗು ಇಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಭಿಕ್ಷುವು ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ನಡೆ ನಡೆ (ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುವಳು.)

ಈಶ್ವರ :- ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಮಹಾತ್ಮಳ ಪತಿಭಕ್ತಿಯೂ ದೃಢಚಿತ್ತವೂ ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದುವು. ಇಂಥಾ ದೋಷಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾರಭಕ್ತನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧನ್ಯನೇ ಸರಿ. ನಾರದ ಬಾಕ್ಯವಿಂಜಯರೆದುರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯ ನೆರವೇರುವುದು ಸಂಭವನೀಯವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೂ ಭಕ್ತನೇ ಜಯಿಸುವನೋ ಏನೋ ? ಆಗಲಿ. ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಾರೆಂದು ಮಾರಭಕ್ತನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸೋಣ. (ಹೋಗುವನು)

೩ನೆಯ ಪ್ರವೇಶ

(ಮನೆಯಲ್ಲಿ)

ಮಾರಿ :- (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ನೀಸ ಪದ್ಯ :-

ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಸಾಂಬ ಭಯನಿವಾರಣ ಸಾಂಬ ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನೆ
ನಿಗಮ ವೇದ್ಯ ಸಾಂಬ | ದೇವಾದಿಸುತ ಸಾಂಬ ಭಾವ
ಭವಹರ ಸಾಂಬ ಪಾವಕಾರ್ಕಾಕ್ಷ ಪರಮೇಶ ಸಾಂಬ |
ಗಂಗಾಧರನೆ ಸಾಂಬ ಮಂಗಳಾಂಗನೆ ಸಾಂಬ, ಲಿಂಗ
ರೂಪನೆ ಲೋಕವಂದ್ಯ ಸಾಂಬ | ಪಾಲಿತಾಮರ ಸಾಂಬ
ಕಾಲಾಂತಕನೆ ಸಾಂಬ ಬಾಲಮೌನಿ ಕುಮಾರಪಾಲ
ಸಾಂಬ |

ಜಗವನ್ನೆಲ್ಲವ ಸೃಷ್ಟಿಗೆಯ್ಯ ಸಾಂಬ |
ಒಗುಮಿಗೆ ಯೋಕದನು ಪಾಲಿಸುವ ಸಾಂಬ |
ವಿಗಡರೂಪದಿಲಯವ ಗೈವ ಸಾಂಬ |
ಅಗಣಿತ ಮಹಾ ಮಹಿಮನ ಪಾತಿ ಸಾಂಬ |

ಈ ದಿನ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇಷ್ಟೇಕೆ ಉದ್ವಿಗ್ನವಾಗಿರಬಹುದು ? ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೊ ಬರ

ಅಲ್ಲವಲ್ಲ. (ನಾರನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು) ಸಾಫ, ಈ ದಿನ ಫೋಜನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಾವಕಾಶಮಾಡಿ ಬರಲೇನು ಕಾರಣ? ನಾರ — ಕಾಂತಾಮಣಿ. ಈದಿನ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋದಾಗ್ಯೂ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಭಿಕ್ಷು ಕರು ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಆ ಮಾತು ನಿಜವಾಯಿತು. ಈ ದಿನ ಯಾರೋ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರು ನಾನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ - ಖಂಡು ಭಿಕ್ಷು ವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಕಾಶ ವಾಯಿತು.

ನಾರಿ : — ಜನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರೇನು ?

ನಾರ : — ಇಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ 'ನಾಸ್ತಿ' ಎಂದು ಹೇಳಲಾರದೆ ಫಲ ಗಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದರೆ ಒಂದುಸೇರು ನನಗೇಯನ್ನು ಕೊಡು ವೆನೆಂದು ಮಗ್ಗುಲನಮಾಡಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಅಪೋಘನಾದ ವರಶ್ರೌದನ್ನು ಪಡೆದೆನು.

ನಾರಿ : — ಆದಂತಹ ವರ? ಕೋರನ್ನದ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬಂದ ವನು ಇನ್ನೆಂತಹ ಘನತವಾದ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರ ಬಹುದು ?

ನಾರ : — ರಮಣಿ, ಹಾಗೆನ್ನಬೇಡ. ಆತನನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಂದು ನೀನು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಆತನ ತೇಜಃ ಪುಂಜವಾದ ಮುಖ ಮಂಡಲವೂ, ಬೋಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಟೆಗಳೂ, ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ಷಣಭಂಗರತೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಚಿಹ್ನೆ ಯಾದ ಪರಿಶುಭ್ರ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯೂ, ಪೈರಾಗ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗ ಳಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆಗಳೂ ಆತನ ಆಯತವಾದ ದೇಹವೂ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆತನ ಉಜ್ವ ಲವಾದ ನೇತ್ರ ಕಮಲಗಳೂ ಆತನು ಮಹಾನುಭಾವನೆಂ ಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆತನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರಬಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೃಷಕಾಕರಾಗು, ಕಾಡು ಮೃಗಗಳಾಗಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿನಾವೃಷ್ಟಿ ಗಳ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಜಿತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು. ಪೂರ್ವಫಲವು ನಿರಾ ಯಾಸವಾಗಿ ಕೈನೀರುವುದು. ಇಂಥಾ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆ ಯುಳ್ಳ ವಿವಿಧ ಮೂರ್ತಿಯು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ಒಡ್ಡಿ 'ದೇಹಿ' ಎಂದು ಬೀಡಿದರೆ 'ನಾಸ್ತಿ' ಎಂದು ಯಾವ ನಾಲಗೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಾರಿತು? ನನ ಗಂತೂ ವ್ರತದ ನಿರ್ಭಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರ್ವ ಸ್ವವನ್ನೂ ಆತನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗರ್ಪಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕೆನ್ನಿ ಸಿತು. ಯತ್ನವಿಲ್ಲದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಬೇರಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು

ಬಿಡುಗೊಗಿಸಲಾರದೆ ಒಂದು ಸೇರು ನನಗೇಯನ್ನು ಕೊಡು ತ್ರೇನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

ನಾರ : — ಜೀವಿಶೇಷರ, ಆತನೇ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬಂದು 'ನನ್ನ ಧೈಯೂ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದನು. ನನಗೂ ಸಹ 'ನಾಸ್ತಿ' ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಚಡಪಡಿಸಿತು. ಅದರೆ ವ್ರತನಿರ್ಭಂಧಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಇದ್ದದ್ದು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ವ್ರತದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಹೊಲಟು ಹೋಗಿಂಬುದಾಗಿ ಸೌಮ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಆತನು ಕೇಳದೆ ಹರಕಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಮುಖಭಂಗ ಮಾಡಬೇ ಕಾಯಿತು.

ನಾರ : — ಎಂತೆವಾ. ಎಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ವಿವೇ ಕಿಯಾದ ನೀನು, ಎಂತಹ ಪಾವಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ, ಹೇಗೆ ಮನ ಸ್ಸುಕೊಟ್ಟಿ.

ನಾರಿ : — ಪ್ರಾಣಕಾಂತ. ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸುವುದನ್ನು ಲಾಲಿಸು. ನಾನು ಅಸುರಾಧಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆ ಗಾದರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಆತನದೇ ತಪ್ಪಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ನಾನು ನಿರ್ದೋಷಿಯಷ್ಟೆ ?

ನಾರ : — ಆತನು ಮಾಡಿದ್ದೇನು ಹೇಳು. ಕೇಳಿದನಂತರ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾರಿ : — ಪ್ರಭುವೇ ಆತನು ನನ್ನ ಎದುರಿಗೆ.

ವೃತ್ತ|| ಆನಂ ಬೀವರ ಬೀವನೋ ರಮಣಿಯರ್ಗಾವಂ ಸ್ಥಿರಾ ಧಾರನೋ | ಆನಂ ದೇವರ ದೇವನೋ ತನುಮನ ಧಾರಾಧಿಗ್ಗೀತನೋ || ಆನಂ ಧರ್ಮದೊಳರ್ಥ ಕಾಮಗಳೊಳಂ ಮೇಣ್ಮುಕ್ತಿಯೊಳಂ ಹೇತುಪೋ | ಆಪಾತಂ ಪರಮಾತ್ಮ ರೂಪನವನಂ ಮತಾಂಕಂ ಜರದಸೈ ||

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಆತನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆತನು ಭಿಕ್ಷು ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಎಂದೆಂದೂ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ.

ನಾರ : — ಆತನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೋ | ನಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಕೋಪಬಂದದ್ದೂ ಸಹಜವೇ ಆದರೂ ವಿವೇಕಿಯಾದ ನೀನು ಸೈರಣಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊ ಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮಕ್ಕೆಯಿಂದ ಕೊಡಬಾರದನ್ನೆಲ್ಲವೂ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ವ್ರತವೇ ಹೊರತು ದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾಚಿಸು ವವರನ್ನು ಮುಖಭಂಗಮಾಡಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು

న్నంటునాడబడికేంద్రమనల్లు. కేళి, మనోహరి, పరమేశ్వరను తన్న భక్తరన్న కాపాడలు బద్ద ప్రతిజ్ఞనాగిరవను. ఆతను తన్న భక్తర సత్వనన్న ఒరగే హజ్జలు యావకాలదల్లి, యావ రుణమింద హేగే బరుత్తాసేన్నువుదు యారిగూ సులభ శాధ్య వాగి తిళయివంతిల్లు. యాగేయే స్వల్ప యోజిసి నోడెడు. - ఎరడాళిత్తరద మేలిరువ నమ్మ గృహి ముళ్ళిన బేలియన్న ఎల్లియూ కిళదే దాటిబరలు మనుష్య మాత్తరిగే శాధ్యనే? ఎల్లియాదరూ కిత్తిర ముదేందు నానూ పరిక్షిసేదను. ఎల్లియూ కిత్తిర గురుతు కండుబరల్లి, ఇదిరింద ఆతను తన్న యోగ కిత్తియింద ఒళగే బందిర బుమేందు లూకునబుమ దల్లివే? లుత్తపేక్షిత్తమ ధనవాద యోగకత్తియన్నా దరూ కేళికుండు బందు నమ్మన్న ఇమ్మ నిబం చుపడిసి బేడువుదన్న నోడిదిరే కేవల భిక్ష క్కా గియే ఆతను బందవనాగిరదే నమ్మ మనోహరా ధ్యవు ఎప్పరమట్టినదెంబుదన్న పరిక్షి సలిక్కా గియే బందిద్ద సేందు తోడరుత్తదే. అదూ ఇరలి. ఆతను యారే అగిరలి నమగే అకిధియారిద్దను. ఆతనన్న ప్రత్యక్ష దానదిందల్లిదిద్దరూ వాట్టుత్తదింద రాదరూ సంతోషపడినబుమదాగిత్తు. అధానా నాను ఒరువనరగే కాదుకొందిరేందు హేళిద్దరే ఒందే మాకినల్లి తుటి ముగిదు హోగిత్తు. వాగే మాడదే ఆతనన్న అవనాన గొళిసిద్దు సన్న తప్పందే హేళిబేకాగుత్తదే.

నార:-కాంత, పతియన్న నిందిమననన్న లుపరం సువుదు నిజవాద పతిభక్తగిగే శాధ్యన? అదు నన్నిందలంతా ఆగువ మాతల్లు.

దూర:-అంధనరన్నే అల్లు. సబి, ప్రాణిమాత్రవన్నే మనోహరాక్కాయ కనుగళింద నోలయిసేవారదు. పరమేశ్వరను సనా ప్రాణిగళ హృదయాంతరాళదల్లి యూ వ్యాప్తనాగిద్దానే. యావ ప్రాణిమ మనస్సిగే వ్యభియన్నంటునాడిదరూ నమ్మ అరాధ్య దేవ వాదే సాంబమూర్తిగే ఆదంతాగువుదు. ఈగా దద్దు అగిహోయితు. ఈ దిన బంద జంగమయ్య ననరు ఫలగాలక్కి పున: బరువరు. నమ్మ సత్వ పరిక్షి మాడువుదే అవర ముఖ్యోద్దేశవాగి తోల రువుదరింద బరదే ఇరువుదిల్లు. యాగే బందాగ్గే

ముందాదరూ ఒళ్ళే మాతుగళన్నాడి అవరన్న సంతోషగొళిపబేరాద్దు నమ్మ కర్కన్య. ఇదన్న డేన్నాగి నేనమివల్లిట్టుక్కొందిరు. -

నార:- మనోహర, ఫలితాంతరవిల్లిద ఒగమాతుగళింద యారిగాదరూ సంతోషవాగుత్తదేయ? అవరు కేళిద్దన్న కేలట్టరల్లివే అవరిగే సంతోష? ఆద్ద రింద ముందే అవరు బందాగ్గూ అవర సంతోష వాధవాగి కేళిద్దన్న కేలడుత్తేరేను, యాగిద్దల్లి సమ్మ ప్రతనోనాయుతు.

నార:-కేలడువుదే? కేలడువుదేందరే కే కేలడు వుదే? సుమ్మనే ఒళ్ళయ మాతుగళన్నాడిద్దరింద నవ్వనను? ఇన్న ముందేయంతా నమ్మ సత్వ పరిక్షా కాలవాద్ద రింద నావు యారిగూ ఎనన్నా కేలడలేకొడదు. యాగేనాదరూ కేలట్ట ప్రత ధంగమాడిక్కొండు సత్వహీనరాద్దల్లి సర్వేశ్వరను నమ్మన్న కేలడియాలారను. ఆద్ద రింద యారే బరలి ఒళ్ళయ మాతుగళిందలీ సమాధానపడిమిత్తరబేకా.

నార:-యాగాదరే, ప్రభూ, ఇన్నా కిద నిలవు ఆతను సమ్మల్లిగే బందాగలే ఆత్మగీననన్న కేలడదే ఇరు వుదక్కినాబేకొల అదన్న హేళి ఒళ్ళే మాకినంద బరిగ్గేయిందలే కళిపబుమదాగిత్తు. యాగేమాడదే ఫలగాలదల్లి సేరు ననగే, కేలడువుదాగి ఏకే వా గ్గానమాడిరి? ఈగ అదరంతే నడిచుదిద్దరే అసత్వ వన్నాడిద వాసవు ఫలితువుదిల్లివే?

నార:-నాను వేదలే హేళిల్లిదే నాస్తియేన్నలు నాలగే ఏళల్లివేందు. అల్లదే నాను మాతుకేలడు వాగ్గే బుమదూర యోజిసి మాతుకేలట్టిద్దేనే. కేల డువుదాదరూ ఈ దినవే కేలడుత్తేనేందు హేళిల్లు. ఇన్నా నాల్కు కింగళ అనధి ఇదే. ఈ అనధియోళ గాగి అస్థిర బింగళవాద నావాదరూ సత్వహోగ బుమదు. అధవా ఆ జంగమయ్యను సామాన్య మను ష్యనే అగిద్దల్లి ఆత్మాదరూ మృతికొందబుమదు. యాగల్లదే లుభయరూ జీవనింద్దాగ్గూ అనేక కడ సంతారనాడున ఆతను నమ్మ విశయనన్న మరేయ బుమదు. ఒందువేళే జ్ఞానకవిద్దరూ నాను కేలడు త్తేనేంతు హేళిరువ ఒందు సేరు ననగేయ అల్ప భిక్షక్కాగి ఇమ్మ దూర బరలారదే, లుదాసేనమా

ಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಬಂದರೂ ನಾನೇ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತಲೆಮರೆಯಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಬರಿಯ ಮಾತೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಕೊಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆತನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಮಾರಿ:— ಏನಾದರೂ ಸರಿಯೇ. ಪ್ರತವನ್ನೇನೋ ಬಿಡಬಾರದು. ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಹೋಗೋಣ ನನ.

ಮಾರಿ:— ಆಗಲಿ ನನ ಹೋಗೋಣ (ಹೋಗುವರು)

೪ ನೇ ಪ್ರವೇಶ

ನಾರದ:— (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಸಂಜಾಚಾರ್ಯ ವ್ಯತ್ಯ ಸುರಾಸುರೇಂದ್ರ ವಂದಿತಾಂಘ್ರ ಕಂಜಯುಗ್ಮ ತ್ರೀಧರಂ | ಭರಾಸರೋಜ ಪ್ರತಿಕಾ ಮನೋಹರಂ ಕೃಪಾಕರಂ || ಸುರಾಪ್ರಸಂಗ ನಿರಂಜನಂ ಮುರಾದಿ ದೈತ್ಯ ಭಂಜನಂ | ಹರಿಂ ಚರಾಚಾರಂತರಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ನಿರಂತರಂ ||

ನನ್ನಿಂದ ಕೆರಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾದೇವನು ಇಕ್ಕದ ಮಾರನಿಂದ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ತರುವನೆಂದು ಹೊದವನು ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದನೋ ತಿಳಿಯದು. ಶತಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳು ಪರ್ವಾಹಾರಗಳಾಗಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಗೋಚರನಾಗದೆ ಇರುವ ಪರಶಿವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ತಾನೇ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡುವುದೆಂದರೆ ಇಕ್ಕದ ಮಾರನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪರಮಧನ್ಯನೇ ಸರಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾದರೂ ನಿಷ್ಕತೆಯೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವದಿಂದಲೂ ಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೂ ಸಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೋ, ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಕ್ಷುದ್ರ ಜಂಗಮನಂತೆ ಇತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಆತನ ಭಕ್ತ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ತಕ್ಕದ್ದೇ ಸರಿ.

ಈಶ್ವರ:— (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ವಿಧಾತನು ಇಕ್ಕದ ಮಾರ ಕೊಡದ ಮಾರಿಯರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಬಿಡತೆಗೆದೊಸಿರುವನು ಸತಿಗಿಂತಲೂ ಪತಿ, ಪತಿಗಿಂತಲೂ ಸತಿ. ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತಲೂ ಒಬ್ಬರು ವಿಶಿಷ್ಟರು ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಗಂಡನೇ ಉತ್ತಮ. ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾದರೂ ಆಡಿದನು. ಆ ಮಹಾತಾಯಿಯಾದರೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನೇ ಇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು. ಆಗಿನ ನನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏನು ಹೇಳುವುದು ! ಜಾಯಿಬಿಟ್ಟರೆ ಬಣ್ಣಗೇಡು. ಇಂಥಾವರಿಂದ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ತರುವನೆಂದು ನಾನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿದ್ದೇ

ಸಾಮಾನ್ಯ. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ತೋಚುವಾಗಿದೆ.

ನಾರದ:— (ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು) ಪ್ರಭೋ ಪಂದಿಸುವೆನು.

ಈಶ್ವರ:— ಶುಭಮಸ್ತು. ನಾರದ, ನೀನಿನ್ನಿಂದ ಬಂದೆ ? ವಿಶೇಷ ವರ್ತಮಾನವೇನಾದರೂ ಉಂಟೆ ?

ನಾರದ:— ಪ್ರಭು, ಸದಾ ಸಂಚಾರಿಯಾದ ನಾನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೋ ಸುತ್ತಿ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವಾದ್ದರಿಂದ ನಿಂತೆನು. ನೀನು ಹೋದ ಕಾರ್ಯವೇನಾಯಿತು ? ಇಕ್ಕದಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆಯಾ ?

ಈಶ್ವರ:— ಆಹಾ, ಕಣ್ವನಿಯುವಷ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೆನು. ಭಕ್ತನೆಂದರೆ ಅವನೇ ಸರಿ, ಭಕ್ತಳೆಂದರೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಸರಿ.

ನಾರದ:— ಅದೇಕೆ ! ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವೇನು ? ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸು.

ಈಶ್ವರ:— ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ್ಯೇ ಆತನು ತನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ನನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಮೃದುಮಧುರವಾಗಿ ಮಾತುಕಥೆಗಳನ್ನಾಡಿದನು. ಅವನ ಅದರ ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂತಹ ಉತ್ತಮನ ಏನಯದ್ದಲ್ಲಿ ನಾರದನು ಎಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟನಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ನಾರದ:— ಸರಿ, ಅನಂತರ ನಡೆದದ್ದೇನು ?

ಈಶ್ವರ:— ನಾನು ಅವನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದನು. ಆಗ ನಿನ್ನ ಮಾತು ನಿರರ್ಥನಕ್ಕೆ ಬಂತು.

ನಾರದ:— ಏಕೆ ? ಏನಾಯಿತು ?

ಈಶ್ವರ:— ಕೇಳು. ಅವನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಕಾರಾಗಲಿ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳಾಗಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆಯೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವಂತೆಯೂ, ಅತಿ ವ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟನಾಪುಷ್ಟಿಗಳಾಗದಂತೆಯೂ, ಪೂರ್ಣ ಫಲವಾಗುವಂತೆಯೂ ನಾನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಫಲ ಬಂದಾಗ್ಯೇ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಅವನಿಂದ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಆಗಲಿ-ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ತರಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯವೋ ದೋಷವಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿದೆನು.

ನಾರದ:— ಆಮೇಲೇನಾಯಿತು ?

ಈಶ್ವರ:— ಆಮೇಲೆ ಈ ಮಹಾನುಭಾವನ ಪತ್ನಿ ಎಂಥವಳೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಆಕೆಯಾದರೋ ಕದ್ದಿಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಿ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನೂ

ಕೊಡದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಖಭಂಗಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು. ಅವರಿಂದ ಭಿಕ್ಷುನನ್ನು ತರುವುದೇನೋ ಕೇವಲ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ ಸರಿ.

ನಾರದ :—ಹಾಗಾದರೇನುಮಾಡುವೆ ? ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಬಿಡುವೆಯೇನು ?

ಈಶ್ವರ :—ಬಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲೇಬೇಕು. ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಒರಬೇಕೆಂದು ಮಾರನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದೂ ಒಂದವಧಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣ. ಇನ್ನೇನು ಅದೂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂತು.

ನಾರದ :—ದೇವ.

ಕಂದ|| ಬರಿದೇತಕಿ ಶಂಕರ ನೀಂ |

ಪಿರಿದಾಯಸಗೊಳುವೆ ನಿನಗೆ ಧಾನ್ಯಮದೆಂದುಂ ||

ದೊರೆಯದು ದಿಟ, ಕೆಮ್ಮನೆ ಪಿಂ |

ದಿರುಗೈ ಕೈಲಾಸಗಿರಿಗೆ ಸೊಗಮರು ಮನೆಯೊಳ್ ||

ಈಶ್ವರ :—ನಾರದ, ಎಂಥಾ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಯಾ ಕಷ್ಟಿತ ನಾದೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ನೆರವೇರಿಸದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಫಲವೇನು ? ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಜಯಕಾಲಿಯಾಗಲಾರನೆಂಬ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಬಿಡು. ನೀನು ಹೊರಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಿಜವು ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೊರಡುವೆನು. (ಹೋಗುವನು)

ನಾರದ :—ಜಗತ್ಪ್ರಭು, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತವಾತ್ಸಲ್ಯವು ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪವಾದ ಜಂಗಮನಂತೆ ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದೆಯಾ ? ಮಹಾನುಭಾವನೇ, ನಿನ್ನ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಆಕರ್ಷಿಸಿರುವ ಇಕ್ಕದಮಾರನಿನ್ನೆಷ್ಟು ಧನ್ಯನೋ ? ದಯಾಮಯಾ—ಹೀಗೆಯೇ ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

(ಹೋಗುವನು)

ಮೂರನೆಯ ಅಂಕವು

೧ ನೆಯ ಪ್ರವೇಶ

[ಕಣದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕದಮಾರನು ಸ್ವಲ್ಪ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವನು]

ಮಾರ :—ಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹವು ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಈ ಸಾರೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ನೆಳೆಯಾಯಿತು. ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಧಾನ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಣಜಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರವಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. (ಬುಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬುತ್ತಿರುವನು)

ಈಶ್ವರ :—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಓಹೋ, ಕಣವೆಲ್ಲಾ ಬರಿದಾಗಿದೆ. ಧಾನ್ಯವು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರವೇ ಇದೆ. ಆಗಲಿ. ಎಷ್ಟಿದ್ದರೇನು ? ನನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಒಂದೇ ಸೇರು ತಾನೆ. ಭಕ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾಚಿಸುವೆನು. (ಮಾರನ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು) ತಿವತಿವಾ, ಕೋರನ್ನದಿಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷು !

ಮಾರ :—(ಸ್ವಗತ) ಅಯ್ಯೋ ತಿವನೆ, ಅಯ್ಯನವರು ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಗಳಿಗೆ ತಡಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತೆ ! ಈಗೇನುಮಾಡಲಿ ? ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ದವಸವಿದೆ. ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟರೆ ವ್ರತದ ಗತಿ ಏನು ? ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಜನ ಭಂಗವೋವವು ತಟ್ಟುವುದು. ಅಯ್ಯೋ ! ಎಂಥಾ ಸಂಕಟ ಬಂತು. (ಯೋಚಿಸಿ) ಆಗಲಿ ಈಗ ಹೆದರಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಎನಾದರೂ ಉಪಾಯಮಾಡಿ ಈ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. (ಸಮಾಪ ಬಂದು) ಗುರುವೇ ಶರಣು.

ಈಶ್ವರ :—ಕಲ್ಯಾಣ. ಆಪ್ತ ಭಕ್ತ, ಇದೋ, ನಿನ್ನ ಮಾತಿ ನಂತೆ ಫಲಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸೇರು ನವಣೆ ?

ಮಾರ :—ಗುರುವೇ ತಾವೇನೋ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಬಂದಿರಿ. ನಾನೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದೇ ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ಒಂದು ಆತಂಕವಿದೆ.

ಈಶ್ವರ :—ಅದೇನಯ್ಯಾ ವುನ ? ಆತಂಕ ? ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಪೂರ್ಣಫಲವಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ?

ಮಾರ :—ಪ್ರಭು, ತಮ್ಮಂಥಾ ಮಹನೀಯರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಸುಳ್ಳಾದೀತೆ ? ಈ ಸಾರೆ ದಿವ್ಯವಾದ ಫಲವಾಗಿದೆ.

ಈಶ್ವರ :—ಹಾಗಾದರೆ ನಮಗೆ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿರುವ ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನು ?

ಮಾರ :—ಅಡ್ಡಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು ಭೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಾರದು. ಪ್ರಯುಕ್ತ ತಾವು ಅಗೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೋಣವಾಗಲಿ. ಭೋಜನಾಂತರ ನವಣೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚಿಸೋಣ. ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಶ್ವರ :—ಹಾಗೂ ಆಗಬಹುದು. ಅಧಿಕಸ್ತ ಅಧಿಕಂ ಫಲಂ (ಹೋಗುವನು)

ಮಾರ :—ಎನಾಶ್ಚರ್ಯವಿದು. ಈ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಂದು ಯಾಚಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ

ನಮ್ಮ ಸತ್ವಪಂಕ್ತಿಗಾಗಿ ಈಶ್ವರನೇ ಈ ವೇಷದಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಿಜ. ಜಗದೀಶ್ವರ, ನೀನು ಜಗದೀಶ್ವರನೆಂಬ ಮಾತು ನಿರರ್ಥ ನಕ್ಕೆ ಬಂದುದು. ಅಲ್ಪ ಸತ್ಯನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಬರೆಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದಿರಬೇಯೋ ಎನೋ ? ಆಗಲಿ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯು ನನಗಿದ್ದದ್ದೇ ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಪರಾಜಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆನೇ ಹೊರತು ನಾನು ಬೇರೆ ಸೋಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ. ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಂದ ಸಾಗಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಯೋ ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆನು. (ಹೋಗುವನು)

೨ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಸ್ವಗೃಹದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕದವಾರ ಕೊಡದವರಾಯರು)

ವಾರ.—ಸಖಿ, ಪುನಃ ವಿವತ್ತು ಬಂತು.

ವಾರಿ.—ಅಂಥಾದ್ದೇನು ?

ವಾರ.—ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರು.

ವಾರಿ.—ಏನು ? ಜಂಗಮಯ್ಯನವರ ? ಮತ್ತೂ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ? ತಿವತಿವಾ ಮುಂದೇನುಗತಿ ?

ವಾರ.—ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಗತಿ. ಮೊದಲು ವಾಗ್ದಾನಮಾ ದಿದ್ದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಭೋಜನಾನಂತರ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಭೋಜನಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ವಾರಿ.—ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಯಿತು. ಕುರುವಿನಮೇಲೆ ಬೊಕ್ಕೈ ಯಿದ್ದಿತೆಂಬಂತೆ ಮೊದಲು ನಮಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಧರ್ಮಸಂಕಟದ ಮೊತೆಗೆ ಊಟ ವನ್ನಿಕ್ಕುವೆವೆಂದು ಧರ್ಮಸಂಕಟವನ್ನು ಬೇರೆ ತಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡೆಯಲ್ಲ. ಈಗೇನುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಾರ.—ರಮಣಿ, ಭಯಪಡಬೇಡ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷಾಕಾಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಂದರಂತೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರು ವುದೇ ಸ್ವಲ್ಪ. ಇದ್ದಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಯತ್ನವನ್ನು ಮಾರಿದ ದೈವೇಷ್ಠಿ. ಭಕ್ತರ ಸತ್ವವನ್ನು ಬರೆಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಪರಮೇ ಶ್ವರನೇ ಇಂತಹ ವಿಷಯಸಂಕಟಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವನು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ನಾವು ಸತ್ಯಹೀನರಾದರೆ ಇಹಪರಗಳೆರ ಡಕ್ಕೂ ಬಾಹಿರರಾಗುವೆವು. ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಂದ ಸಂಕಟ ಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದ್ದಿಗೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಹೇಳು. ಸದ್ಯದ ವಿವತ್ತಿನಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ ?

ವಾರಿ.—ನಾಥ, ಈ ದಿನ ಕಾರ್ತಿಕ ಸೋಮವಾರ. ಮಲ್ಲಿ

ಕಾರ್ತಿಕ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಂಡೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿನ್ನ ಹರಕೆಯೊಂದು ಇದೆಯಷ್ಟೆ. ತನ್ನೊಲಕ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವಾರ.—(ಯೋಚಿಸಿ) ಹೌದು. ಮರೆತೇಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸಲ್ಕಾ- ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಚಾಪಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹರಕೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದ ರೆಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭುದರ್ಶನವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯವೂಂಟು. ಫಲವೆರಡು. ಸಖಿ, ಪಾಥೇಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದು. ಅವರು ಬರುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಕಸಟನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತನಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರು.

ಈಶ್ವರ.—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಭಕ್ತಾ, ನನಗಾಗಿ ಬಹಳಹೊತ್ತು ಕಾದಿದ್ದೆ ಯೋ ಎನೋ ? ನಿನಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾ ದಂತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ವಾರಿ.—ನಾಥ, ಈ ಆಯ್ಕೆನವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ದೀರಾ ?

ವಾರ.—ಹೌದು, ಏಕೆ ?

ವಾರಿ.—ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈ ದಿನ ಕಾರ್ತಿಕ ಸೋಮವಾರವಲ್ಲವೆ ? ಹರಕೆಯಂತೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಂಡೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸದೆ, ನೈವೇದ್ಯವಿ ಡದೆ, ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ ? ನಾವು ತಾನೆ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ನೈವೇದ್ಯ ಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇಗ ಹೊರಡಬಾರದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು.

ವಾರ ಹೌದು, ಹೌದು, ನಾನು ಹರಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನಿನಗಾದರೂ ಚಾಪಕ ಬಂದದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು. ಈಗಲೇ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ- ಗುರುಗಳಿಗೆ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಗತಿ ? ಶ್ರೀ ಶೈಲಗಿರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗಾವುದವಿದೆ. ಹಸಿವೆಗೊಂಡು, ಒಂದು ತುತ್ತ ನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುಗಳು-ಪಾಪ !-ಅಷ್ಟು ದೂರ ಉರಿದಿಸಿಲಿ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬರಲಾದೀತೆ ? ಅಯ್ಯೋ ! ಎಂತಹ ಅಸೂನು ನುಕೊಲ ಸಂಭವ ಬಂತು.

ಈಶ್ವರ.—ಏನಯ್ಯಾ, ನೀನೊಳ್ಳೇ ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯ. ಯಾ ವಾಗ ಬಂದರೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಘ್ನವನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಗೊಳಿಸಿಯೇ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿ. ಜಂಗಮಗುರುಗಳು ತಿವನಿ ಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲವೇ ? ನನಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿ ಸಿದರೆ ತಿವನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಮಾರ:- ಪ್ರಭು, ಯಾವ ಗುರುವು ಪ್ರಪಂಚ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ
ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಶಕ್ತನೋ ಆ ಮಹಾನುಭಾವನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ತಿವನಂತೆ ಸೇವ್ಯನೇ ಹೊರತು ಉಳಿದವರು ಹೇಗಾದಾರು? ಅಲ್ಲದೆ, ಪರಾಪರ ವಸ್ತುವಾದ, ನಿಗಮಾತೀತನಾದ, ಸಿಸ್ತೈಗುಣ್ಯನಾದ ಪರತಿವನಿಗಿಂತಲೂ, ಸರಿಸಾರ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಾದ ನಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಾಗಿ ತಾಪತ್ರಯಗಳ ಹೊಡತಕ್ಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಿ ಹುಳುಗಳಂತೆ ಒಬ್ಬಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಂಗಮರು ದೊಡ್ಡವರಾಗುವುದಾದರೆ ಜಗಜ್ಜಕ್ಕುವಾದ ಭಗವಾನ್ ಭಾಸ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಹರಳೆಣ್ಣೆಯ ವೀಸವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಬೇಕಾದೀತು. ಹೇಗೆ ವೀಸವು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಸೂರ್ಯಾಭಾವದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಕಾಲದವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲದೋ ಹಾಗೆಯೇ ತಿವಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಾಗ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಧನ್ಯತೆಯ ದರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರಿಂದಲ್ಲವೇ, ಪ್ರಭು. ಗುರು ಪದವಿಗಿಷ್ಟುಗೌರವ? ಅಲ್ಲದೆ ಜಂಗಮರು ತಿವನಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವರಾದರೆ ಅವನನ್ನೇ ಅವರು ಪೂಜಿಸಲೇಕೆ? ಇಂತಿಹ ಅರ್ಥಹೀನವಾದ ಹಿರಿಯತನ. ದೇವ, ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಯೋಚಿಸಿದರೂ ದೇವಾದಿ ದೇವನಿಗಿಂತಲೂ ಜಂಗಮರು ದೊಡ್ಡವರೆಂಬ ಅಂಧ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇ ಆದೆ.

ಈಶ್ವರ:- ಅಯ್ಯಾ, ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೋ. ಅದರಿಂದ ನನಗಾವ ಲಾಭ ಹಾನಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನನ್ನ ಘೋಷನಕ್ಕೆನು ಹೇಳುವೆ? ಪದವಾದರೋ ತತ್ವಯುತವೆಂಬ.

ಮಾರ:- ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಪ್ರಭು? ಈಶ್ವರನಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡದೆ ಈ ದಿನ ನಿಮಗೂ ಘೋಷನ ಮಾಡಿ ಸುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ತಾವು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶೈಲಕ್ಕೆನೇ ಬರುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಿವನಿವೇದನಾನಂತರ ನೀಡುವೆನು. ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬರಲು ತಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಭಕ್ತನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಈಶ್ವರ:- ಇದೀಗ ಬಹಳ ಜಿನ್ನಾಯಿತು. ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ಹರಕೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊ. ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. (ಹೋಗುವನು)

ಮಾರ:- ಸರಿ. ಈಗ ನಿರಾಳವಾಯಿತು. ನಡೆ ಪಾಠೇಯವನ್ನು ಕೊಡು. ಶ್ರೀ ಶೈಲಿಗಿರಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರ:- ಆಗಬಹುದು. ನಡೆ ಹೋಗೋಣ.

(ಹೋಗುವರು)

೩ ನೆಯ ಪ್ರವೇಶ

(ಶ್ರೀಶೈಲದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ)

ಮಾರ:- ಸೀಸ ಪದ್ಯ:-

ಶ್ರೀಶೈಲ ಗಿರಿವಾಸ ಶ್ರೀತಭಕ್ತ ಜನಪೋಷ ಸಾಸಿರಾಕ್ಷಾದಿ
ಸುರವಂದ್ಯ ಶರಣು | ಭೂತೇಶ ಭಯನಾಶ ಭಸಿತಾಂಗ
ಭವಭಂಗ ಭಾಸ್ವಜ್ಜಿದಾನಂದ ಕಂದ ಶರಣು | ದಕ್ಷಾ
ಧ್ವರಾಪರ್ತ, ಯಕ್ಷಾದಿ ಗಣಭರ್ತ, ಶಿಕ್ಷಿತಾಲಿಲ ದೈತ್ಯ
ಪಕ್ಷ ಶರಣು | ಸಕಲ ಜಗದಾಧಾರ, ಸಚ್ಚಿದ್ಧನಾಕಾರ
ಸರ್ವೇಶ ಸರ್ವಾತ್ಮ ಸಾಂಬ ಶರಣು |
ಶರಣು ವೀನಜನೌಘಪಾಲ ಶರಣು |
ಶರಣಯ್ಯ ದುರಿತ ಸಂಸಾರ ಶರಣು |
ಶರಣು ಶ್ರೀ ಕೈಲಾಸನಾಥ ಶರಣು |
ಪರಮಪುರುಷನೇ ನಿನಗೆ ಶರಣು ಶರಣು ||

ಕಂದ|| ಪಲವುಂ ಚನ್ನದೆ ಗಳಿಸಿದ |

ಬಲು ಪುಣ್ಯದ ಬಲದೆ ನಿನ್ನ ಪದಸರಸಿಜಮಂ ||

ಬಲಗೊಂಡೆನೆಂದು ಶ್ರೀ ಗಿರಿ |

ನಿಲಯಾ ಮಹನೀಯ ಸರ್ವಮಂಗಳಯರಸಾ ||

ದೇವಾಧಿದೇವ, ಕೈಲಾಸನಾಥ! ಕೋಟಿ ಚನ್ನ ಸುಕೃತದ ಫಲವು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನಗಿಂದು ಲಭಿಸಿತು. ಕೃಪಾನಿಧಿ, ಮನುಷ್ಯರೂಪಧಾರಿಯಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಭರ್ವಸಂಕಟಗಳಿಗೆನ್ನನ್ನು ಗುರಿಮಾಡಿ ಮತ್ತವರಿಂದ ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಲಿಂಗರೂಪಧಾರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ನಿನ್ನ ಮಹಾನುಭವಿಯನ್ನು ಪಾಮರನಾದ ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದೆಂತು? ಪ್ರಭು, ನನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೇ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ನೀನು ನಾನಾ ಬಗೆಯಾದ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವೆ. ದೇವಾ, ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಹಸ್ರ ಬ್ರಹ್ಮರ ಪದವಿಯನ್ನಾದರೂ ದಯಪಾಲಿಸಬಲ್ಲ ನೀನು ನನ್ನಂತಹ ಹೀನದೀನನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಸೇರು ನವಣಿಯ ಅಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕ್ಕಾಗಿ

ಬಂದೆಯಲ್ಲವೇ ? ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಭಕ್ತಾಧೀನನೆಂಬ ನಿನ್ನ ಬಿರುದಿನ ಸತ್ಯತೆಯು ನನಗಿಂದು ಹೊಳೆಯಿತು. ಪ್ರತ ವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸಿದವನು ನೀನು. ಅದನ್ನು ಕೆಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವವನು ನೀನು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಡ ದಂತೆ ಕಾಯುವವನೂ ನೀನೇ. ನೀನಿರಲು ನನಗೇನು ಭಯ ? ಪರೀಕ್ಷಿಸು. ನಿನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣ ನಾಗದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನು ಹೇಗಾದೇನು ? ಇರಲಿ. ಹರಕೆ ಯಂತೆ ಮಂಡೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಲು ಕ್ಷಿರಕನನ್ನು ಹುಡುಕು ವೆನು. (ಹೋಗುವನು)

(ಹಜಾಮರ ಗೊಳೆಪ್ಪ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ)

ಗೊಳೆಪ್ಪ :— ಏನನ್ನಾಯದ ಕಾಲಬಂತು. ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಆರೇ ಕಾಸೇನೆ ಕೊಲಿ ? ಒಂದಾಣೆಯಾದರೂ ಬೇಡವೇ ? ಸ್ವಲ್ಪಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡೋಣ. ಹಡಪ ಹೊತ್ತದ್ದ ಕ್ಕೊಂದು ಕಾಸು. ಕರೆದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದದ್ದ ಕ್ಕೊಂದು ಕಾಸು. ಕಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಣಿ ತಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸು. ಆಯುಧ ಗಳಿಗೆ ಬಟ್ಟಲಿಗೊಂದು ಕಾಸು, ಮಸೆಯುವ ಕಲ್ಲಿಗೊಂದು ಕಾಸು. ಕನ್ನಡಿಗೊಂದು ಕಾಸು. ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ ಕ್ಕೊಂದು ಕಾಸು. ಕ್ಷಿರಕ್ಕೆ ತಲೆಗೊಂದು ಕಾಸು. ಗಡ್ಡ ಕೊಂದು ಕಾಸು. ಮೀಸಿಗೆ ? ಮೀಸಿಗೆ ಮರಾಧೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಕಾಸು. ಎರಡು ಕಂಕಳಿಗೂ ಎರಡು ಕಾಸು. ಕತ್ತರಿ, ಚಿಮಟೆ, ಉಗುರು ಕಡ್ಡಿಗಳಿಗೊಂ ದೊಂದು ಕಾಸು, ಉದುರಿದ ಕೂದಲು ಬೆಡದ್ದ ಕೊಂದು ಕಾಸು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಡತಕ್ಕ ನನಗೋ ? ನನಗೆ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಆರೇಕಾಸೇ ಸಾಕು. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಆಯು ಧಗಳಿಗೂ ನನಗೂ ನನ್ನ ಕಷ್ಟಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯವಾದ ಧರ್ಮ ವಾದ ಅಕ್ಕಲ್ಲವಾದ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಎರ ಡಾಣೆಗಳಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಅರ್ಧಾ ಣೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮಂಥಾ ಬಡವರು ಬಾಳುವೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೇ ಜನಗಳಿಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನುಮಾಡುವುದು ? ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಜನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಗರಂ ಗುರುಂ ಎಂದರೆ ಕ್ಷಿರ ವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯತ್ನವಿಲ್ಲ. ಕುಚಿಗೆ ಈ ತೆಲುಗು ಕಸಬುದಾರರು ಹೆಚ್ಚಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವ ವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹಳೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರಾದರೂ ವ.ಎಡಿ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆಗಲೇನಾದರೂ ನಾಲ್ಕು

ಕಾಸು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾಬಿಡಿ ಏನೋ ನೋಡೋಣ.

ಮಾರ :—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಆಯ್ಯಾ ನೀನಾರು ? ನನಗೊಬ್ಬ ತಿವಭಕ್ತನಾದ ಕ್ಷಿರಕ ಬೇಕು. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮುಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ರೇನು ?

ಗೊಳೆಪ್ಪ :—ನಾನೂ ತಿವಭಕ್ತ. ಮಾಡೋದು ಅದೇ ಗಾ ಕಸುಬೇ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ದರ ಹೆಚ್ಚಿ ಗೆ ಆಗುತ್ತೆ.

ಮಾರ :—ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತಯ್ಯಾ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳು. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಡ.

ಗೊಳೆಪ್ಪ :—ಸುಳ್ಳು ಅನ್ನೊಂದು ಹೈಂಗಿರುತ್ತವೆಯ್ಯಾ. ಮುಡಿಗಿಂಟಾಣೆ. ಇಲ್ಲಾ ಗಲೇ ದರ ನಿಬಾಲಾಗಿದೆ.

ಮಾರ :—ಅದೇಕಯ್ಯಾ ! ಆಪ್ತ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಿಬಿಟ್ಟಿ.

ಗೊಳೆಪ್ಪ :—ಏನು ಮಾಡ್ತುಪ್ಪಯ್ಯಾ. ನಿಮ್ಮಂಥಾ ಪ್ರಣಾಳಿ ತ್ಯಾರು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮಂಥಾ ಬಡವರ ಹೊಟ್ಟೆಗತಿ ಏನು ?

ಮಾರ :—ನಿಜ ನಿಜ ! ಪಾಪ ! ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನಂಥವರೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೊಂದು ನಿಂಬಂಧನೆ ಇದೆ.

ಗೊಳೆಪ್ಪ :—ಏನು ನಿಂಬಂಧನೆ ಹೇಳಿ, ಕೇಳೋನ.

ಮಾರ :—ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ದೊಂಬರಗಡೆಯ ಎತ್ತರದ ಮೇಲಿರುವ ಒಂಟಿ ಗುಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಏಣಿಯ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ಹತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮುಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅದು ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶವೂ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಗೊಳೆಪ್ಪ :—ಆಯ್ಯಯ್ಯವ್ವಾ ! ಇದು ಯಾರಿಂದಾದೀತು. ಗುಂಡುತ್ತಿ ಗುಂಡಿಯೆಂದು, ನಮ್ಮವ್ವಾ. ನನ್ನಿಂದಂತೂ ಇದಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾರೆ ಇನ್ನಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿ ಕೊಂಡೋದೇ.

ಮಾರ :—ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ತಿವಭಕ್ತ ಹಜಾಮರು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೇನು ?

ಗೊಳೆಪ್ಪ :—ಇನ್ನಾರೂ ಇಲ್ಲಕಣವ್ವಾ. ಇದ್ದರೂ ಇಷ್ಟೊ ತ್ತಿವಮ್ಯಾಲೆ ಯಾರೂ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಉಟಮಾ ಡಿಬಿಟ್ಟದಾರೆ.

ಮಾರ:—ಹಾಗಾದರೇನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—ಇದ್ದೋರಿಗೇ ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಾಲ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಂದದಾರೀ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಮಾರ:—ನ್ಯಾಯವೇ ಸರಿ. ನೀನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿ ?

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—ಹೇಳೋದೂ ಇಲ್ಲ ಕೇಳೋದೂ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನಂತೇನೇ ಆಗಲಿ. ಇನ್ನೆಂಟಾಣಿ ಚಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಣಿಸೂ ನಾನೇ ತರ್ತೀನಿ. ಪಾಪ ! ಪರಸ್ಪರದಾಗಿ ನಿನ್ನಾರನ್ನ ಕೇಳಿಯು.

ಮಾರ:—(ಸ್ವಗತ) ಇವನು ಪೂರಾ ಹೊಸಗಾರ. ಆಗಲಿ (ಪ್ರಕಾಶಂ) ಆಯ್ಯಾ, ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ?

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೂಳೆಯ್ಯ ಕೇರೈ.

ಮಾರ:—ಗೂಳೆಯ್ಯ, ನೀನು ದೂಡ್ಡ ಸಂಸಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತೀಯೆ. ನಿನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಗಾಗಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನಂಥಾ ಉಪಕಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ನಡೆ ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಎಣಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ. ಹೋಗೋಣ. ಒಪ್ಪಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು.

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—ಆಗಲಿ. ನಿಂವು ಮುಂದೆ ನಡೀರಿ. ನಾನು ಎಣಿ ತಕೊಂಡು ಈಗ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ.

ಮಾರ:—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ. ಸಾವಕಾರಮಾಡಬೇಡ. (ಹೋಗುವನು)

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—ಬ್ಯಾಟಿಯೇನೋ ಒಲೆಗೆ ಬಿತ್ತು. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದೊಂತೆ ಅಂದಿದಾನೆ. ಬಾಯಿಲ್ಲಂದದ್ದು ಬಿನ್ನಿಗೆ ಮೂಲ. ಇವರ ಹತ್ತರ ಆಪ್ಪನ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಿಡ್ತೀನಿ. ಈಗ ಆವನಿಗೆ ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇಂಥಾ ವಿಟಿನಾಗೆ ನಾನು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಯಾರಾದರೂ ಮರಾಳ ಆಂದಾರು. ಆಗಲಿ, ಈಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತಾಡಬೇಕು. ಗುಂಡು ಹತ್ತಿದ ಮೇಲಿಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗೋದು. ಹೋಗೋಣ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಪಾಪ ! ನನ್ನ ಗಿರಾಕಿ ಕಾದುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿತ್ತಾ ಕೂತಿದಾನೋ ಎನೋ (ಹೋಗುವನು)

೪ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಆದವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿನಮೇಲೆ ಕೌರಾನಂತರದಲ್ಲಿ)

ಗೂಳೆಪ್ಪ — ಆಪ್ಪಯ್ಯಾ, ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿತು. ಎಲ್ಲ, ನನ್ನ ದುಡ್ಡು ಬಿಟ್ಟಿರಿ.

ಮಾರ:—ಗೂಳೆಯ್ಯಾ, ಈ ದಿನ ನೀನು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೀಯಿ. ನಿನಗೇನು ಕೊಡಲಿ. ಹೇಳು.

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದೂ ಅಂತ. ಎನೋ ಪಾಪ ! ನೀನೂ ಪರಸ್ಪರ ಬಂದಿದೀಯಿ. ನಿನ್ನ ಯಾಕ ಸತಾಯಿಸಬೇಕು. ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ. ಎಣಿಸು ಎಂಟಾಣಿ. ನನಗಿಂಟಾಣಿ. ಆಪ್ಪಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಪಾಪ ! ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾನಾಕ ಕೇಳಲಿ.

ಮಾರ:—ಎನಯ್ಯಾ ! ಒಂದು ಸಾರೆ ಕೌರ ಕೌರ ಹೆಸರಿಂದೂ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಉಂಟು ? ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೇಳುವುದು ಎಲ್ಲಯ ನ್ಯಾಯ ? ನಿನ್ನ ಆಲೆಗೆ ಕೊನೆಮೂದಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—ನೀನೋರೇ ರೊಟ್ಟಿ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡೆಯ್ಯ. ಎನಾದರೂ ಆಗಲಿ ದೂಡಲು ಕೊಡಬಹುದಂತೆ ಕನಸು ಹೇಳಿ ಈಗ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದಮಾತೆ 'ಹೊಳೆ' ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಅಂಬಗರ ಬಂಡ ? ಅಂದಂಗೆ ಎತ್ತಿಹಾಕೋ ಮಾತಾಡ್ತೀಯಲ್ಲಾ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹತ್ತರ ನಡೀಯೋ ದಿಲ್ಲ. ನೀನು ದೂಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾದರೆ ನನಗೇನೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಮಾತನಂತೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟೇ ಬಡ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಇರೈ ನಿನ್ನ ಮರಾ ದೆ ಕಳನ್ನಿವೊ.

ಮಾರ:—(ತಂತೆಯಿಂದ) ಆಯ್ಯಾ, ಕೊಂಪಮಾಡಬೇಡ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವ ನೀನು ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಮಾತನಾದ ನನಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ ಹೆಸರಿಂದೂ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಕೌರ ಕೌರ ಕುಳಿತಿರುವವನ ಹತ್ತರ ಹಣವಿಲ್ಲರತ್ತೆ. ಅದು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯ ವಿಸಿಬಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಹೋಗಿ ಸಂತರ ಕೊಡುವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ ಯೋಚಿಸೋಣ. ನಾನು ಇಳಿಯುವವರೆಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು. ವಿಚ್ಛೇದಿಕೆಯ ಕಾಲ ಬಿಗಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೆಸಾರಿ ಇಷ್ಟರೂ ಇಳಿದರೆ ಮುರಿಯ ಬಹುದು. ನಾನು ಇಳಿದನಂತರ ನೀನು ಇಳಿಯುವೆಯಂತೆ.

ಗೂಳೆಪ್ಪ:—(ಸಂತೋಷವಿಂದ) ಹಂಗೇ ಆಗಲಿ. ಇಳಿಯಪ್ಪಾ, ಹುಸಾರಾಗಿರು. ಒಪ್ಪಳ ಎತ್ತರ. ಕೆಳಗೆ ನೋಡ

బృహద. కణ్ణు తిరుగతానీ. ఎల్వారూ కాలు బాచిఁకు.

మార.—హాగేయో ఆగతి. పోలే భద్రువాగి ఓడిదు క్కొందిరు. (ఇళియవను)

గణకప్ప.—(హేలినందు) ఇళిదేనప్పు.

మార.—దొం. కణ్ణు. (ఏళియన్ను తట్టినే తేగి యువను)

గణకప్ప.—ఎళి యాకే తేగిదయ్యా. నానీయోదెదు చేగి ?

మార.—నిను ఇళియదేకాద ఆవర్కకనీ ఇల్లు. అల్లి యో ఇరు. ఇన్ను ఆనీకుగి క్కొరమాది తలే యొందక్కి చేన్మొందు రుణాయుగళంతే తేగిదు క్కొండు భారి వర్షయగవంతనాగి బు. గుండిన మో లాదర పరేకరాగి హణబరుత్తి. కళగి ఇల్లీనదే?

గణకప్ప.—బలు దొడ్డు నునుస్క కణయ్యా. మర్యాదె యింద ఎళి యాకే నన్న కళగిగిసి దుడ్డుక్కొట్టు హొణగుతీయా. ఇల్లవో నినగి తక్కద్దు మాడ బీకొణ ?

మార.—యాకయ్యా, గణకప్ప. బురు కరణవాగి మాత నాడుత్తిద్దీయో. నినగి నాను యావ దుడ్డున్న క్కొండబీకా.

గణకప్ప.—బీకా! యావ దుడ్డు! క్కొరమాదిసి క్కొండద్దుక్కి క్కొట్టేయో క్కొండలారేయో యావ దుడ్డుంతే, క్కొట్టేగళే గంటుకచ్చి!

మార.—యావ గంటయా, నిన్ను కందయినాదరణ నన్ను కందగి నాలవాగి క్కొట్టెద్దనీ? అథవా నీనో నాదరణ ననగి క్కొట్టెద్దయా? నిన్న యావ గంటన్నొ నాను కవియలిల్లవల్లా. మాతుగళ్ళి మర్యాదేయో బీకనీ ఆగతి, నిన్నంతవ సంకన్న గురప్పనొందిగి గంటుకళనాద ననగీను కలక. నన్న పాదిగి నాను హొణగుత్తనీ.

గణకప్ప.—(స్వగత) ఇదొక్కో గ్రువార బంతే. ఈ హాళి రసి ననగిగి గంటుబిడ్డనవ్వు. ఎల్లొణ గొం డారణక్కి కరక్కొండు బందు ఎంటాళేత్తరద గుం డ్దుత్తిసి ఏణో తక్కొండు హొణగ్రా ఇదానీ. ఇవన మనీ హాళాగ. ఏనాదరణ ఆందోనో ఏణో తగ్గొండు హంగీ హొరటహొణగిబిట్రి నాను ఇళియో గతి

ఏను? ఈగ నానో ఇవన్న ఆనువరిసబీకాయ్యో. ఏనోణ బదవ నాల్కు కాను సీక్కికల్లా అంత ఆతే పల్లి ఈ గతీయాద్రీ ఏను నాయలి. ఆగతి మత్త. ఏనుమాడొణదు. హొత్తు బుద్ధంగి క్కొండ హొణ బీకా. టునాయమాది ఏణో హాకిసి కళగిగిదు ఆనూలే ఇవనగి తక్కద్దు మాడ్చిని. (ప్రకార) ఆనప్ప, మాయకార, నానందిద్దుక్కి సీక్కికొణబిడ్డ. దయమాది ఏణోహాకి నన్న కళగిగిసి నిన్ననన్నగి బందమ్మ దుడ్డు క్కొట్టొణగవ్వు. నాను యావాగిగ్గొ స్తచ్చి ముందొచి మనువ్వు.

మార.—వానల సవ స్తచ్చిమట్టిగి హాగేయో, ఇరలి. ఈ దిన ఏను ననగి తుంటా టునకారమాడిద్దీయో. నాను అదన్న ఎంచిగొ మరయలారే. నీనాదిద మాకిగి నాను బీలే క్కొండలొబీకా. నీను నన్నన్న గంటుకళనొందు కరెద్దీయో. నినగి హణవన్న క్కొట్టెర నాను గంటుకళనాగువ్విల్లి. నిన్న మాతు మసియాగుత్తద. హాగాగలారదు. హణమరు బలు సత్తవంతరయ్యా. అదరల్లొణ నిన్న విషయవంతల కళబీకాగియో ఇల్లు. ఆద్దరంది సవప్రయత్న చిందలొ నాను నిన్న మాతన్న టుళిసబీకాద్దీ ధనా. నిన్న మాకిగింతలొ ననగి హణవేను దొడ్డు దన్న. ప్రయుక్త నీను దరరధరాయనంథ సత్తవనె యొందు తొణరెరువ్దకాగి నాను నినగి హణవన్న క్కొండవ్విల్లి. క్కొండబుదో హేగి? నీనో హేళు.

గణకప్ప.—(స్వగత) క్కొట్టె కణయ్య బత్తిన! ననగీనో దుడ్డిగి దొణపి హాకిదు. ఇవనల బల్లీ సకా బాణ. నన్న ఎంథా ఇక్కట్టిగి సీగిస్సిట్టి. టుసిరు బణలిక్కి. అవను హేళిద్దుక్కిల్లా బాయి ముట్టి గొండు బప్పిక్కొణబీకా. ఇట్లొ ఇద్దరి ఏణో తక్కొండు హొణగిదెత్తనీ. నాను అన్న నీరొ ఇట్టి ఆత్తు ఆడమి హణవాగ్చిని. అయ్యో తిననీ, ఇవత్తు బీళిగ్గొ ఎద్దు యావ పుణ్యపురవన ముఖా నొణిడిదీనొణ ఏనొణ, ననగింథా దురవన్న బంతు. ఆయితు. దుడ్డొ లక్కారణ హాళాగి హొణగలి. జీవవొందుళిదరే నాకు. (ప్రకార) అవ్వా పుణ్యపురవ. నీను దుడ్డు క్కొండబీకొణ. ఏణోహాకి నన్న కళగిగిసి మ్రాణదానమాడు మహారాయా, నిన్న కాలిగి బి క్కొణి.

ಮಾರ:-ಗುಂಡಿನಮೇಲಿರುವವರೆಗೂ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳು. ಕೆಳಗಿಳಿದಂತೂ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಮೀರಿಸಿದರೆ ಮಾಡುವದೇನು? ನೀನು ನಂಬುಗೆಗೆ ಶುಭವಾಗಿಯೂ ಅನರ್ಹನಾದ ಮನುಷ್ಯ.

ಗೂಳೆಪ್ಪ:-ಕೇಳೋದಿಲ್ಲರಿ, ಬುಡಿಕವಾಗಿಯೂ ಕೇಳೋದಿಲ್ಲ.

ಮಾರ:-ಹಾಗೆಂದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪ್ರಭುವಿನಮೇಲೆ ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಪ್ರವಾಣಮಾಡು

ಗೂಳೆಪ್ಪ:-ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಾಣೆಗೂ ಭ್ರಮರಮೃಗವರಾಣೆಗೂ ಮೂರು ಮೂರು ಬಾರಿಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ದುಡ್ಡು ಕೇಳೋದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾ.

ಮಾರ:-ಸರಿ, ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ಗೂಳೆಪ್ಪ:-ಏನಂತ ನಾಚಿಗೆಟ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಂಡೀರಿ. ಕೇಳಿದ್ದೆ ಯಾರಾದ್ರೂ ನನ್ನೇ ನೋಡಿ ನಗ್ತಾರೆ.

ಮಾರ:-ಹಾಕಾದರೆ ಬದುಕಿಕೋ. ಇಳಿದು ಹೊರಟು ಹೋಗು. (ಏಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ನೋಡುವನು)

ಗೂಳೆಪ್ಪ:- (ಇಳಿದು ಬಂದು) ಬದುಕೋ ಅಂತೆ ಬದುಕೋ! ನಾನೇ ಬದುಕೋಬೇಕು. ಒಳ್ಳೇ ಲಕ್ಷಣವಾಯಿತು. ಆಗ್ಲಿ, ಸದ್ಯ ಮಾರಾಯ ಬಿನ್ನಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ತಂದಿದ್ದು. ಗೂಳೆಪ್ಪ ಹೋಗಿ ಗೋಳಪ್ಪ ಆಗಿದ್ದ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ದಯದಿಂದ ಉಳುಕೊಂಡ. ಮಂಚಗಿರದಾಣೆ ದೇವರ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಣೆಯವನಿಗಿರದಾಣೆ ಬಾಡಿಗೆ ಬ್ರಾರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಮಹಾರಾಯರಿಗೆ ನಾನು ನಿರ್ದುಷ್ಟ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿದ್ದೆ ಅವನು ನನಗೆ ನಿರ್ದುಷ್ಟದೇನೆ ಬೋಳಿಸಿದ. ಅದೂ ನ್ಯಾಯವೇ. ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ 'ಅತಿ ಆಸೆ ಗತಗೇಡು' ಅಂಬೋದೊಂದು ಸುಳ್ಳು. ರಿವಾಜಿ ನಂತೆ ಮುಡಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಣ ತಗೊಂಬೊಂದು ಬಿಟ್ಟು ಹನ್ನೊಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಾನು ಆಸೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಳಾ ಹನ್ನೊಂದು ಅಯ್ಯ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಸ್ವಾಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಮಾವು ಹೋದರೂ ಹೋಗಲಿ. ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಿತೋ. ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮೂರುಕಾಸು ಸಿಗುತ್ತೇನೋ ಹೋಗಿರೋ. (ಹೋಗುವನು)

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಕವು

ಮಾರ:- (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ತಿವದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಮಂಚೆಯನ್ನೂ ಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಚಂದ್ರಮೌನಿಗೆ ಸೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಭಿಕ್ಷು ಕರೋ ಜಿಗಮರೋ ಬರಬಹುದು. ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರಯ ಹಕ್ಕು ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಯ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗವಿಯಿತ್ತು. ಆದಾದರೆ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶ. ಯಾರೂ ಬರುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಕ್ಷುದ್ಧಾಭೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಪೋ ಆಗಲೇ ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುತ್ತಾ ಒಂಟು.

ಧಾವಿನಿ||

ಹರಿಸಿ ದೂರದ ಒಪ್ಪಿಯಂ ನೆ.

ಸರನು ದಣವಾರಿಸಲು ಪತ್ತಿಮ.

ತರುಣಿಯಂತೆವರದ ಬಳಗೈದಿದನು ಧೇನುಗಳು||

ಕರುಗಳಿಗೆ ಮೂಲೆಯೂಡೆ ವೇಗದಿ.

ಬರುತಿವು ನೆಳಲುಗಳು ದೂರಕೆ.

ಸರಿದಂಚಿರಗುಡುತೆ ಪಾವುವು ಪಕ್ಕಿ ಕೋಟರಕೆ ||

ಕಂದ|| ಸಂದುದು ದಿನಪನತಾಪು |

ಬಂದುದು ತಿಂತಲದ ಮಂದ ಸಾರಭ ವಾತಂ ||

ಸುಂದರಿಯರು ಹವ್ಯಾಗ್ರದೀ |

ನಿಂದಳ್ಳರದಿಂದೆ ನೋಳ್ವನಿಯರ ಬರವಂ ||

ಇನ್ನು ಸಾವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗದು. (ಒಳಗೊಕ್ಕು ಮತ್ತೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಇದೇ ಗಮ. ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ (ಮುಂದೆ ನೋಡಿ) ಆಹಾ ಎಂತಹ ಪುಕ್ಕುತೆ ಸೌಂದರ್ಯ! ಎಂತಹ ಕಾಂತಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ! ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಈ ಕೊಳವೋ! ಈ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾಪ್ತರೂ ಇಂತಹ ಕೊಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿರಬಹುದು. ಅವರೇ ಧನ್ಯರು. ಧರ್ಮ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾದ ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವಿಗಳೇ ಸಾರ್ಥಕ. ಅಯ್ಯೋ, ಹೀಗೆಯೇ ಸರಸ್ವತೀಕಾರವಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಗೆ ಹಿತಂಕರನಾಗಿ ಇವರಗಳಿರದನ್ನೂ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನೆಂತಹ ವ್ರತವನ್ನನುಬಿಸಿದೆನು! ನನಗೀತಕ್ಕಂತಹ ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿತು! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಕೇಳಿ ಕಂಡಿರದ ಮಿಕ್ಕೂ ವ್ರತವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೇನೆ ಹೇಗೆ ಸ್ಫುರಿಸಿರಬಹುದು. ಜಗತ್ತೆ

ಸಾಂಬ, ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಲೀಲೇ! ನಡೆನುಡಿಗಳೆಗಿಲ್ಲಾ ನೀನೇ ಪ್ರೇರಕನು. ಮನುಷ್ಯರು ಕೇವಲ ನನ್ನ ಕೈ ಗೊಂಬೆಗಳು. ನೀನೊಲಿಯಲು ಕಾರಣವು ವ್ರತಕೋಟಿಯಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾವಿಡುವ ನನ್ನೆ. ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಿದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನಗಿಂತ ವ್ರತಾಚರಣೆಯನ್ನು ನೀನು ಪ್ರೇರಿಸಿರಬಹುದು. ಮಹಾನುಭಾವ, ನಿನ್ನ ಕೃಪಾ ಎಶೇಷದಿಂದ ನನಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲೇ ನೀನೊಲಿಯುವೆ. ಆಗಲಿ ನನ್ನ ವ್ರತವನ್ನೇ ನಾನು ಕಪಿಮುಖಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯುವೆನು. ನಿನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀನೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆ. ಇರಲಿ, ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಬೇಗ ಭೋಜನ ಮಾಡೋಣ. (ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚುವನು)

ಈಶ್ವರ:—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಇಕ್ಕದ ಮಾರನೆಂತಹ ಎಲಕ್ಷಣ ಭಕ್ತ! ಇವನಾಚರಿಸುವ ವ್ರತಕ್ಕೂ ಇವನ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ಣ ಮನೋವೃತ್ತಿಗೂ ಸಾಮ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಧೃವಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಅಂತರವಿದ್ಯಾಗಳು ಎರಡನ್ನೂ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಇವನು ಸಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧಾಳುವೇ ಸರಿ. ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳೂ ಇವನು ಮಾಡಿದ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ರೂಪವಾದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಟ್ಟಿರುವ ಅವೋಘವಾದ ಭಕ್ತಿ ವಿಶೇಷದಿಂದಲೂ, ಇವನ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳ ಪಾಪರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರುವುದು. ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಯೇ ಇವನು ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನಧಿರೋಹಿಸಲು ಅರ್ಹನಾಗುವನು. ಇವನ ಭಕ್ತಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಬಲ ಪಾತಕಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಇವನ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ಸುತ್ತಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು. ಆಗಲಿ, ಇವನ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವೆನು (ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು) ಏನಯ್ಯಾ ಮಾರಭಕ್ತ! ಹರಕೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು? ತ್ರೀಛಲದಿಂದ ಯಾವಾಗ ಬಂದೆ? ಇದೇನು ಈಗ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆಯಾ? ಬೆಳಗಿನಿಂದಲೂ ಹಸಿದುಕೊಂಡೇ ಇದ್ದೇನೆಲ್ಲಾ.

ಮಾರ:—(ಸ್ವಗತ) ಇದಿಗೋ, ಜಂಗಮ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಪರತವನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬಂದಿರುವನು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಭುವೇ ಬಂದಿರಲು ನನಗೆ ವ್ರತಭಂಗದ ಭಯವೇಕೆ? ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಹಾದೇವನು ತನ್ನ ದೇವತ್ವವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ನಡೆಸುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ಪರತವನೇ ಜಂಗಮವೇಷಧಾರಿಯೆಂಬ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕನಂತೆ

ನಡೆಸುವೆನು. (ಪ್ರಕಾಶ) ಗುರುವರ್ಯಾ, ಶರಣು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಈ ದಿನ ಭೋಜನವಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬೆಳಗಿನಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೋ ಹೇಳಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಹಾಪಾಪಿ! ಇಷ್ಟು ಹಸಿವುಗೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಿಮಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ಧನ್ಯನಾಗೋಣವೆಂದರೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಬೇಕೇ; ತಿವತಿವಾ!

ಈಶ್ವರ:—ಅದೇಕಯ್ಯಾ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೇನು ವಿಘ್ನವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ?

ಮಾರ:—ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾಪ್ರಭು, ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವ ಈ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಭೋಜನಮಾಡುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿವೆಂದು ತಮ್ಮಂಥಾ ಮತನೀಯರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಂದುವೇಳೆ ಇಂತಹ ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಭೋಜನಮಾಡಿ ದೋಷಭಾಗಿಗಳಾದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತೆ ಪಾಪನಗೊಳಿಸಲು ಗುರುಗಳಾದ ತಾವಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೇ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ ದೋಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಗತಿ ಎನು? ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಪೇಚಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಈಶ್ವರ:—ಏನಯ್ಯಾ, ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟ ನೀನೇ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಮಾತ್ರ ಆಗಬಹುದೇನೋ? 'ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒದನೇ ಕಾಯಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ' ಅಲ್ಲವೇ?

ಮಾರ:—ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ—ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಟಮಾಡುವದಿಂದುನು? (ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ)

ಕಂದ|| ಬಲುಹಿಸಿಲೊಳ್ ಬೆಳಗಿಂದಂ |
ಬಳಲುದು ಪಾಧೇಯವಂತರಿಂ ಭುಂಜಿಸಲೇಂ ||
ಸಲುವದೊ ಪಳತುದೊ ನೋಡ |
ಲೈಳಸಿದನದರಿಂದೆ ಬಿರ್ಚಿನೆಂ ಬಂಧಿಸಿದೆಂ ||
ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಉಟಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಲಿಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ:—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ. ನನಗೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿರುವ ದೋಷನ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆನು ಹೇಳುವೆ:

ಮಾರ:—ಪ್ರಭು, ಈವರೆಗೆ ಎರಡುಸಾರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನಿರಾಸೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಯತ್ನವಿಲ್ಲ. ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿಸೋಣವಾಗಲಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಿಂಡಿತಿವಾಗಿಯೂ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಸುವೆನು,

ಈಶ್ವರ:—ಆಗಲಿ. ನೋಡಿಕೋ. ಇದೇ ಕಡೆಯ ಅವಧಿ.

ಈ ಅವಧಿಗೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾರ:—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬಹುದು. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ತಾವು ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬಂಶವು ತಮಗೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು.

ಈಶ್ವರ:—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರಲೇ ?

ಮಾರ:—ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಭು. ಅಂತಃಕರಣವಿರಲಿ. (ಈಶ್ವರನು ಹೋಗುವನು). ಜಗತ್ಪ್ರಭು. ಏನು ನಿನ್ನ ಲೀಲೆ ! ಎಲ್ಲಿ ಯವರೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ! ಎಷ್ಟುದೂರ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚುವುದು ! ಬೇಡ; ಪ್ರಭು. ನೀನೇ ಸೋಲುವೆ. ಅಲ್ಪನಾದ ನನಂಧಾ ಭಕ್ತನಿಗೆ ನೀನು ಸೋಲುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಆಗಲಿ. ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆಯಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ ನಾನೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆನು (ಹೋಗುವನು).

೨ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಕೈಲಾಸ ಪ್ರವೇಶ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಮಥರು)

೧ನೆ ಪ್ರಮಥ:—ತಾಂಡವ. ಜಗನ್ಮಾತೆಯು ಈಚೆಗೆ ಸರ್ವದಾ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಳಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇ ನಿರಬಹುದು ?

ತಾಂಡವ:—ಶಾಂಭವ ನತಿವಿರಹ ದುಃಖದಿಂದ ತಪ್ಪಳಾದ ದೇವಿಯು ಈ ರೀತಿ ರುದ್ಧಾಂತವಾಸಿನಿಯಾಗಿರುವಳು.

ಶಾಂಭವ:—ಆದೇಕೆ ? ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿಲ್ಲವೆ ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ?

ತಾಂಡವ:—ಇಕ್ಕದ ಮಾರನಂಬ ಭಕ್ತನಿಂದ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ತರುವುದಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಮಕ್ಷಮ ಹೇಳಿ ಪ್ರಭುವು ಜಂ ಮನೋಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಹೋದವನು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶಾಂಭವ:—ತಾಂಡವ. ಯೇಕತ್ತಿತ್ತರಾದ ಮಾನವರಿರುವೆಡೆಗೆ ದೇವಾದಿ ದೇವನಾದ ಶಂಕರನು ತಾನೇ ಹೋಗಲೇಕೆ ? ಮಧುವು ದುಂಬಿಗಳನ್ನರಸಂಪ್ರತಾಯಿತು. ಅಲ್ಪಸತ್ವರಾಗಿ ಜರಾಮಣಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗಧೀನರಾದ ನರ ಹುಳುಗಳಿಗಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಏಕೆ ಅಲೆದಾಡಬೇಕು ? ಇದು ಆತನ ಪದವಿಗೂ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಕುಂದಲ್ಲವೆ. ನನಗೇನೋ ಇದು ಕೇವಲ ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ.

ತಾಂಡವ:—ಶಾಂಭವ. ಮಾನವರನ್ನು ಯೇಕತ್ತಿತ್ತರೆಂದೆಯಾ !

ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಗುಬರುತ್ತದೆ. ಆಯ್ಯಾ ಜನ್ಮ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಮಾನವ ಜನ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮವಾದುದ್ದು. ನಮ್ಮ ಈ ದೇವಶರೀರದಿಂದ ನಮಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಜನ್ಮರಹಿತವಾದ ಪರಮ ಪದವನ್ನು ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನೆತ್ತಿಯೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಹೊಲಿಸುವುದು ಅವಿವೇಕವಲ್ಲವೇ ! ನಾವಾದರೂ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನದ ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಲಭಿಸಿರುವ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನೆತ್ತಿಯೇ ಪರಮ ಪದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಇನ್ನೂ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ಪರಶಿವನು ಹೋಗುವುದೇಕೆಂದೆಯಾ !

ಕಂದ|| ತರಳನ ರೋದನ ದನಿಯಂ |

ಮರಿಯೊಳ್ ಮನೆಗೆಲಸಗೆಯ್ಯ ಮಾತೆಯು ಕೇಳಲ್||

ಪಿರಿದಾತುರ ದಿಂದೋಡುತಿ |

ಬರಲಾಲಿಂಗಿಸಲದೇಕೆ ಮುದಗೊಳಲೇಕ್ಕೆ || ಮತ್ತು

ಕಂದ|| ವಾಶವ ನಿನ್ನಯ ಕಂಡದಿ |

ಬೀಸುತೆ ಸೆಳೆಯಕ್ಕೆ ಚಲಿಸದಿರೆ ನಿನ್ನಳವೇ ||

ಕೂಸಿನ ರೋದನದೊಲು ಮೇಣ್ |

ಪಾಶದ ಮೋಲ್ಪಕುತನೊಲೈ ದೇವನ ನೆಳಗುಂ ||

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಭುವು ಮಾರಭಕ್ತನ ವಿಲಕ್ಷಣ ಭಕ್ತಿ ಪಾಶಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಕ್ಷುದ್ರ ಮಾನವನಂತೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವನು.

ಶಾಂಭವ:—ಹಾಗಾದರೆ ಇಕ್ಕದ ಮಾರನು ಅಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಕ್ತನೇ ? ಅವನು ಮಹಾ ಲೋಭಿಯಲ್ಲವೇ ?

ತಾಂಡವ:—ಅಯ್ಯಾ ಅವನು ಲೋಭಿಯಲ್ಲ. ಲೋಭವುತಿ, ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ದುಃಖಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೈ ಯತ್ತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಭುವು ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಅವನೂ ಇಷ್ಟು ಕಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಭಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮುಗಿದು ಅವನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬರುವನೆಂದು, ನಾರದರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತೆಯಾ.

ಶಾಂಭವ:—ತಾಂಡವ, ನಿನ್ನ ಮಾತು ಸತ್ಯ. ಇದುವರೆಗೂ ನನಗೆ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಅರ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ. ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಹೋಗೋಣ ನದೆ.

(ಹೋಗುವರು)

೩ ನೇ ಪ್ರವೇಶ

ಮಾರಿ :—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ವೃತ್ತ :—

ಶಿವ ಪಾದಾಬ್ಜವನರ್ಚಿಸಲ್ ಪ್ರಿಯಕರಂ ತಾಂಪೋದನೇ
ಪೊಳ್ಳಿ ನಿಂ | ರವಿಯಸ್ತಂಗಳತನಾದ ಪರ್ಬತು ಮಹಾ
ಘೋರಾಂಧಕಾರಂ, ಘನಾ | ಟಿವೆಯೊಳ್ ಪೆಂಗೆಳೆಯೊ
ವಳವೇನಕಟಾ ದುರ್ಜಂತು ಜಾಲೊದ್ಗತಂ | ರವ ಮ
ತ್ಸಂತ ಸುಭೀಕರಂ ಶಿವ ಮಹಾದೇವಾಣ್ಣ ತಾಂ ಬಾರನೇ||

ಕಂದ|| ಪಸಿದನೊ ಮೇಣ್ ಭುಂಜಿಸಿದನೊ |

ಶಶಿಧರನಂ ಸೇವಿಸಿದನೊ ಸೇವಿಸದಿಹನೋ ||

ಬಿಸಿಲೊಳ್ ಬಳಲ್ದನೊ ನಲಿದನೊ |

ಬೆಸನೇಂ ಸಮನಿಸಿತೊ ಬಾರನೇತಕೊ ಪ್ರಿಯತಾಂ ||

ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಪ್ರಾಣನಾಥನು ಏಕೆ ಬಾರದೆ ಇರಬಹುದು. ಮನಸ್ಸು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಳವಳಿಸುತ್ತಿರುವದಲ್ಲಾ. ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡುವೆನು. (ಮುಂದೆ ಬಂದು ನೋಡಿ) ಬದುಕಿದೆನು. ಕಾಂತನು ಇತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಳಲಿಕೆಯೂ ಉಪವಾಸವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವವು. ಭೋಜನ ಮಾಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ? ಸಮಾಪ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವೆನು. (ಮಾರನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು. ಅವನ ಕೈ ಹಿಡಿದು) ನಾಥ, ಗಿರಿಯ ಯಾತ್ರೆಯು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಪೂರೈಸಿತೆ?

ಮಾರಿ :—ಸಖಿ, ಪ್ರಭುದರ್ಶನ ದೀಕ್ಷಾವಿಸರ್ಜನೆಗಳೇನೋ ಆದುವು. ಪ್ರಸಾದಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನಕಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ

ಮಾರಿ :—ನಾನೂಹಿಸಿದಂತೆಯೇ ಆಯಿತು. ಅದೇಕೆ?

ಮಾರಿ :—ಮತ್ತೇನು? ಆ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರು ಬಂದರು.

ಮಾರಿ :—ಅಯ್ಯೋ ಶಿವಶಿವ, ಅಲ್ಲಿಗೂ ಹೇಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು?

ಮಾರಿ :—ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ನಾಳೆಯದಿನ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸೇರು ನನಗೇಕೆ ನಾಳೆಯೇ ಕಡೆಯ ಅವಧಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಖಿ, ಪ್ರಭುವು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಆಟವಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆಯೋ? ಏನೇ ಆಗಲಿ. ಈ ಸಾರೆ ಆತನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೊಗಸಾದ ಅಟವನ್ನು ತೋರಿಸೋಣ. ನೋಡಿ ನಲಿಯಲಿ. ಈ ಸಾರೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ರತ ಭಂಗವಾದರೂ ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಭುವು ನಿಜರೂಪದಿಂದ ದರ್ಶನವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾರಿ :—ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು?

ಮಾರಿ :—ಅರಮನೆ ಗುರುಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆತ್ತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸತ್ತಾಗಲಿ ತೀರಿಸಲೇಬೇಕು. ಈಗ ನಾವು ತೆರುವಂತಿಲ್ಲ ಎದ್ದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನವಲಂಬಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ನಾನು ಸತ್ತವನಂತೆ ನಟಿಸಿ ಮುಸುಕಿಟ್ಟು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಆತನು ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ನೀನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸು. ತಾನಾಗಿಯೇ ಹಿಂತಿರುಗುವನು. ಇದು ಹೊರತು ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಾರಿ :—ನಾಥ, ನನಗೇಕೋ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ನಿನ್ನನ್ನು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು. ಈ ಸಾಯುವುದು ಬೇಡ. ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸು.

ಮಾರಿ :—ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಹೀಗೇಕೆ ಹೇಳುವೆ? ಬೇರೆ ಉಪಾಯಗಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸತ್ತಂತೆ ನಟಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇನೆ ಸತ್ತಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆದರುವುದೇ? ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ವೃತ್ಯಂಜಯನೇ ಎದೆ ರಿಗಿರಲು ಭಯಪಡುವುದೇತಕ್ಕೇ. ಹುಚ್ಚಿಯಂತಾದಬೇಡ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸತ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಕಾಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡು.

ಮಾರಿ :—ಪ್ರಭು, ನೀನೇನು ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಾರದು. ಯತ್ನವಿಲ್ಲ, ಆಗಲಿ ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯಲೇ ಬೇಕು. ದೇವ, ಚಂದ್ರಮೌಳೀ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃಪೆದೋರು.

ಭಾಮಿನೀ ಪಟ್ಟಿದಿ :—

ದೇವ ಕರುಣಾಕರ ಸದಾಶಿವ |

ಭಾವಜಾಂತಕ ಭಕ್ತಪೋಷಕ |

ಪಾವನಾತ್ಮ ಪರಾತ್ಪರಾಚ್ಯುತ ಪರಮಪದ ದಾತ ||

ಭಾವಭಕ್ತಿ ಪ್ರಿಯ ನಿರಾಮಯ |

ಪಾವಕಾಕ್ಷ ಪವಿತ್ರ ಚೇತನ |

ಕಾವುದಾನತರೀಮ್ ರಜತಗಿರಿಶ ಸರ್ವೇಶ ||

ನಾಥ ಈ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಹಸಿದುಕೊಂಡೇ ಇರುವೆ. ನಡೆಮೊದಲು ಭೋಜನಮಾಡು. ಅನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸೋಣ.

ಮಾರಿ :—ನೀನೂ ಸಹ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಉಪವಾಸವಿದ್ದೀಯೆ. ನಡೆ ಹೋಗೋಣ. (ಹೋಗುವರು)

೪ನೇ ಪ್ರವೇಶ (ನಾರದ ಪ್ರವೇಶಿ)

ನಾರದ:—

ಕಂದ|| ಜಗಮಿದು ಮಾಯಾರಂಗಂ |
ಬಗೆವೆಡೆ ಜೀವರ್ಕಳದರ ಪಾತ್ರಂಗಳ್ ಸೋ |
ಜಗದಮಿತ ಪ್ರಯೋಗಂಗಳ್ |
ನಗಜೇಶನೆ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯುಂ ನೋಟಕನುಂ ||

ಇಕ್ಕದ ಮಾರನ ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆಯು ಯಾವ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಬಂತೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ದೇವನೇ ಸೋಲುವನೋ ಅಥವಾ ಭಕ್ತನೇ ಸೋಲುವನೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ವಿಾರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಸರಸ್ವತ. ಒಬ್ಬನು ಸರ್ವಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಶಕ್ತ. ಒಬ್ಬನು ಸ್ವಾಮಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಭೃತ್ಯ. ಒಬ್ಬನು ಸೂತ್ರಧಾರಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅವನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಸೂತ್ರವ ಬೊಂಬೆ. ಸೂತ್ರಧಾರಿಯು ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಲಾಂಛನವಾಗಿ ಬೊಂಬೆಯೇ ಸೂತ್ರಧಾರನನ್ನು ತನ್ನಿಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಕುಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದೀಗ ವಿಚಿತ್ರ. ವಿನೋದವು ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗಾಣುವುದೋ ನೋಡಬೇಕು. ಆಗಲಿ. ಅಗೋ, ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಸಕಲವೂ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಈಶ್ವರ:—ಭಕ್ತರಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಆಗ್ರತಾಂಬುಲವನ್ನು ಇಕ್ಕದಮಾರ ಕೊಡದವರಾಯರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಬುದ್ಧಿ ಚಾತುರ್ಯವೆಷ್ಟು! ಯುಕ್ತಿಗಳೆಷ್ಟು! ಮೋಸಗಾರಿಕೆಯೆಷ್ಟು! ಅವುಗಳೊಂದಿಗೇನೇ ಅವರು ನನ್ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಅಗಾಧವಾದ ಭಕ್ತಿಯೆಷ್ಟು! ಅಬ್ಬಾ! ಇದುವರೆಗೂ ದೇವ ದಾನವ ಗಂಧರ್ವ ಮಾನವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಲಕ್ಷಣ ಭಕ್ತರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಮಾನವರನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಕುಶಲತೆ ಇರಲಾರದು. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ಯಾಚಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಇಲ್ಲಿವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತುಗಳಾದರೋ ಅಮೃತಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುವು. ಮುಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ನಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಲಿ. ಈ ಕಡೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇವನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿದಿವ್ಯ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ. (ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ) ನಾರದ ನೀನು ಬಂದದ್ದು ಯಾವಾಗ. ಮತ್ತೇನು ವಿಶೇಷ?

ನಾರದ:—ದೇವ, ಈಗತಾನೇ ಬಂದೆನು. ಇಕ್ಕದ ಮಾರ ನಿಂದ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ತಂದಾಯಿತೆ?

ಈಶ್ವರ:—ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ.... (ಅರ್ಧೋಕ್ತಿ)
ನಾರದ:— ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಏನು? ಸೋತು ಹಿಂದಿರುಗುವಿಯೋ?

ಈಶ್ವರ:—ಏನು? ಸೋಲುವುದೇ? ನಾರದ, ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆ ಮುಳ್ಳು ಮೊನೆಯಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಅಡುವುದೇಕೆ?

ನಾರದ:—ಮಾತುಗಳು ಮುಳ್ಳುಮೊನೆಯಂತೆ ಚುರುಕಾದರೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ಚಂದನ ಗಂಧದಂತೆ ಸುಖಕರವಾದದ್ದು. ಇರಲಿ. ಇಕ್ಕದ ಮಾರನು ನಿನಗೆ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ನೀಡುವುದೆಂದು?

ಈಶ್ವರ:—ನಾಳೆಯ ದಿನ. ಇದೇ ಕಡೆಯ ಅವಧಿ. ಈ ಅವಧಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಬಂದಿತ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾಳೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ನಾನು ಎಂದೆಂದೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾರದ:—ದೇವ, ನಾಳೆಯೂ ನೀನು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವೇ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ವೃಥಾ ಅಲೆದಾಟವೊಂದೇ ನಿನಗೆ ಫಲ. ಅವನಿಗೂ ಸುಮ್ಮನೆ ತೊಂದರೆ. ಹಾಯಾಗಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗು ಆ ಲೋಭಿಯ ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಯಿಂದ ನಿನಗಾಗಬೇಕಾದ್ದೇನು?

ಈಶ್ವರ:—ನನಗಾಗಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾರದ, ಅವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದದ್ದು.

ನಾರದ:—ಏನು! ಮುಕ್ತಿಯೇ? ಅದೂ ಇಕ್ಕದ ಮಾರನಿಗೆ? ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಪರಮಾರ್ಥ್ಯ! ಪ್ರಭು. ನೀನೇ ಈ ಮಾತನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವೆಯಾ?

ಈಶ್ವರ:—ಅದೇಕೆ ದೇವರ್ಷಿ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಿರುವೆ.

ನಾರದ:—ದೇವಾ! ಇಂತಹ ಪರಮ ಲೋಭಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗದು.

ಕಂದ|| ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಭು ನೀನೈತರೆ |

ಭಿಕ್ಷದ ಮೇಣ್ ಭೋಜನಂಗಳ ನೀಡದವಂ ||

ಗಕ್ಷಯ ಪದವಿಯ ನೀವೊಡಿ |

ತ್ರಿಕ್ಷನೇ ಪೇಳೆನಗೆ ನರಕ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಫಲಮೇಂ ||

ಈಶ್ವರ:—ನಾರದ, ಅಜ್ಞಾನಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ, ಇಕ್ಕದಮಾರನು ಲೋಭಿಯಲ್ಲ. ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಲೋಭ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಧರ್ಮ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮುಕ್ತಿಗೆ ಅಂತಃಕಾರಣವಾದ ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಲ್ಲದೆ ಬಹಿಃಕಾರಣ

ಗಳಾದ ವ್ರತದಾನಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೀನೇನೂ ಅರಿಯದವನಲ್ಲ. ಅವನ ಭಕ್ತಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಕೇಳು:—

ಕಂದ|| ಮನಮದು ವಾಸದ ತೌರ್ಮನೆ |

ಯೆನಿಸಿರೆ ಜಪ ನೇಮ ದಾನ ವ್ರತ ನಿಷ್ಠೆಗಳಂ ||

ಜನದುಂ ಮೋಹಪ ವಂಚಕ |

ರನು ದಂಡಿಸಲೆಂದೆ ನರಕಮಂ ಸೃಜಿಸಿರ್ಕುಂ ||

ಇಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಆಡಂಬರ ದ್ವೇಷಿಗಳಾದ ಭಕ್ತರಿಗಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಭಕ್ತನನ್ನು ನೀನು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ನೋಡುವೆ. ಆಗ ಅವನ ಭಕ್ತಿಮಹಿಮೆಯು ನಿನಗೇ ತಿಳಿಯುವುದು. ಇರಲಿ. ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುವೆನು. (ಹೋಗುವನು)

ನಾರದ:—ಯಂತ್ರವು ಈಗ ಪೂರ್ಣ ವೇಗದಿಂದ ತಿರುಗಲು ಮೊದಲಾಯಿತು. ಇನ್ನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸದೆ ಅದು ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ನಾರದನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಎಂದೂ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ನಿಫಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾನೂ ಹೊರಡುವೆನು. (ಹೋಗುವನು)

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಕವು ಮುಗಿದುದು.

ಐದನೆಯ ಅಂಕವು

೦ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕದ ಮಾರ ಕೊಡದ ಮಾರಿಯರು)

ಮಾರ:—

ಕಂದ|| ಭವಹರ ಭಯಹರ ಶಂಕರ |

ಶಿವಕರ ಸುಕುಮಾರ ನಮಿತ ಸುರಮುನಿ ನಿಕರಾ ||

ಜವಹರ ವರಶೃತಿ ಸಾರಾ |

ಭವ ಕರುಣಿಸಿ ಪೊರೆ ಉದಾರ ಗುಣ ಗಂಭೀರಾ ||

ದೇವ, ಕೈಲಾಸಪತೇ, ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಸಂವತ್ಸರಗಳಕಾಲ ಫಲಪರ್ಣ ವಾಯ್ವಾಹಾರಿಗಳಾಗಿ ಘೋರ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುವ ಮಹಾ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭ ದರ್ಶನನಾದ ನೀನು, ಸಂಸಾರಸಕ್ತನೂ, ಅಜ್ಞಾನಿಯೂ, ಕೃಪಣನೂ ಆದ ನಾನಿರುವಲ್ಲಿಗೇ ಬರುವೆಯಲ್ಲವೇ! ತಂದೆ, ನಿನ್ನ ಕಾರುಣ್ಯಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯಭಾಗ್ಯಗಳಿಗೂ ಎಣೆಯುಂಟೆ? ಸಖಿ, ಪ್ರಭುವು ಬರುವ ಂತ್ತಾಯಿತು. ನಾನು ಮುಸುಕಿಟ್ಟ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಜೀವಿತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಅಂಕ ಇದನ್ನು ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ನಟಿಸಬೇಕು.

ಮಾರಿ:—ಆಗಲಿ. ಈ ನಮ್ಮ ವಿಚಿತ್ರ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾನು ಸ್ವಾಮಿಯೆದುರಿಗೆ ನಟಿಸಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅದರ ಸವಿಯು ಆತನಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗಲೂ ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಜಿನ್ನಾಗಿಯೇ ನಟಿಸೋಣ.

ಮಾರ:—ಆಗಲಿ. ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರು. (ಮುಸುಕಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು)

ಮಾರಿ:—ಸರಾಪ್ತರ, ವಾರ್ವತೀ ರಮಣ. ಏನಿದು ವಿಚಿತ್ರ. ನಾನಂತೂ ಈ ಪ್ರಸಂಚ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೇಷಧಾರಿಗಳು. ನಮಗಾಗಿ ನೀನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚೋ ನಮ್ಮದೇ ಹೆಚ್ಚು ವಿನೋದವೋ ನನಗನಕಾ ತೋಚಿದಾಗಿದೆ. ನೀನೂ ಆಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಆಗಲಿ. ಆಡು. ನಾವೂ ಆಡುತ್ತೇವೆ. (ಮುಂದೆ ನೋಡಿ) ಅದೋ ಸ್ವಾಮಿಯು ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ರಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೃತ್ತ|| ಹಾಹಾ ಮನೇಕಾಂತ ಕುತೋ ಗತಸ್ತುರಿ |

ಹಾ ಹಂತಮಾಂ ರಕ್ಷತಿ ಕೋ ವನೇಸ್ಸಿನ್ದಾ ||

ಈಶ್ವರ:—(ಸ್ತನೇಶಿಸಿ) ಇದುವರೆಗೆ ಎರಡುಸಾರೆ ಕವಟ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ, ನನಗೆ ಭಿಕ್ಷವನ್ನ ನೀಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈಗ ಮತ್ತೇನು ನೆನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವರೋ ನೋಡೋಣ. (ಮುಂದೆ ನೋಡಿ) ಇದೇನು! ಈಕೆಯು ಕೇರಪಾಶವನ್ನೆಕೆದರಿ ಆಕ್ರಂದಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ನೂತನ ವಿಘ್ನಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಪೀರಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆಗಲಿ. ಸಮಾಪ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. (ಮುಂದೆ ಬರುವನು)

ಮಾರಿ:—

ವೃತ್ತ|| ವಾಹೀತಿ ಕಂ ದೈನ್ಯಮನಾ ಪ್ರಯಾಚೀ |

ಈಶ್ವರ:—(ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು) ತಾಯಿ ಏನಾಯಿತು? ಹೀಗೆಕಳುಹಿಸಿರುವೆ?

ಮಾರಿ:—ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ದೈನ್ಯದಿಂದ)

ಯಾಹಿ ಪ್ರಭೋ ರಕ್ಷ ಪತಿಂಚಿ ಮಾಂ ಚ ||

ಈಶ್ವರ:—ಏನಮ್ಮಾ, ಮಾರಭಕ್ತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಮಂಗಳ ನುಡಿಗಳನ್ನೇನೋ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲಾ?

ಮಾರಿ:—ಪ್ರಭು. ನನ್ನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವನ್ನೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ವನವಾಸಿಗಳಾಗಿ ವಿಹಂಗಮ ಯುಗ್ಮದಂತೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಹತ ದೈವಕ್ಕೆ ಆಪ್ಪಾ ಸಹನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು.

ಪ್ರಾಣನಾಥನು ನನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನೇ ಈ ನಿರ್ಜನವಾದ ವನ
ದಲ್ಲ ಅನಾಥಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅಯ್ಯೋ. (ಅಳುವಳು)
ಈಶ್ವರ :- ಅಮ್ಮಾ, ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತಂದುಕೊ. ವೃಥಾ
ಲೋಕದಿಂದ ಫಲವಿಲ್ಲ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ
ತೀಸು.

ಮಾರಿ :- ದೇವ, ನನ್ನ ಸರ್ವ ನಾರವನ್ನು ನಾನೇ ಏನೆಂದು
ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಪತಿರಹಿತವಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಜನ್ಮವು ಈ ಲೋಕ
ದಲ್ಲ ಹೇಯವಾದ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾದದ್ದು. ಪುರು
ಷನು ನಾರಿಯ ಜೀವಾತ್ಮ. ಪ್ರಭು, ನನ್ನ ಜೀವಾತ್ಮನು
ಯೊರಟು ಹೋದನು. ಉಳಿದಿರುವ ನಾನು ಬರಿಯ ಉಸಿ
ರಾಡುವ ಶವ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು ಈ ಅಮಂಗಳ ಮುಖ
ವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಲಾರೆನು. ಹೇಗೂ ತಾವು
ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವಿರಿ. ಮುಂದೆನು ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.

ಈಶ್ವರ :- ಏನಮ್ಮಾ ! ಮಾರ ಭಕ್ತನು ದೇಹತ್ಯಾಗಮಾಡಿ
ದನೆ? ಛ, ಛ, ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ. ನಿನ್ನ ನಾಯಂ
ಕಾಲ ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಕಾರ್ಯನಾಗಿದ್ದ
ವನು ರಾತ್ರಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಾಯವುಡೆಂದರೆನು. ನಿನ್ನ
ದಿನದ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಯಾಣದ ಆಯಾಸದಿಂದ ಮೂರ್ಛ
ಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆಪ್ತ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹದಿ ನೆತ್ತನೆಂದು
ಭಾವಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಯಾವಾಗಲೂ
ಮಂಗಳ ವಾಣಿಗಳನ್ನೇ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದ
ನೆಲ್ಲದ ಆಮಂಗಳ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವೆಯೇಕೆ ?

ಮಾರಿ :- ಪ್ರಭು, ನಿರಾಶೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಯೋಜನಗಳ
ದೂರವನ್ನು ಉಂ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ
ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಬರುವಾಗಿ ಚದವಡಿಸಿದನು. ನಾನೂ
ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಶೃತ್ವೋಪ ಚಾರಗನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ
ಬಿಡು. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಫಲ
ವಾಯಿತು. ಅರುಣೋದಯದ ವೇಳೆಗೆ ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯ
ಕ.ಮುದವು ಮುಕುಳಿತವಾಯಿತು.

ಈಶ್ವರ :- ನೀನು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದರೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು
ಮೂರ್ಛಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಳಗೆ ನಡೆ.
ಅವನ ನಾಡಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
ನನಗೆ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಆನು
ಭವವಿದೆ.

ಮಾರಿ :- ಸ್ವಾಮಿ. ನಿರ್ಜೀವ ದೇಹವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದ
ರಂದೇನು ಫಲ ? ತಾವು ದಯಮಾಡಿಸೋಣವಾಗಲಿ.

ಈಶ್ವರ :- ದೇಹವು ನಿರ್ಜೀವವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ
ಫಲವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ನಿರ್ಜೀವ ಅಥವಾ ಸಜೀವನೆಂ
ಬದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ತೀಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ
ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅವರಿಂದ ನಡೆ. ನಿನ್ನ ಪತಿಯಿರುವ
ಸ್ಥಳವನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸು.

ಮಾರಿ :- ಗುರುವೇ ತಮಗೆ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಏಕೆ ತೊಂದರೆ
ಯಾಗಬೇಕು. ಏನೂ ಬಿಡ ನಾನು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾದ್ದು
ನನ್ನ ವಿಧಿ ತಾವು ದಯಮಾಡಿಸೋಣವಾಗಲಿ.

ಈಶ್ವರ :- ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಪತಿಭಕ್ತಿಯೆಲ್ಲವೂ ಬಲಿ ನಟನೆ
ಯಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡ
ನನ್ನು ಜೀವಂತನಾಗಿಯೇ ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವ ಯೋಚನೆ
ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ ಭಕ್ತನ ವಿಷಯವೆಲ್ಲ
ನನಗೆಷ್ಟೋ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು
ಪೇಚಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನದೆ, ಅವನ ದೇಹ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು
ನೋಡಿದನಂತರ ಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ
ಡೋಣ.

ಮಾರಿ :- (ಸ್ವಗತ) ಈತನೇನೋ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಬಿಡುವಂ
ತಿಲ್ಲ. ಬಲಾತ್ಕರದಿಂದ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದರೆ ನಾನು ಮಾಡು
ವುದೇನು ? ಇಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ಮಾನಾಭಿಮಾನಗಳೆಲ್ಲವೂ
ಈತನ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇರಲು ನಮ್ಮ ಯತ್ನವೇನಿದೆ. ಆಗಲಿ,
ಆತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡೆ ಆತನನ್ನು
ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಪ್ರಕಾರ) ಗುರುವಾ, ತಮ್ಮ
ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನೇಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಮಾಡಲಿ. ನನ್ನ ಮಾತಿ
ನೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ನಂಬುಗೆಯಿಲ್ಲ. ಒಳಗೆ ದಯಮಾಡಿಸೋಣ
ವಾಗಲಿ. ತಾವೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವೆಂಬ
ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಈಶ್ವರ :- ಆಗಲಿ. ಹೋಗೋಣ ನಡೆ (ಹೋಗುವರು)

೨ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಪ್ರವೇಶ. ಶಯ್ಯಾಗತನಾದ ಮಾರ)

ಮಾರ :- (ಶಯ್ಯೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತು) ಸ್ವಾಮಿಯು ಬಂದಿರು
ವನು. ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಆತನಿಗೆ
ನಂಬುಗೆಯಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆತಾನೆ ಬಂದಿತು ?

ಸ್ವಪ್ರತಿ || ಅವಂ ವಿಶ್ವವ ಸೃಷ್ಟಿಪಂ ಸಲಹುವಂ ನಂಹಾರಮಂ
ಗೆಯ್ಯುವಂ | ಅವಂ ಸರ್ವರೋಕಾತ್ಮನೆಂದಿಸುವಂ ಸರ್ವಜ್ಞ
ನಾವಂ ಜಗ | ಜ್ಞೇವಂ ಮಾನುಷ ವೇಷಮಂ ತಳಿದೋಡೆಂ
ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಂತಪ್ಪನಾ | ದೇವಂ ಜೀವಿತನಿನ್ನಳೇಕ
ಮೃತಿಯಂ ಚಿತ್ತಾಕ್ಷಿಯೆಂತೊಪ್ಪುವಂ ||

ಈಗ ನಾನಿರುವಲ್ಲಿಗೇ ಬರುವನು. ಆ ಮಹಾನುಭಾವನಿಂದ
ರಿಸಲ್ಪಡಲು ನಾನೆಷ್ಟು ಸುಕೃತಶಾಲಿಯೋ. ನನ್ನ ದೈನ್ಯ
ತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಅಳಿದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೊಂದು ನವೀನವಾದ
ಲಾಸವು ತಲೆದೋರುತ್ತಿರುವುದು. ಧೈರ್ಯವು ರೂಢ
ಗಲವಾಗುತ್ತಾ ದೇಹಾಭಿವಾಸವೇ ತಪ್ಪುತ್ತಿರುವುದು.
ದೊ ಪ್ರಭುವು ಬಂದೇ ಬಂದನು. ನಾನಿನ್ನು ಮುಸುಕಿಟ್ಟ
ನಕ್ಕುವನು. (ಮಲಗುವನು).

(ಈಶ್ವರ ಕೂಡದ ಮಾರಿಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು)

ಶ್ವರ:—ತಾಯಾ, ನಿನ್ನ ಪತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ ?

ನಾರಿ:—ರದೋ ಪ್ರಭು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ
ಮಲಗಿರುವನು.

ಶ್ವರ:—(ನೋಡಿ) ಓಹೋ! ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಒಳ್ಳೆ
ಯದು. ನಾದಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸೋಣ. (ಕೈ ಹಿಡಿದು
ನೋಡಿ) ಇಕ್ಕದ ಮಾರನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ನನ್ನ
ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಎತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಮೆಯು
ತನ್ನ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಬಿಗಿಹಿಡಿಯುವ
ಹಾಗೆ ಇವನು ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಣ್ಣು
ಗುಂಡಿನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಇವನು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ
ಯಂತೆ ಇದೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಸಾವು.
ಈ ಸಾವಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇವನನ್ನು
ಪಂಚಿಸುತ್ತೇನೆ (ಮಾರಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ತಾಯಾ,
ನೀನು ಭಯದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಶೂನ್ಯಳಾಗಿ ಇವನು ಮೃತ
ಪಟ್ಟಂತೆ ಭಾವಿಸಿರುವೆಯಲ್ಲದೆ ಇವನಿಗೊದಗಿರುವುದು
ಮರಣವಲ್ಲ. ಅತ್ಯಾಯಾಸ, ಅನಾಹಾರಗಳಿಂದ ಒದಗ
ಬಹುದಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಂಧಿವಾತ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ
ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ
ವಿಳಂಬವಾಗಕೂಡದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಬರಿಗುಳಗಳನ್ನು
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಂಪಗೆ ಕಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕ್ಷಣವೇ ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡು ಬಾ. ಆದರೆ ಉಷ್ಣದಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ಮಾಡಿದರೆ ರೋಗವು ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು.

ನಾರಿ:—ಎನು ? ಬರಿಗುಳದ ಉಷ್ಣದಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ?
ಇದಂಥಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ? ಇದರ ಅರ್ಥವೇ ನನಗಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ವರ:—ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ
ಕೇಳು. ಈ ಬರಿಗುಳಗಳಿಂದ ಬರೆಗಳನ್ನೆಳೆಯಬೇಕು.

ನಾರಿ:—ಅಯ್ಯೋ ! ಶಿವಶಿವಾ ! ಇದೇನನ್ಯಾಯ ! ಮೃತ
ದೇಹಕ್ಕೆ ಬರಿಹಾಕುವುದೇ ?

ಶ್ವರ:—ಭದ್ರೇ, ಮೃಥಾ ಉತ್ತರ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ
ಹರಣಮಾಡದೆ ಬೇಗ ಹೋಗು. ಇಲ್ಲವೇ ನಿನ್ನ ಪತಿಯ

ಪ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಆವೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಿಡು.
ನಾನಾದರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವನಲ್ಲಿ
ನನಗೆಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೀನೇನು ಬಲ್ಲೆ ?

ಮಾರಿ:—ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಾಗಲಿ. (ಮುಂದೆ ಬಂದು. ಸ್ವಗತ)
ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವೆಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಅಳಿಯಬಲ್ಲವರಾರು ?
ಪ್ರಭು, ಈ ಕಥೆಯೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸದ ಫಲವೇ.
ಆಗಲಿ. ಏನೇನು ಮಾಡುವಿಯೋ ಮಾಡು. ಇದುವರೆಗೂ
ನೀನು ನಮ್ಮ ಅಧೀನನಾಗಿ ನಾವು ಆಡಿಸಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಆಡಿದೆ.
ಈಗ ನೀನಾಡಿಸಿದಂತೆ ನಾನಾಡಬೇಕು. ಯತ್ನವಿಲ್ಲ.
ನೀನು ಬಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. (ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಬಂದು)
ಇದೋ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸಲಾಕೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು. ಮತ್ತೇನು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಬೇಕು ?

ಈಶ್ವರ:—ಮತ್ತೇನೂ ಬೇಡ. ಬಾ, ಈತನ ಮುಸುಕನ್ನು
ತೆಗೆ. (ತೆಗೆಯುವಳು) ಈ ಗುಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ. ಇದ
ರಿಂದ ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಮೊಳಕೈಗೊಂದು ಬರೆಯನ್ನು ಎಳೆ.

ಮಾರಿ:—ಶಿವಶಿವಾ ! ಶಿವಶಿವಾ ! ಈ ಕರಿಣ ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂ
ದಾಗದು.

ಈಶ್ವರ:—ನಿಜ. ಇದು ನಿನ್ನಿಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ನಾನೇ
ಮಾಡಬೇಕು. (ಬರೆಯನ್ನೆಳೆಯುವನು).

ಮಾರಿ:—(ನೋಡಿ) ಅಯ್ಯೋ ! ಅಯ್ಯೋ ! (ಮೂರ್ಛೆ
ಹೋಗುವಳು).

ಈಶ್ವರ:—ಮಾರಭಕ್ತ, ಮಾರಭಕ್ತ. ಎಚ್ಚರವಾಯಿತೇ ?

ಮಾರ:—ಮಿಸುಕದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವನು.

ಈಶ್ವರ:—ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ! ಬರಿಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ವಾತದ
ನೋವಿಗೆ ಕಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿ ಹಾಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ
ದಿವ್ಯಸುವುತ್ತು ಬರೆಯ ಮೊಳಕೈಗೊಂದಕ್ಕೇ ಏಕೆ ? ದೇಹದ
ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೀಲಿಗೂ ಅಗಲಿ. (ಕೀಲು ಕೀಲಿಗೂ ಬರೆ
ಗಳನ್ನೆಳೆದು) ಅಯ್ಯಾ ಶಿಷ್ಯೋತ್ತಮಾ. ಹೇಳಯ್ಯಾ ಹೇಳು.
ರೋಗವು ನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿತೇ ? (ಮಾರನು ಸುಮ್ಮನಿರು
ವನು). ಇದೇನು ? ಇಂತಹ ಕರೋರ ಯಾತನೆಯನ್ನೂ
ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನಲ್ಲಾ. ಅಶ್ವರ್ಯ. ಉಸಿರಾಟವು
ಪೂರಾ ನಿಂತಿರುವುದು. ಏನಿರಬಹುದು ? (ಯೋಚಿಸಿ)
ಓಹೋ ! ತಿಳಿಯಿತು.

ಕಂದ|| ರಾಮನ ಶೌರವ್ಯನ ಕಳನೊಳ |

ಗಾಮಾರುತಿ ಭಕ್ತಿಬಲದೆ ಸೆಳೆದವೊಲೆನ್ನಂ ||

ದೀ ಮಾರಂ ನಿಜಭಕ್ತಿಯ |

ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಯೊಗಸಿದ್ಧಿಯಂ ಸೆಳೆದಪಂ ||

ಅದುದರಿಂದಲೇ ಇವನು ಅಂತರ್ಮುಖನಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಯಾತ್ರ ನೆಯ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವನು. ಇವನ ಪರಿಚ್ಛೇಯ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಇವನನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವನ ಧನ ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಅದಕ್ಕಲ್ಪಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ಹರಣ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಪ್ರಕೃತನಾಗುವನು. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಇವನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಡಲು ನಾರದ ನನ್ನೂ, ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಸುಧರನ್ನೂ ಕರೆತರುವನು. (ಹೋಗುವನು)

೩ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಪ್ರವೇಶ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪ್ರಮಥರು)

ಗುಹಾನಂದ:—ಶಿವಾನಂದ, ಪ್ರಭುವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ದೆಯೋ ಎಂತಹ ಆರ್ಜ್ವರ್ಯ!

ಶಿವಾನಂದ:—ಇದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಜ್ವರ್ಯವೆನು. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಗಳು ಹಿಂದೆಷ್ಟೂ ನಡೆದಿವೆ ಮುಂದೆಷ್ಟೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿಭೂತಿನಾಥ —ಏನಯ್ಯಾ ಶಿವಾನಂದ ವಶುಗಳಿಗೆ ಉಪ ಯೋಗಿಸುವ ಸಲಾಕೆಗಳಿಂದ ಕೀಲು ಕೀಲಿಗೂ ಬರೆಯ ನ್ನೇಳಿದಾಗಲೂ ನೈರಸಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಸಾನ್-ಮಾಯಿತೇ? ಎಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಕೆನ್ನಿಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಏಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಸಹಿಸಿಕೊ ಳೋಡೋಣ (ಹೊದೆಯಲು ಕೈಯೆತ್ತುವನು)

ಪ್ರಣವ:—ಅಯ್ಯಾ ವಿಭೂತಿನಾಥ ಇದೇನು ವಿಪರೀತ. ಜಗ ತ್ಪ್ರಭುವು ಇಕ್ಕದ ಮಾರನಿಗೆ ಬರೆಯನ್ನೇಳಿದರೆ ನೀನು ಶಿವಾನಂದನ ಕೆನ್ನಿಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆ? ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾ ಯಿತು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ನಕ್ಕಾರು ಸುಮ್ಮನಿರು.

ವಿಭೂತಿ:—ಅದಕ್ಕಲ್ಲನಯ್ಯಾ ಪ್ರಣವ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಅನುಭವ ಮಾಡಿಕೊಡೋಣವೆಂದು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಾಪ! ಅವನ ಮೇಲೆ ನನಗೇನೂ ಹೊಟ್ಟೆಯಿರು?

ಶಿವಾನಂದ:—ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿತ್ರನಯ್ಯಾ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವ ವನ್ನೇ ನನಗೂ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀಯೆ. ಇಕ್ಕದ ಮಾರನೇನೋ ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನು ಭವಿಸಿದ್ದು ಸಹಜ. ನನಗೇಕೆ ಈ ಒದಗಿಡುಬಿನ ರುಚಿ?

ಗುಹಾನಂದ:—ಅದೇನಯ್ಯಾ ಇಕ್ಕದ ಮಾರನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧ? ಅವನು ಮಹಾ ಪವಿತ್ರನೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

ಶಿವಾನಂದ:—ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡು

ತ್ತೇನೆಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡದೆ, ಈರಿತಿ ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರು ವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವನು ಬೇರೆ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನೇನು ಮಾಡ ಬೇಕು? ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವನಿಗಿಂತಹ ಕಠೋರ ಶಿಕ್ಷೆ.

ವಿಭೂತಿ:—ಅಯ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಇಕ್ಕದ ಮಾರನಿಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಭುವಿಗೂ ಸಹ.

ಗುಹಾನಂದ:—ಇದೀಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತು. ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೇಗೆ ?

ವಿಭೂತಿ:—ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಗಾಗಿ ಈರಿತಿ ವಿರಾಮವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲವೋ ?

ಶಿವಾನಂದ:—ಇಕ್ಕದಮಾರನಿಗೇನೋ ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿಗೆಕೆ ?

ವಿಭೂತಿ:—ಸ್ವಾಮಿಯು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪೇನೆಂದು ಕೇಳುವೆಯೋ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಆರಣ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಹಾಯಾಗಿ ಶಿವಧ್ಯಾನ ರತನಾಗಿ ವ್ರತಾ ಚರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇಕ್ಕದ ಮಾರನನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣ ವಾಗಿ ಕಣಕಿ ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿ ಪಡಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪಲ್ಲವೋ? ಸ್ವಾಮಿಯು ನಮ್ಮವನಾದರೇನು? ನನಗೇನೋ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪಕ್ಷಪಾತ. ಏನಯ್ಯಾ ಪ್ರಣವ ನೀನೇನು ಹೇಳುವೆ ?

ಪ್ರಣವ:—ಅಯ್ಯಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರೂ:—ಇದೀಗ ಆರ್ಜ್ವರ್ಯದ ಪರಮಾವಧಿ. ಅದು ಹೇಗೆ ಹೇಳು.

ಪ್ರಣವ:—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ಇಕ್ಕದ ಮಾರನೆಂಬ ಜೀವಾ ತ್ವನು ತನ್ನ ಭಕ್ತಿ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದ ಬೇಕಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿವರೂಪಿಯಾದ ಪರಮಾ ತ್ವನು, ಅವನಿಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ದರ್ಶನ ಯೋಗವು ಘಟಿಸಲು ನಾರದ ರೂಪಿಯಾದ ಆತ್ಮ ಜ್ಞಾನವು ಪ್ರೇರಿಸಿತು. ಅನಂತರ 'ಯಸ್ಯಾನುಗ್ರಹ ಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತಸ್ಯವಿತ್ತಂ ಹರಾಮ್ಯಹಂ' ಎಂಬ ಭಗವ ದ್ವಾಕ್ಯವಂತೆ ನಿಜ ಭಕ್ತನ ವಿತ್ತ ಎಂದರೆ ಹೊರಗೆ ತೋರುವ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ದೇಹಾದಿಗಳು, ಮತ್ತು ಆಂತರ್ಯ ವಿತ್ತಗಳಾದ ಮನಸ್ಸು, ಪ್ರಾಣ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಸೆಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಇವು ಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಪ್ರಭುವು ಮೊದಲು ಸೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಗೌಣವಾದ

ಬಾಹ್ಯವಿತ್ತಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜಂಗಮ ವೇಷಗಳನ್ನೊಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿಷ್ಯರಂತೆ ಬರಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನರಿಯದೆ ನಾವು ದೊಡ್ಡವರ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಹಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ನಡಿಯಿರಿ, ಬೇಗ ಹೋಗೋಣ.

ಎಲ್ಲರೂ :—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ. (ಹೋಗುವರು)

೪ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಕೈಲಾಸ. ಪ್ರವೇಶ-ಈಶ್ವರ, ಪಾರ್ವತಿ, ನಾರದ)

ಪಾರ್ವತಿ :—ನಾಥ, ನಾರದನ ಮಾತೇ ನಿಜವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೂ ತಾವೇ ಸೋತೀರಿ.

ನಾರದ :—ಅಂಬಾ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ? ಈ ಶಂಕರನೇ ಸೋಲುವನೆಂದು. ಯಾವ ಭಕ್ತರ ಮುಂದೆ ತಾನೇ ಈ ಪ್ರಭುವಿನ ಪ್ರತಾಪವು ಸಾಗಿದೆ ಹೇಳು.

ಈಶ್ವರ :—ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ, ಸುಮ್ಮನೆ ವಿನೋದ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾನಾಗಲೇ ಸೋತಂತೆಯೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೀರಾ? ಅದು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿಕೊಡೋಣ.

ಪಾರ್ವತಿ :—ನಾಥ, ಇನ್ನೇನಾಗಬೇಕು ! ಮಾರನು ತಮಗೆ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನೆ ? ಅವನಿಂದ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ? ಸೋಲುವುದೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ?

ನಾರದ :—ಜನನಿ, ಸೋಲುವುದೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಮೂಗನ್ನು ನೆಲದಮೇಲಿಟ್ಟು 'ಅಪ್ಪಾ, ಮಾರಭಕ್ತ ನಾನೇ ಸೋತೆನಯ್ಯಾ' ಎಂದು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೇನೇ ಸೋಲು. ಮಲ್ಲಿಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಸಾರ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೇನು ? ಮಿಸೆಗೆ ಮಣ್ಣುಹತ್ತಿದರಲ್ಲವೇ ಅಪಜಯ ?

ಪಾರ್ವತಿ :—(ನಗುತ್ತಾ) ನಾರದ ನೀನೆಂತಹ ಕಿಡಿಗೀಡಿ. ಹೀಗೆ ಮರ್ಮಸ್ಪೃಶ್ಯಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವರೇ ? ಪಾಪ ! ಪ್ರಭುವು ಮಾರಭಕ್ತನಮೇಲೆ ದಯೆಯಿಂದ ಈವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನಿರುವರೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟಹೊತ್ತಿಗೇ....

ನಾರದ :—ಏನು ! ಇಷ್ಟಹೊತ್ತಿಗೆನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ?

ಪಾರ್ವತಿ :—ಆಗುವುದೇನು ? ತಂದೇಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾರದ :—ಏನನ್ನು ? ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅನಂದಕರವಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲವೆ. ಅಂಬಾ ! ಈಗಲೂ ಅದನ್ನು ತಂದೇ ಇದ್ದಾನೆಯಲ್ಲಾ.

ಈಶ್ವರ :—ನಾರದ, ನೀವು ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಫನಗೇನೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅಯ್ಯಾ ಇಕ್ಕದ ಮಾರನ

ಸರಸ್ವತನ್ನೂ ತರಬೇಕೆಂದಲ್ಲವೇ ಈಗ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ? ಒಂದು ಸೇರು ನವಣಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಧನ ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ನೀವು ಇದಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸದೆ ವೃಥಾ ನನ್ನನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸರ್ವಧಾ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ.

ನಾರದ :—ದೇವ ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

ಕಂದ|| ದಾರಿಗರಂ ತಲೆಪೊಯ್ಯಾ

ಚೋರರು ತದ್ವನಂ ಸೇವು ಗಳಿಸಿದಿವೆನುತಂ ||

ಪಾರುಷಮಂ ಮರೆವೆಂದದಿ |

ಮಾರನ ಸಿರಿಯಂ ತುಡುಂಕೆ ಕೃತಿನೀನೆಂತೈ ||

ಈಶ್ವರ :—ಏಕೆ. ನಿನ್ನನುಮಾನವೇನೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಲ್ಲ. ಅವನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ತರಬೇಕಾದುದು ಅಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ?

ಪಾರ್ವತಿ :—ಹೌದು. ಹೌದು. ಇಷ್ಟೇ ತಾನೇ.

ನಾರದ :—ಅಂಬಾ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಸತ್ತಪತಿಗಳೊಂದಿಗಿರುವುದು ಸಹಜವೇ ಸರಿ. ಆದರೆ, ಜಗದ್ವ್ಯಸನಿ, ಪ್ರಭುವಿನ ಅನುಜ್ಞೆಯೇನು ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೇ ? ಅವನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಲ್ಲವೆ ? ಅವನು ಕೈಯಿತ್ತಿ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಅವನ ಐರ್ವರವನ್ನಲ್ಲಾ ದೊತ್ತುಕೊಂಡು ಒಂದರೂ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ನೆರವೇರಿದಂತಾಯಿತೆ ? ಅಥವಾ ಅವನ ವ್ರತಕ್ಕೇನಾದರೂ ಲೋಪ ಬಂತೆ ? ಯಾರು ಗೆದ್ದವನು ಯಾರು ಸೋತವರೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನೀನೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು.

ಪಾರ್ವತಿ :—ನಿಜ ನಿಜ. ನಾಥ, ತಾವೇ ನೋಡಿರಿ. ಇಕ್ಕದ ಮಾರನೇ ದೊಡ್ಡವನು.

ಈಶ್ವರ :—ಆಗಲಿ. ಇಕ್ಕದ ಮಾರನೇ ಗೆಲ್ಲಲಿ. ನಾನೇ ಸೋಲಲಿ. ಅವನಂತಹ ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ನಾನು ಸಹಸ್ರ ಸಹಸ್ರ ಬಾರಿಯಾದರೂ ಸೋಲಿ ನೋಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಏಕೆಂದರೆ :—

ಕಂದ|| ವರ ಗುಣಗಣದಂ ಶಿಷ್ಯಂ |

ಗುರುವಂವಾರಿದೊಡೆ ಮೇಱ್ ಮಹೋನ್ನತಿಯಿಂದಂ

ತರಳನು ಪಿತನಂ ಗೆಲಲಾ |

ಗುರುಪಿತರಿಗದುನೆ ಪರಮ ಭೂಷಣಮತ್ತೀ ||

ಹಾಗೆಯೇ ಭಕ್ತರ ವ್ರತ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಬೀಳುವುದು ನನಗೆ ಗೌರವ ಯೋಗ್ಯವು. ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಕೀರ್ತಿಪ್ರದವು. ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂತೋಷಿಸುವೆನೇ

ಹೊರತು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಸಮಾಧಾನ ಪಡಲಾರನು. ನಾರದ, ಈ ದೇವಭಕ್ತ ಸಂಘಟನೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನೂ, ಇದರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನೂ ನಾನು ಮನವಾರೆ ಅಭಿನಂದಿಸುವೆನು. ಬನ್ನಿ ಹೋಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ನಾರದ:—ದೇವ, ನಾನಾದಿದ ವಿಶೋದದ ನುಡಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೋಪವಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?

ಪಾರ್ವತಿ:—ನಾಥ, ನಾನೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿ.

ಈಶ್ವರ:—ದೇವೀ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸಹಾಯಕರು. ವಿಶೋದದ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಕೋಪವೆಂತು ಬಂದೀತು ? ಬನ್ನಿ, ಬೇಗ ಹೋಗೋಣ. ಪಾಪರಹಿತ ನಾದ ಭಕ್ತನನ್ನನುಗ್ರಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ನಾ. ಪಾ. :—ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಾಗಲಿ. (ಹೋಗುವರು)

೫ ನೇ ಪ್ರವೇಶ

(ಇಕ್ಕಡ ಮಾರನು ಮುಸುಕಿಟ್ಟು ಮಲಗಿರುವನು. ಮಾರಿಯು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಳು.)

ಮಾರಿ :—ವೃತ್ತ||

ಅನುಮಾ ಜಂಗಮರೂಪಿನಿಂ ಗಿರಿತತಾನೆಮ್ಮಾರ್ಪರೋಳು
ಯಾಚನಾ | ಭ್ರಮೆಯಂ ತೋರಿನೆಗಳ್ಳಿದಾಜನದ ಮಾ
ದೇವಂಗೆ ಮಾರ್ಗಂ ಪ್ರಿಯಂ || ಸುಮಹರ್ಷಿಷಣ ರೋ
ಮಹರ್ಷಣಕರಂ ಕಾಲೋಗ್ರ ಹಿಂಸಾಪ್ರಭಂ | ಭ್ರಮ
ರಾಂಬಾ ರಮಣಂಗೆದೆಂತು ಮನವೊಪ್ಪಿತ್ತೀ ತಿಖಿಪ್ರಕ್ರಿಯಂ ||

ಹಾಯ್ ಹಾಯ್, ಪರಮಾತ್ಮಾ, ಇದಂತಹ ಯಾತನೆ. ಇದಾವ ಪಾಪದ ತಿಕ್ಕೆ, ಭಕ್ತರಕ್ಷಕನಾದ ದೇವದೇವನೇ ಭಕ್ತ ತಿಕ್ಕ ಕನಾಗುವುದಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ. ಅಯ್ಯೋ ! ಈ ತಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಂತಿರಲಿ. ಸ್ಮರಿಸುವುದೂ ಕೂಡ ಭಯಂಕರವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಅನುಭವಿಸುವವರ ಪಾಡೇನಾಗಿರಬಹುದು. ಸ್ವಾಮಿಯ ಕರುಣಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ರೀತಿಯು ಇದೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅತನನ್ನು ದಯಾಮಯನೆಂದು ಕಣ್ಣು ಕಾಣದವರು ಹೊಗಳಬೇಕು. ಹೇ ಜಗನ್ನಾಥ ನಮ್ಮಲ್ಲೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಠೋರ ಹೃದಯನಾದೆ. (ಮಾರನ ಮುಸುಕನ್ನು ತೆಗೆದು) ಪ್ರಾಣೇಶ, ಏಚ್ಚತ್ತಿರುವೆಯಾ ?

ಮಾರ :—ಸಖಿ, ಮುಸುಕನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಡ, ಸುಮ್ಮನಿರು.

ಮಾರಿ :—ಅದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವೆ ?

ಮಾರ :—ಏಕೆಂದು ಕೇಳುವೆಯಲ್ಲಾ, ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಕೂಡಲೇ ಜಂಗಮಯ್ಯನವರು ಸೇರು ನವಣೆಯನ್ನು ಕೂಡೆಂದು ಪೀಡಿಸುವರು. ಆಗೇನು ಮಾಡುವೆ ?

ಮಾರಿ :—ಜಂಗಮಯ್ಯನವರು ಹೊರಟುಹೋದರು. ಅಯ್ಯೋ ಹಾಳಾದ ಒಂದು ಸೇರು ನವಣೆಗಾಗಿ ಇಂಥಾಯಮ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಿದೆ ?

ಮಾರ :—ಏನು ? ಯಾತನೆಯಾವುದು ? ಅನುಭವಿಸಿದವರಾರು ? ನಿನ್ನ ಮುಖವೇಕೆ ಕಂಪಿರುವುದು ?

ಮಾರಿ :—ಇದೇನು ! ಹೀಗೆ ಕೇಳುವೆ ! ನಿನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೂ ಬರೆಗಳೆದಿದ್ದೇ ನೀನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು ? ತಿವತಿವಾ, ಹೃದಯ ವಿದೀರ್ಣಕರವಾದ ಆ ನೋಟವು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದರೆ ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ಕಂಪಿಸುವುದು.

ಮಾರ :—ಏನು ! ಬರೆಗಳೇ ! ಎಳೆದವರಾರು ?

ಮಾರಿ :—ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ ! ಹೀಗೆ ಕೇಳುವೆ ? ನಿನಗೇನೇ ಜಂಗಮರೂಪಿಯಾದಾ ಪರತನನು ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೂ ಎಳೆಯಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಮಾರ :—(ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನಭಿನಯಿಸಿ) ಓನೋ ! ಈಗ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ನೆನೆದರೆ ಈಗಲೂ ಅನಂದದಿಂದ ಮೈಯುಬ್ಬುವುದು. ಸಖಿ, ಅಂಥಾ ಸುದ್ದಿ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ದೊರಕೀತೆ ?

ಮಾರಿ :—ನಾಥ, ಇದು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಯವೆ ? ಕೈಲಾದರೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೋ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಲಗಿರು. ಗಾಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವನಸ್ಪತಿ ರಸಗಳನ್ನು ಲೇಪನ ಮಾಡುವೆನು. ನೋವು ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು.

ಮಾರ :—ನೋವು ಇದ್ದರೆ ತಾನೇ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ನೀನು ನೋಡಿದ ಗಾಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನ ಅಪಾರವಾದ ಕರುಣೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂದವಲ್ಲದೆ ನೋವು ತುಂಬಲಾರದು.

ಮಾರಿ :—ಪ್ರಭು, ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಈ ರೀತಿ ನೋವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲವೇ ? ಇದರಿಂದ ನಿನ್ನ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಇರಲಿ, ಏಳು, ಬಿಷಧಿಯನ್ನು ಲೇಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರ :—ಸಖಿ, ಗಾಯಗಳೇ ಇಲ್ಲದಮೇಲೆ ಬಿಷಧವೇತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೇಹ ವಾದ್ಯಂತದಲ್ಲೂ ಗಾಯದ ಒಂದು ಗುರುತೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ವೃಥಾ ಏಕೆ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ನೋಡು. (ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವನು)

ಮಾರಿ :—(ನೋಡಿ) ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ. ನಾಥ, ನಾನೇನು ಎಚ್ಚತ್ತಿರುವೆನೋ ಅಥವಾ ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನೋ ತಿಳಿಯದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ನನಗೆ ನೋಸಮಾಡಿರಬಹುದೋ ! ಬರೆಯಳಿದದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಮವು ಸುಟ್ಟು ಭುಸ್ಸೆಂದು ಹೊಗೆ ಎಳಲು ನೋಡಲಾರದೆ ದುಃಖಭರದಿಂದ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡ ನಾನು ಪುನಃ ಎಚ್ಚತ್ತುಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲವೆಂದು ಅದರ ಗುರುತು ಕೂಡ ಕಾಣದಂತಾಗಿರುವುದೆಂತಹ ಸೋಜಿಗ. ಇದೇನು ಮತಿ ಭ್ರಮೆಯೋ, ಮಾಯೆಯೋ, ಇಂದ್ರಜಾಲವೋ ತಿಳಿಯಲಾರದವಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾಥ, ಇದರ ನಿಜಾಂಶವೇನು. ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಸಂಶಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವೆಯಾ ?

ಮಾರಿ :—ಸಖಿ, ಭಕ್ತಾರ್ಥಭಂಜನನಾದ ಭಗವಂತನ ಸ್ಪರ್ಶದರ್ಶನಗಳಾದವರಿಗೆ ಈ ನಶ್ವರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷೆಗಳೇನು ಮಾಡಿಯಾವು? ಮಹಾನುಭಾವನಾದಾ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯು ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ನೋಡಿ ಒಂದು ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಆನಂದಲಹರಿಯು ನನ್ನ ಹೃದಯಾಘ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಂಗ ತರಂಗವಾಗಿ ಜನಿಸಲು, ಬಾಹ್ಯ ಜ್ಞಾನವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಲೋಕವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಆದಾವುದೋ ಒಂದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೋದಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಭೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಸಾಧ್ಯ. ದೇವದೇವನಾದಾ ಮಹಾದೇವನು ಅಲ್ಲಿದ್ದವನು ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿ, ನನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವ ಸುಖದಾಯಕವಾದ ಅವ್ಯತ ರಸದಿಂದ ಸೇಚನೆಮಾಡಿ ಅದರಿಂದೆನಗುಂಟಾದ ದಿವ್ಯಾನಂದ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪೂರಿತಾಂತರಂಗನಾಗಿ ಅಲ್ಪವಾದ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು ನನ್ನನ್ನೇ ನಾನು ಮರೆತಿದ್ದೆನು. ನಿ ನೀಗ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಲು ಕಣ್ಣೆರೆದು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಿವನನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು ಇದೀಗ ನಿಜಾಂಶ. ಇದಲ್ಲವಾ ಮಹಾಮುಖಮನ ಲೀಲಾವಿನೋದ. ಇದರ ಮರ್ಮವು ಇನ್ನೂ ನನಗೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಪಾಪ ! ನೀನರಿವುದೆಂತು ? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನೀನು ಭಯಾರ್ತೆಯಾಗಿ ಮಾರುಗಿದುದು ಸ್ವಭಾವವೇ ಆಗಿದೆ.

ಮಾರಿ :—ನಾಥ, ನಿನ್ನ ಮಾತಿಂದ ನನ್ನ ಸಂದೇಹವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬರೆಯಳಿದದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ಕಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ

ದರೂ ಚರ್ಮವು ಸುಡದೆ ಗುರುತು ಸಹ ಇಲ್ಲದಂತಾದ್ದು ಹೇಗೆ ?

ಮಾರಿ :—ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯು ಭವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಜನೇ ಯನ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಸಿದ ಬೆಂಕಿಯು ಆತನಿಗೇನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸಲಾಯಿತೆ ? ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸುಧನ್ವನನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿದರೂ ಅವನ ರೋಮಕ್ಯಾದರೂ ಗಾಸಿಯಾಯಿತೆ. ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಭಗವಾನ್ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಸಂಪರ್ಕವೂ ನನಗೆ ಸುಖಕರವೇ ಆಯಿತು.

ಮಾರಿ :—ಆದರೂ ಪ್ರಭು, ಎಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಾಸಾರವಿದು. ಅಯ್ಯೋ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಅವ್ಯತ ಸೇಚನವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವನನ್ನು ಅಪ್ರಬುದ್ಧಳಾದ ನಾನು ಭಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಕನೆಂದೂ, ಕಠೋರ ಮನಸ್ಸನೆಂದೂ ನಿಂದಿಸಿ ದೈವದ್ರೋಹಿಯಾದೆನು. ಹಾಯ್ ಹಾಯ್ ಸ್ವಾಮಿಯೇ.

ಕಂದ|| ಕ್ಷಮಿಸುವುದೆಲೆ ಕರುಣಾಕರ |
ಕ್ಷಮಿಸೈ ಭಕ್ತಾರ್ಥಹರಭವಾಧಿ ವಿದೂರಾ ||
ಕ್ಷಮಿಸನ್ನ ದೇವ ಶಂಕರ |
ಕ್ಷಮಿಸಲೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಶರಣಜನ ಮಂದಾರ ||

ಕಂದ|| ಶರಣಾಗತೆ ನಾ ನಿನ್ನಯ |
ಚರಣ ಸರೋಜಾತಯುಗದೊಳೆನ್ನ ಪಕೃತಿಯಂ ||
ಮರೆದುದ್ದ ರಿಸೈ ದೀನರ |
ಪೂರವಂ ನೀನಲೆ ಪರಮ ಕಾರುಣ್ಯಾಭೀ ||

ಕಂದ|| ಒದವಿದ ಸಲಜನಮಗಳೆಂ |
ದುದುಭವಿಸಿದ ಪಾಪಕೋಟಿಗಳ ನುರಿವುತಂ ||
ಸದಮಲ ಪೊರೆದಪೊಲೆನ್ನ |
ತ್ತೊಂದುಮಂ ಮನಿಸುತ್ತೆ ಕಾಯುವುದಭವಾ ||

ದೇವ ದೇವ, ಸರ್ವ ಮಂಗಳಾರಮಣ, ಅಲಂಘ್ಯವಾದ ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದಾವೃತಳಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಾನಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ಪರಮಾತ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಕಠೋರ ದಯದಿಂದ ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಚಕ್ಷುವು ಈಗೀಗ ವಿಕಸಿತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ನನ್ನ ಪಾತಕರಾಶಿಗಳು ಹಿಂಗಿದುವು. ಭವಪಾತಗಳು ತೊಲಗಿದುವು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ನನ್ನ ದೇಹ, ಪ್ರಾಣ, ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ

ನಿನಗರ್ಪಿಸಿರುವೆನು. (ಮಾರನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ) ನಾಥ, ಏಳು ಬೋಜನಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಮಾರ :—ಮುಗ್ಧೇ, ನಿನಗಿನ್ನೂ ಈ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೇ ! ದೇವಾದಿ ದೇವನಾದ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯ ಸಂದರ್ಶನಾಮೃತ ಪಾನಮಾಡಿಯೂ ಈ ಅನ್ನಪಾನಗಳ ಯೋಜನೆಯು ಬಿಡದು. ಹಾಯ್, ಹಾಯ್. ಭಗವನ್ನಾಯೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯಲಶಕ್ಯವಾದದ್ದು. ಇರಲಿ, ಪ್ರೇಯಸಿ ಸ್ವಲ್ಪತಾಳು, ಜಗತ್ಪ್ರಭುವು ಈಗಲೇ ಮತ್ತೆ ಬರುವನು. ಆತನ ಲೀಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋಡಿದನಂತರ ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಭೋಜನ ಮಾಡೋಣ.

ಮಾರಿ :—ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಾಗಲಿ. (ಮಾರನು ಮತ್ತೆ ಮುಸುಕಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು.)

೬ನೇ ಪ್ರವೇಶ.

(ಇಕ್ಕದ ಮಾರನ ಮನೆ. ಪ್ರವೇಶ. ಜಂಗಮ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಈಶ್ವರ, ಪಾರ್ವತಿ, ನಾರದ ನಾಲ್ವುಜನ ಪ್ರಮಥರು ತಿಷ್ಠರ ವೇಷದಲ್ಲಿ.)

ಈಶ್ವರ :—ಪ್ರಮಥರೇ, ನೀವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳಿ. ನಾವೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಯೇ ಬರುವೆವು.

ಪ್ರಮಥರು :—ಅಪ್ಪಣೆ. (ಹೋಗುವರು.)

ಈಶ್ವರ :—ನಾರದ, ಪಾರ್ವತಿ ನಾವೂ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಿಶೋದವನ್ನು ನೋಡೋಣಬನ್ನಿ. (ಮೂವರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು.)

(ಮಾರಿಯೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಮಥರು.)

೧ನೆ. ಪ್ರ. :—ತಾಯೀ, ಮಾರಭಕ್ತನ ಪತ್ನಿಯು ನೀನೇ ಏನಮ್ಮಾ ?

ಮಾರಿ :—ಹೌದು, ಆಯ್ಯಾ ನೀವಾರು ? ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆಬಂದಿರಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳದೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

೨ನೆ. ಪ್ರ. :—ನಾವು ಗಂಗಾಧರಯ್ಯನವರ ತಿಷ್ಠರಾದ ಜಂಗಮರು. ಭಕ್ತರ ಮನೆಗಳೊಳಗೆ ಜಂಗಮರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಸೇರು ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

ಮಾರಿ :—ಸೇರು ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದವಳು ನಾನಲ್ಲ. ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀವಲ್ಲ. ಕೊಡುವ

ವರೇ ಬೇರೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಬೇರೆ. ಈರೀತಿ ದುಡುಕಿ ನೀವು ಒಳಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ.

೩ನೆ. ಪ್ರ. :—ನ್ಯಾಯವಾಗಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಲಿ ನಾವೇನೋ ಒಳಗೆಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸೇರು ನವಣೆಯು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡುವವಳು ನೀನಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತಾರು.

ಮಾರಿ :—

ಕಂದ|| ಕೊಡುವವನೆನ್ನಯ ನಾಥಂ |
ಪಡೆವವನಾ ಜಂಗಮಾರ್ಯ ನಿಂತಿರಲೆನ್ನಂ ||
ಕಡುದರ್ಪದಿ ನಾಲ್ವರ್ಕಳು |

ಕೊಡುಕೊಡುಕೊಡು ಯೆಂದೊರಲ್ದು ಪಿಡಿಸಲೇಳ್ವೆ||

೪ನೆ ಪ್ರ. —ತಾಯಾ, ನಿನಗೀಕಿಷ್ಟು ಕೋಪ. ನಾವು ನಿನ್ನನ್ನು ಪಿಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದವರಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಸೇರು ನವಣೆ, ಕೊಡಬೇಕಾದವನು ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಂದಲೇ ಕೊಡಿಸು. ನಮಗೇನು ? ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಬರಬೇಕಾದದ್ದು ಬಂದರಾಯಿತು.

ಮಾರಿ :—ಆಯ್ಯಾ, ನನ್ನ ಪತಿಯು ಈಗ ಯಾರಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವೃಥಾವಾಗಿ ಬಂದಿರಿ.

೧ನೆ. ಪ್ರ. :—ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇ ಕೊಡು. ಧಾನ್ಯವು ನಮಗೆ ಸಲುವಳಿಯಾದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾರಿ :—ಹಾಗೋ ! ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನೀವು ಮಾಡುವುದೇನು ?

೨ನೆ. ಪ್ರ :—ತಾಯಾ, ವೃಥಾ ವಾಗ್ವಾದವೇಕೆ ? ನೀನು ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾವು ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನೀನಾಗಿಯೇ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವಾಗಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆವು.

ಮಾರಿ :—ಆಯ್ಯಾ ! ನಿಮ್ಮ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೋರರಿಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೩ನೆ. ಪ್ರ. :—ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾದೀತೆ ? ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು.

ಮಾರಿ :—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರೋ ನೋಡೋಣ.

೪ನೆ ಪ್ರ. :—ಆಯ್ಯಾ ಪ್ರಣವ, ಈಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ

ಮಾತನಾಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಬನ್ನಿ, ಗುರುಗಳಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಡೆಸೋಣ. (ಎಲ್ಲರೂ ಒಳನುಗ್ಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು.)

ಮಾರಿ:—(ಮಾರನ ಮುಸಕನ್ನು ತೆಗೆದು) ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾ, ಇದೇನನ್ಯಾಯ. ಇವರು ಯಾರೋ ನಾಲ್ವರು ಗಂಗಾ ಧರಯ್ಯನವರ ಕಡೆಯವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವರಲ್ಲಾ, ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವುದು.

ಮಾರ:—(ಎದ್ದು ಕುಳಿತು) ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಲಾ ದೀತು. ನಾವೀವರೂ, ಮೇಲೆ ದುರ್ಬಲರು. ಅವರಾ ದರೋ ನಾಲ್ವರೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳು. ಅವರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯು ಕೆಂದಲಾರದು.

ಮಾರಿ:—ಪ್ರಭು ಏನು ಹೇಳಿದೆ, ನಾವು ದುರ್ಬಲರೇ. ನಮ್ಮ ದೇಹಬಲವು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯೇ. ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ನನಗಪ್ಪಣೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೋಡು. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕ್ಷಣಮಾ ತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಗ್ರಹಿಸುವೆನು.

ಮಾರ:—ಸಖಿ, ಅವರು ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆ? ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪ್ರಮಥಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೇ. ಆ ಮಹಿಮಾ ಶಾಲಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಕಾದ ನೀನು ಹೇಗೆ ನಿಗ್ರಹಿಸುವೆ.

ಮಾರಿ:—ಪ್ರಭು,

ಕಂದ|| ಪ್ರಮಥರ್ಷಿಗಳಾದೊಡಂ ಸಿಂ |

ರಮಣ ಸರೋಜಾತಭವರ ಚರಾದೊಡಮೇಂ ||

ಯಮಕಿಂಕರರಾದೊಡಮೆಂ |

ನ್ನಮಿತ ಪತಿವ್ರತದ ಬಲದಿ ದಹವೆನು ಚಣದೊಳ್ ||

ನಿನ್ನ ಆಪ್ತಣೆಯನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವೆನು.

ಮಾರ:—ಸಖಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನಿಸು. ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು. (ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವನು)

ಈಶ್ವರ:—(ನುರೆಯಲ್ಲಿ) ಪಾರ್ವತಿ, ಈ ಮಹಾನುಭಾವಳ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯಾ. ಈಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯೆಯಲ್ಲ.

ಪುತ್ರ||

ಪತಿಯಿಂದಂ ಪರದೈವಮಿಲ್ಲಮೆನುತಂ ಸಂಪ್ರೀತಿ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಯಿಂ | ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಂ ಪರಿಚರೈಗ್ಯುಧವನಂ ಯಾತೀಲೆ ಗುಣದಿಂ | ದರುಂಧತಿಯ, ಸೀತೆಯ, ಮದ್ರರಾಜ ಸುತೆಯಂ, ನೀರೇಜ ಸಂಜಾತೆಯಂ | ಪತಿನಿನ್ನಂ, ಶಚಿಯಂ ವಿಧರ್ಭ ಸುತೆಯಂ ತಾಂ ಸಾಟಿಗೆಯ್ದಿದಪಳ್ ||

ಅಲ್ಲದೆ

ಕಂದ|| ಕನಸಿನೋಳಾದರು ಪುಸಿಯಂ |

ನೆನೆಯಳು ಗುಣತೀಲೆ ಋಜುಗುಣಾನ್ವಿತೆ ಮಹಿಮಾಃ

ಘನೇ ಕನಲೊಡೆ ಯಾ ಪ್ರಮಥರ್ |

ಘನವಟ್ಟುಯ ಸಾರ್ಧಪತಗತತಿಯಂತಕ್ಕುಂ ||

ಹಿಂದೆ ನಾನು, ಈಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದಾಗ ಈ ಕೆಯು ಕೋಪದಿಂದ ನನ್ನನ್ನೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಮಥರ ಪಾಡೇನು.

ಪಾರ್ವತಿ:—ನಿಜ, ನಿಜ. ಈಕೆಯು ಮಹಾನುಭಾವಳೆಂಬುದನ್ನು ಈಕೆಯ ತೇಜಸ್ಸೇ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಕಂದ|| ಹೋಮಾನಲ ನೋಲ್ಪಾನನ |

ನೋಮನಪೋಳ್ ಸೌಮ್ಯ, ಶಾಂತ, ಸುಖಕರ ಮೆನಿಕುಂ ||

ಪ್ರೋಮಮಣಿಯ ಪೋಲುಗ್ರಂ |

ಭಾಮಿನಿಯಾನನದಿ ಮಿಸುವುದನುಪಮ ತೇಜಂ ||

ನಾರದ:—ಸತ್ಯ, ಮುಂದೇನಾಗುವುದೋ ನೋಡೋಣ.

ಮಾರ:—ಸಖಿ, ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಗ್ರಳಾದೆಯೇಕೆ? ನಿನ್ನ ಶಾಂತಗುಣವೆಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ನಿನಗಿನ್ನೂ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯ ದರ್ಶನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮನೋರಮೆ, ಈ ನಮ್ಮ ಸರ್ವ ಸ್ವಹರಣವೇ ನಮ್ಮ ವ್ರತದ ಉದ್ವಾಸನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದೆಯಾ! ಹುಚ್ಚೇ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಎವಲಂಗದ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಯೋಗ್ಯರಾದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟಾಗಲೀ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅರ್ಪಿತವಾದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡುವರು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕಾಣದವರು ಈರೀತಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವದಂತವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಬೇಕು ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿಯೂ, ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಯೂ ಆಗುವುವು. ಇನ್ನು ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯು ತಾನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ತನ್ನ ದೂತರನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ನಾವು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೇನೆಯಾಯಿತೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಈಶ್ವರಾರ್ಪಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಸಿದ್ಧಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವ್ರತಕ್ಕೂ ಭಂಗ ಬಾರಲಿಲ್ಲ. ದಯಾಮಯನಾದ ಸಾಂಬಮೂರ್ತಿ ಯು ಈ ನಮ್ಮ ವಿತ್ತದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಾಪ ಕೋಟಿಗಳನ್ನೂ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾನೆ.

ತಾನೇ ನೋಡು ನಮಗೇನೇ ಜಯಲಾಭವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಕೋಪಿಸಬಹುದೇ ಹೇಳು.

ಪಾರ್ವತಿ :— ದೇವ, ಮಾರನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಹಾನುಭಾವನು.

ನಾರದ :—ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯೂ ಹೌದು, ಆದರೆ ಅವನ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವು ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಬಿಡದು.

ಈಶ್ವರ :—ನಿಜ, ಇವನು ವಿಚಿತ್ರ ಪುರುಷನೇ ಸರಿ. ಏಕೆಂದರೆ—

ವೃತ್ತಃ ೧)

ಈತಂ ಲೋಭದ ನೋಃಪಿಯಂ ಚರಿಸಿಯಂ ಸರ್ವಸ್ವ ದಾತಾರಸೈ | ಈತಂ ಲೌಕಿಕ ಸಾಖ್ಯಮಧ್ಯದೊಳಗಂ ವೈ ರಾಗ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣಸೈ || ಈತಂ ಕರ್ಕಶಮಾನಸುದೊಲಿ ರಿಯಂ ಸಂಪ್ರೀತಿ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನೈ | ಈತಂ ಭಕ್ತರೊಳುತ್ತ ವೋತ್ತಮನು ಮತ್ತೇನಾಪ್ತದಂ ಪ್ದರ್ಪಯೈ ||

ಇವನಂತಹ ವ್ರತಾಚಾರಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ ದೃಢಭಕ್ತರನ್ನಾಗಲೀ ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಾರಿ :—ನಾಥ, ನನಗೇಕೆಂತು ಪದೇಪದೇ ವಿಸ್ಮೃತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಬೇಡಿದಾಗ ಪಾರ್ವತೀ ರಮಣನನ್ನು ಪಾಪಿಯಾದ ನಾನು ಕ್ರೋಧಾಂಧಳಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆನು. ಆದರಂದೇನಾದರೂ ಮುನಿಸಿ ಗೊಂಡು ಮಹಾದೇವನು ನನಗೀರೀತಿ ಮರೆವೆಯನ್ನು ಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿರಬಹುದೆ ? ಪ್ರಭು, ನಾನು ಮಹಾಪರಾಧಿ. ಶ್ವಾತ್ತಾಪ ಯುಕ್ತಳಾದ ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸು.

ಪಾರ್ವತಿ :—ನಾಥ, ಈ ಮಹಾನುಭಾವಳಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸುವುದು ಯಾರಿಂದಾದೀತು ?

ಈಶ್ವರ :—ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಾನು ಸೋತಿರುವುದು.

ನಾರದ :—ದೇವ, ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಗೆಲುವುದು ರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ.

ಮಾರಿ :—ಪ್ರಿಯೇ, ನೀನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿರು. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮುಸುಕಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಏನೇನು ನಡೆಯುವುದೋ ನಡೆಯಲಿ. (ಮುಸುಕಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು)

ಈಶ್ವರ :—ನಾರದ, ಪಾರ್ವತಿ, ಬನ್ನಿ. ಈ ಮಹಾಭಕ್ತಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿನೋದದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ನಂತರ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗೋಣ. (ಮಾರಿಯೆದುರಿಗೆ ಬರುವರು.

ಈಶ್ವರನು ಮಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು) ತಾಯಾ ಮಾರಭಕ್ತನು ಎದ್ದಿರುವನೆ ?

ಮಾರಿ :—(ನೋಡಿ, ಸ್ವಗತಂ) ಆ ! ಪ್ರಭುವು ! ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟನು. (ಪ್ರಕಾಶಂ) ಒಂಗೆಮದೇವ, ಈ ಆಸನವನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿರಿ. ಪತೆಯು ಏಳದೇ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ತಾವು ಹೊಟುಹೋದದ್ದು. ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಇವರಾರು ?

ಈಶ್ವರ :—ಇವಳು ನನ್ನ ಪತ್ನಿ. ಈತನು ನನ್ನ ಆಪ್ತನು.

ಮಾರಿ :—ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. (ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ) ಅಮ್ಮಯ್ಯಾ ಹೀಗೆ ಬನ್ನಿ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕಂಠಲಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ. ತಮ್ಮ ಹೆಸರೇನಮ್ಮಾ ?

ಪಾರ್ವತಿ :—ವತ್ಸೆ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೌರಮ್ಮನೆಂದು.

ಮಾರಿ :—ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ! ಗೌರಮ್ಮ ! ಈ ಹೆಸರುಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುವು. ನಿಮಗೀ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಾರೋ ! (ನಾರದನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ) ಸ್ವಾವಿಾ, ತಾವು ನಿಂತಿರುವುದೇಕೆ. ಈ ದರ್ಭಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸೋಣವಾಗಲಿ. ತಮ್ಮ ನಾಮಧೇಯವೇನೋ ?

ನಾರದ :—ಸುಮಂಗಲಿ, ನನ್ನನ್ನು ನಾರಯ್ಯನೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಮಾರಿ :—ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ! ಗೌರಮ್ಮ ! ನಾರಯ್ಯ ! ಎಷ್ಟು ಮಧುರವಾದ ಹೆಸರುಗಳು. ಆಗಲಿ, ಗುರುದೇವ ತಮ್ಮ ಆಗಮನದ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

ಈಶ್ವರ :—ಮಾರಭಕ್ತನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿಸೋಣವೆಂದು ಬಂದೆವು. ಅವನು ಇದುವರೆಗೂ ಏಳಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೆಯಲ್ಲವೇ.

ಮಾರಿ :—ಹಾಗೆನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಏಳದೇ ಇದ್ದುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಈಶ್ವರ :—ನನ್ನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಏನೂ ಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಮಾರಿ :—ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬದೆ ವೃಥಾ ತೊಂದರೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಿ.

ಈಶ್ವರ :—ಹಾಗಾದರೆ ಮಾರಭಕ್ತನ ಆಶೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತೆಯೇ ಆಯಿತೆ ?

ಮಾರಿ :—ತಾವು ಆಶೆಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೇ ಲೇಸು.

ಈಶ್ವರ :—ಹೋಗಲಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಸೇರು ನವಣೆಯ ಗತಿ ಏನು ?

ಮಾರಿ :—ನಮಗೇ ಈ ಗತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಸೇರು ನವಣೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನೇನು ಹೇಳಬಹುದು.

ಈಶ್ವರ :—ತಾಯಿ, ನಾನು ಮಹಾ ಯೋಗಿಯೆಂದು ನಿನಗೆ ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ವಾಗ್ಧಾತ ಮೂಡಿರುವ ಸೇರು ನವಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು. ನನ್ನ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ನಿನಗೆ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟ ದೈವ ವಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಪ್ರಕೃತ್ಯ ಗೊಳಿಸಿ ತೋರಿಸುವೆನು.

ಮಾರಿ :—ಪ್ರಭು, ನಾನು ಆಸೆಗೊಳಗಾಗುವಳಲ್ಲ.

ಕಂದ|| ಹರನಂ ಹರಿಯು ವಿಧಿಯುಂ |

ಸರಮಾತ್ಮನುಮನಗೆ ಪತಿಯನುಳಿದಿಲ್ಲಂ ||

ದುರಿತಸುಖಂಗಳ ಸಮನೆಂ |

ದುರಿತನು, ತೊರೆಯನು ಮದೀಯು ನೋಂಪಿರು

ನೆಂದುಂ ||

ಅಲ್ಲದೆ, ಗುರುದೇವ; ಧರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸುವವರಿಗೆ ದೈವವು ಅನುಕೂಲಿಸಲೇ ಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಸರಮ ಕಾರುಣಿಕನಾದ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯು ನಾವಿರುವಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದು ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುವನು.

ಈಶ್ವರ :—ನಿಜ, ವತ್ಸೇ. ಬಾರದೇ ಇರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದರಿಂದಲೇ ಹಿಡಿದುಬಿಡುವೆನು. ಇದೋ ನೋಡು (ಮೂವರೂ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ) ನಾನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜಂಗಮ ರೂಪದಿಂದ ಇಷ್ಟ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಕಾಡಿಸಿದ ಪರಮೇಶ್ವರನು. ಇದೋ ಈತನೇ ಪರ್ವತರಾಜ ಕನ್ಯೆಯು. ಈ ಮಹಾತ್ಮನು ದೇವಮುನಿಯಾದ ನಾರದನು.

ಮಾರಿ :—(ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕೈ ಬೋಡಿಸಿ) ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ ಸಿಂಧಿಯೇ, ಇಂದಿಗೆ ನಿನಗೆ ದಾಸಿಯಾದ ನನ್ನಮೇಲೆ ದಯೆ ಬಂತೇ. ಮಹಾಗುರುವೇ! ನನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದೆಯಾ. ಅಂಬಾ, ಜಗನ್ಮಾತೆ, ಭಕ್ತವತ್ಸಲಿ, ಅಲ್ಪದಾದನನ್ನಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದೂರ ದಣಿದು ಬಂದೆಯಾ! ಅವ್ಯಾಜ ಕರಣಾಳುವಾದ ನಾರದಸ್ವಾಮಿಯೇ; ಮಹಾನುಭಾವನೇ, ಇದಿಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹ. (ಹಾಗೆಯೇ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ) ಇದೇನು ದಿವ್ಯಪ್ರಭೆ! ಇವಾವೆಲೋಕ ? ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ಮೂರ್ತಿಗಳಾರು! ಅಹಹ! ಈ ಆನಂದದ ಬರವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆನು. (ಮೂರ್ಛಿತೆಯಾಗುವಳು)

ಈಶ್ವರ —ಉಮಾ, ಈ ಪತಿವ್ರತಾ ರತ್ನವನ್ನು ಬೋಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊ. ಆನಂದಾತೀತವಾದ ಪ್ರಾಣಗಳಿಗೇನಾದರೂ ಹಾನಿ ಬಂದೀತು. ನಾನು ಮಾರಭಕ್ತನನ್ನೆತ್ತರಿಸುವೆನು. (ಮಾರನನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತಟ್ಟಿ)

ಕಂದ|| ಬಲುಬಳಲಿದೆ ಯೆಲೆ ಕಂವಾ |

ಜಲಮಂ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಯೇಳು ಹೃದಯಾನಂದಾ ||

ಗೆಲಿಯೊ ನೀನೆ ಅಮಂದಾ |

ಮಲದವಯು ನೀವೆ ನಿನಗೆ ನಾನೊಲವಿಂದ ||

ಭಕ್ತರತ್ನವೇ, ಏಳು, ಇದೋ ನಿನ್ನ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರುವೆನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿನ್ನ ವ್ರತವು ಪರಿಸವ ಪ್ರಿಯಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಸಲಿಸುವೆನು.

ಮಾರಿ :—(ಮಿಸುಕುವೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವನು)

ಈಶ್ವರ —ಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿ. ಮೌನವಾಗಿರುವೆಯಲ್ಲ! ಏಳು ಏಳು! ನಾನು ಪ್ರಕೃತ್ಯನಾದರೂ ನಿನಗಿನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಮಾರಿ :—(ಸುಮ್ಮನಿರುವನು).

ಈಶ್ವರ —ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರ, ಇವನು ಏಳಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ನಾರದ, ಈ ಮೌನದ ಅರ್ಥವೇನಿರಬಹುದು ?

ನಾರದ —ದೇವ, ಸರ್ವಾಂಕರ್ಷಾಮಿಯಾದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದೇ? ಆದರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವೆ ಕೇಳು.

ಕಂದ|| ಏಳಲೊಡಂ ಧಾನ್ಯವನೀಂ |

ಕೇಳುವೆಯೊಂದಿಂತು ಮೌನವಂತಿರಲಕ್ಕುಂ ||

ಕಾಲಾಂತಕ ನೀನಭಯವ |

ಪೇಳಿವನ ಬಿದರ್ಕಪೋಳು ಮೊಡವಿನೇಲ್ವಂ ||

ಈಶ್ವರ :—ಆ! ಇರಬಹುದು! ಈ ಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾರನ ವಾಗ್ಧಾತದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮರೆತೆನು. ಅವನಾದರೋ ಆದನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದರೂ ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವೆನು. ಎಲೈ ಮಹಿಮಾಶಾಲಿಯಾದ ಮಾರಭಕ್ತನೇ,

ಕಂದ|| ಅರಿದನು ನಿನ್ನಯ ಮನಮಂ |

ತೊರೆದೆನು ಧಾನ್ಯವನು ಮಗುಳೆ ಕೇಳಿನದೆಂದುಂ ||

ತರಳನೆ ಬಿಡು ದುಗುಡವ ನೀಂ |

ಗಿರಿ ಸಂಭವೆಮಾಣೆ ಬಿನಕ ಪೂಜಾರಾಣೆ ||

ಎಲೈ ಸುಕೃತ ಶಾಲಿಯೇ, ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನವಾದ ನೀನೇ

ನನಗೆ ದೊರಕಿರಲು ಅಬ್ಬವಾದ ನಿನ್ನ ಸೇರು ನವನೆಯನ್ನು
ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ.

ವ್ಯಾಸ:- (ಎದ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,
ಕದಿದು) ಶರಣು ತರಣೇಂದು ಶೇಖರ |

ಶರಣೆಲಿ ಗಿರಿಜಾತೆನಾತೆ ನತಸುಖವಾತೇ ||

ಶರಣೆಲಿ ಸುರಮಾನಿ ಶೇಖರ |

ಶರಣಾಗತನೆನ್ನ ಕಾವುದನುಪಮ ದಯೆಯಿಂ ||

ದೇವದೇವ, ಇಂದಿಗೆನೆಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾದೆಯಾ, ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ
ಕಲ್ಪತರುಸೇ, ವಾಮರನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವು
ದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಂದೆಯಾ. ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನನ್ನ
ಅಬ್ಬವಾದ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಅನೋಘವಾದ ಫಲವನ್ನು ದೊರಕೆ
ಸಿದೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆಯಿಂಬೆ. ಏಕೆಂದರೆ-

ಸೀಸವದ್ಯು ||

ಯೋಗ ಭೋಗ ತತ್ವಗ ರಾಗಗಳೊಲಿಸದಿತ ಭಾಗವತ
ಭಾಗ್ಯನಿಧಿ ದೇವ ಬಂದೈ || ದೇವ ಮಾನವದನುಜ ಸೇವೆ
ಯನುಕೊಂಬ ಸಂಭಾವ್ಯನಭವ ಮಾಹಾನುಭಾವ ಬಂದೈ ||
ಶರಣೆಂದು ಬಂದವರ ದುರಿತಕೋಟಿಯ ಕಳೆದು ಪರಮ
ಸಂಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಕಾವ ಬಂದೈ | ಅವನ ಪದಪುರ್ವ ವೀವು
ದಮರತೆಯನಾ ಪಾವನಾತ್ಮಕ ಜಗಜ್ಜೀವ ಬಂದೈ ||

ನಮಿಸುಗಿ ಕೈವಲ್ಯದಾನಿ ಬಂದೈ |

ವಿಮಲವನ ಭಕ್ತರಭಿಮಾನಿ ಬಂದೈ |

ಉಮೆಯರಸ ಸದ್ಗುಣ ನಿಧಾನಿ ಬಂದೈ |

ಅಮಮಪರಚತುರ ಸಂಧಾನಿ ಬಂದೈ ||

ಜಗತ್ಪ್ರಭು, ಸಾಂಬ, ನಿನ್ನ ಚರಣಪಂಕಜಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ

ಮತ್ತೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವೆನು, ದೇವ.

ಅನಾಥನಾದ ನನಗೆ ನೀನೇ ನಾಥನು, ಮಾಹಾಪ್ರಭು.

ವೃತ್ತ || ೪೧)

ಗಂಗಾ ತುಂಗತರಂಗ ರಂಜಿತ ಜಟಾಜೂಟಂ ವಿಭುಂ
ಶಂಕರಂ | ಅಂಗೋದ್ಭವಿ ವಿಘ್ನಾತಿಘ್ನಾತಿ ಲಸತ್ಕಾ
ಯಂ ವಿಮಾಯಂ ತಿವಂ || ಕೃಂಗೋತ್ಪಂ ಗಿರಿಂದ್ರ
ದಿವ್ಯನಿಲಯಂ ದೇವಂ ಮೃಡಾನೇಪತಿಂ | ರಂಗಾಭ್ಯ
ರ್ಚಿತ ವಾದಪಂಕಜಯುಗಂ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಂ ಭಜೇ ||

(ಪಾರ್ವತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ) ಮಾತೆ, ವಿಶ್ವಜನನಿ, ಇಷ್ಟು
ಕಾಲಾನಂತರ ಮಕ್ಕಳಮೇಲೆ ಅಂತಃಕರಣಬಂತೇ. ದೇವ
ದೇವನು ಕರೋರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆನ್ನನ್ನು ಗುರಿಸಿಡಿಸುತ್ತಿ
ರಲು, ಪ್ರೇಮಮಯಿಯಾದ ನೀನು ನೋಡಿಯೊ ಸೈರಿಸಿ
ದೆಯಾ! ಅವ್ಯಾ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾಯಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರು
ಕಾಪಾಡುವರು.

ದಂಡಕ.

ಅಂಬೆ ತ್ರೀಜಗದಾಂಬೆ | ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಳೆದುಂಬೆ | ಜಂಭಾರಿ
ಸಂಪೂಜ್ಯ | ಶುಂಭಾದಿ ಬಲಮಥನೆ | ಅಂಭೋಜ ನಿಭನೇ
ತ್ರೀ | ಗಂಭೀರ ಗಜಗಮನೆ | ಬಾಬಾಧರೇಶ್ವರ | ತಂಭಾ
ಮಂಗಳಗಾತ್ರ | ಕಾಲಾಹಿ ವೇಣಿ ಶುಕ | ವಾಣಿ ಪಲ್ಲವ
ಪಾಣಿ | ಭಾಲಲೋಚನರಾಣಿ | ಏಣಾಕ್ಷಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ | ಸವ
ರಸಾಲಂಕಾರ | ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಾಸದನೆ | ಸಾವಿತ್ರಿ ಗಾಯ
ತ್ರಿ | ಸರ್ವಮಂಗಳ ದಾತ್ರಿ | ತ್ರೀದಾತ್ರಿ ಭೂದಾತ್ರಿ | ಕೈವಲ್ಯ
ಸುಖದಾತ್ರಿ | ಭವಂಬಂಧಹಾರಿಣಿ | ಭಕ್ತಸುಖಕಾರಿಣಿ |
ವಿಶ್ವಸಂವೋಹಿನಿ | ವೀರಸಂವರ್ಧಿನಿ | ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಿನಿ |
ಸಿಂಹರಥ ವಾಹಿನಿ | ತ್ರೀಕಾಲಿ ಮಾಕಾಲಿ | ವರಭದ್ರಕಾಲಿ |
ತ್ರಿದೇವಿ ಭೂದೇವಿ | ತ್ರೀಚಕ್ರ ವಾಹಿನಿ | ಚಿದ್ರೂಪಿ ಚಿತ್ಸಾ
ಖ್ಯ | ದಾತೆ ಜಗನ್ಮಾತೆ | ಮನ್ಮಾತೆ ಸಂಪ್ರೀತೆ | ಸಕಲವಾಪ
ವಿಧಾತೆ | ಪುಮಾಹಿ ಗಿರಿಜಾತೆ | ಶರಣಾಗತ ಪ್ರೀತೆ | ಪಾ
ಹಿಮಾಂ ಪಾಹಿಮಾಂ | ಪಾರ್ವತೀಶ್ವರಿ ದೇವಿ | ನಮಸ್ತೇ
ನಮಸ್ತೇ | ನಮಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇ ||

(ನಾರದನನ್ನದ್ವೇಶಿಸಿ) ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ನಾರದ
ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಇದಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹ ಫಲ
ವೆಂದೇ ತೋರುವುದು ಸಂದೇಹವೇನು.

ಕಂದ || ಪಾಮರರನ್ನದ್ವರಿಸುವ |

ಪ್ರೇಮಾಂತಃಕರಣಪೂರ್ಣವೃದಯಂ ಜವದಿಂ ||

ಹೈಮಂತೇ ಸಿಂಹರಮಗರ |

ಭೂವೀತಲ ಕಳೆವೆಯತ್ತಿ ದೇವ ಮುನೀಂದ್ರಾ ||

ಇದೋಪ್ರಭು, ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಸನ್ನಿಟ್ಟಿರುವೆನು,
ದೀನನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು. (ನಮಸ್ಕರಿಸುವನು)

ಮೂವರೂ. —ವಸ್ತ, ನೀನೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಎಳು.

ವಾಸ:- (ಎದ್ದು ಪತ್ನಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ) ಭನ್ಯಾಕೃತಿ ಎಳು ಎಳು
ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಈ ಭಕ್ತ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ
ವೆರಗು. ವಾತ್ಸಲ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನೇ ನೋಡು
ತ್ತಿರುವ ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯ ದೇವತೆಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸು. ಅವ್ಯಾ
ಜಕರುಣಾಳುಷಾ, ವಾಮರೋದ್ಧಾರಕನೊ ಆದ ಈ
ನಾರದಗುರುವಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸು. ಇವರ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳೇ
ನಮ್ಮ ವ್ರತದ ಅತ್ಯುಚ್ಛವಾದ ಫಲಗಳು.

ವಾಸ:- ಪ್ರಭು. ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂ
ತಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರೇಮವು ವಿಶೇಷವ
ಲ್ಲವೇ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನೀನಿಂತಲೂ ವೊಡಲೇ ನನಗೆ
ಈ ಜಗಜ್ಜೀವನರ ಸಂದರ್ಶನವಾಯಿತು. ನಾನು ನಿಜ
ವಾಗಿಯೂ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು.

ಪಾರ್ವತಿ :—ನಾಥ, ಇನ್ನು ಸಾವಕಾಶವೇಕೆ ! ಇವರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡೋಣ.

ನಾರದ :—ದೇವ ಜಗದುದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಯಥೇಚ್ಛೆಯಾಗಿರುವುದು.

ಈಶ್ವರ :—ಆಗಬಹುದು. ಹೊರಡೋಣ. (ಮೇಲೆ ನೋಡಿ) ವಿಮಾನಂ, ವಿಮಾನಂ, (ಮೇಲಿನಿಂದ ವಿಮಾನವು ಬರುವುದು.) ಭಕ್ತೋತ್ತಮರೇ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಮು ಕರ್ತವ್ಯವು ನೆರವೇರಿತು. ದಿವ್ಯ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಯು ನಿಮು ಗಾಗಿ ಕಾದಿರುವುದು. ವಿಮಾನವನ್ನಾರೋಹಿಸಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋಣ.

ಮಾರ :—ದೇವ, ನಿನ್ನನುಗ್ರಹದಿಂದ ಧನ್ಯನಾದೆನು. ಆದರೂ ಕಂಡ|| ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನಿನನ್ನೊಡನಾಂ |

ಬರಲಾರೆನು ರಜತಗಿರಿಗೆ ಮನ್ನಿಪುದೆನ್ನಂ ||

ಇರುತ್ತಿಲ್ಲೆಯೆ ಮರಣಾಂತ್ಯದ |

ವರಿಗಂ ಸೇವಿವೆನು ನಿನ್ನ ಚರಣವನೆಂದುಂ ||

ಪ್ರಭು ನಿನ್ನಜ್ಞೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾದಿದುಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಯಾಚಿಸುವೆನು.

ಈಶ್ವರ :—ಅದೇಕೆ. ಸುಕುಮಾರ. ದಿವ್ಯ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿ ಗಂತಲೂ, ಪಾಪಭೂಯಿಷ್ಯವಾದ ಈ ಮರ್ತ್ಯಜೀವನದ ಲೋಕೆ ಇಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಪಡುತ್ತಿರುವೆ ?

ಮಾರ :—ಸರ್ವೇಶ್ವರ. ಈ ಭಾರಭೂತವಾದ ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿನಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ. ಏನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಾರೇನೆಂದಾದರ ಕಾರಣವು ಬೇರೆ ಇರುವುದು.

ಈಶ್ವರ :—ವತ್ಸ, ಅದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಸು. ನಿನ್ನ ಆಪೇಕ್ಷೆಯು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡುವೆನು.

ಮಾರ :—ಮಹಾಪ್ರಭು, ನನ್ನ ಆಪೇಕ್ಷೆಯು ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು.

ಕಂಡ|| ಕೊಡಲಾರೆನೆಂಬ ನೋಂಪಿಗೆ |

ಎಡರಡಿಸಿದುದಿಲ್ಲವಿಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಯ ದಯೆಯಿಂ ||

ಮೃಡದೇವನೆ ಕೈಲಾಸದಿ |

ಕೊಡಬೇಕೆಂಬೊಡೆ ಮದೀಯ ವ್ರತಮದು ಕಿಡುಗುಂ

ಅದ್ವಂದಿರಲೇ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿರುವೆನ್ನದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ :—ಮಾರಭಕ್ತನೇ, ನಿನ್ನ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ರೀತಿಯು ಅಸಾಮಾನ್ಯವೂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅದರ್ಶವ್ರತವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಗಿರಿಜಾ, ಇಂತಹ ನಿಕಟ ಭಕ್ತನನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ನೋಡಿರುವೆಯಾ ? ನಾರದ, ಈ ಅನುಪಮ ರತ್ನವನ್ನು ನನಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಅಭಿ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ನಂದಿಸಲಿ. ವತ್ಸ, ಮಾರಭಕ್ತ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ನವನೆಯನ್ನು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲೇಕೆ ಕೇಳಲಿ. ಅಕ್ಷಯ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಲಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿ

ಮಾರ :—ದೇವ, ಭಕ್ತ ಕಾಮಧೇನುವಾದ ನೀನೇ ಆ ಹಸಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರಲು ನನ್ನ ಸುಖ ಸಮಾಧಾನಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆ. ಇದೋ ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಿರಸಾವಹಿಸಿದೆನು.

ಪಾರ್ವತಿ :—(ಮಾರಿಯನ್ನು ಕುರತು) ವತ್ಸೇ, ಇನ್ನು ಹೊರಡೋಣವೇ ?

ಮಾರ :—ಜಗಜ್ಜನನಿ, ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವುದೇನಿದೆ ? ನನಗಾದರೋ,

ಕಂಡ|| ಪತಿಯಿರಲಿದೆ ಕೈಲಾಸಂ | ಪತಿಯುಳಿದಾ ರಜತ ಭೂದರಂ ವನವಾಸಂ | ಪತಿಯಿಂದಾ ಪೆರಳಲ್ಲಂ | ಪತಿಯೈತರೆ ಬರ್ಪೆ ಬಾರದಿರೆ ಬಾರೆನು ನಾಂ ||

ಪಾರ್ವತಿ :—ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಒರಲೊಮ್ಮಿರುವನು ನಿನ್ನ ಆಪೇಕ್ಷೆಯು ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಇರುವುದೆ ?

ಮಾರ :—ತಾಯಿ, ನನ್ನ ಪತಿಯ ವ್ರತವು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ಆತನ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ನೆರವೇರಿರುವುವು, ನಾನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿನ್ನೇನಿದೆ. ಆದರೂ ನೀನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಾದರೆ ಇದೊಂದನ್ನು ಬೇಡುವೆನು

ಕಂಡ|| ಗುಣದಿಂದ ರೂಪದಿ ಸಿರಿಯಂ | ನಿನುಮಂ ಶಾರದೆಯ ಕಮಲ ಸಂಭವೆಯಂ ಪೋ | ಲ್ಲನುಸಮ ಪತಿವ್ರತೆಯರ್ಕಳ||ವನಿತಾರತ್ನಂಗಳೆದು ಬೆಳಗುಗೆ ಧರೆಯಂ||

ಪಾರ್ವತಿ :—ತಥಾಸ್ತು, ನಾಥ, ಇನ್ನು ಹೊರಡೋಣವೇ ?

ಈಶ್ವರ :—ಆಗಲಿ, ಮಾರಭಕ್ತನೇ, ನಿನ್ನ ಆಪೇಕ್ಷೆಯು ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳು.

ಮಾರ :—ದೇವ, ನನ್ನ ಕಾಮಿತಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿಯೇ ಇರುವೆ. ನಾನಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತೇನಿರುವುದು, ಆದರೂ ಇದೊಂದನ್ನು ಸುಗ್ರಹಿಸು.

ಭರತವಾಕ್ಯಂ

ಕಂಡ|| ಕಾಲದಿ ಮಳೆಬೆಳೆಯಾಗಲಿ | ತೀಲವ ಬಿಡದಿರಲಿ ಜನರು, ಗೋವಿಪ್ರರುಗಳ||ಬಾಳಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಮಂಗಳ | ದಾಲಯವೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯಲೀ ವಸುಮತಿ ತಾಂ ||

ಈಶ್ವರ :—ತಥಾಸ್ತು. (ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುವರು)

ಮಂಗಳಂ

ಕಂಡ|| ಮಂಗಳ ಮುಮೆಯರ ಸಂಗಂ | ಮಂಗಳ ಮಾತಿವೆಗೆ ಮಂಗಳಂ ನಾರದಗಂ || ಅಂಗಜಹರ ಕೃಪೆಯಿಂದಂ | ಮಂಗಳವಾ ಭರತಭುವಿಗೆ ಮೇವೇ ಕೃತಿಗಂ ||

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

